

EDGAR WALLACE

A BIRÓ VÉTKE

REGÉNY

**FORDÍTOTTA
Z. TÁBORI PIROSKA**

DANTE KÖNYVKIADÓ BUDAPEST

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2018
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-963-417-403-5 (online)
MEK-18909

I.

Késő este volt, két órája, hogy a müezzim esti imára hívó kiáltása elhangzott. Az éjszaka csillagok millióival hintette be Tanger felett az eget. A kis utca kenyérárusai keresztberakott lábbal kuporogtak árujuk mögött. A gyertyák nyugodtan égtek, csepp széláramlat sem lobogtatta lángjukat. Az éjszaka csöndjét alig néhány hang zavarta meg: egyik mór kávéházból gitár egyhangu pengése hangzott, egy elkésett számárhajtsár biztatta szamarát a nagy bazárhoz vezető meredek uton felfelé, meztelen lábak csoszogtak a kövezeten és messze a hullámok zúgtak.

Maxell John a Continental-kávéház előtt üldögélt, sikerült ebéd után, jóllakottan. De a testi jóérzés, a pompás ebéd emléke sem tudta lelkét megnyugtatni. Már idegesen érkezett Tangerbe, franciaországi és spanyolországi utja mindenféle aggodalmat és kételkedést keltettek benne, melyeket Cartwright sem tudott eloszlatni. Sőt, vidám kifogásaival, derüs optimizmusával és hirtelen fellobbanó ingerültségével még több okot adott a derék Kings counsel-nek a nyugtalanságra.

Cartwright vele szemben ült, szokatlanul csöndesen. Maxell igen örült ennek. Semmi kedve sem volt fecsegni. Olyan éjszaka volt ez, amilyenek Északafrikában gyakoriak. Az ember nem meri megtörni a csendet, mely szárnyat ad és szabad repülést biztosít a gondolatoknak. Maxellnek nagyon kellemetlen lett volna, ha mindjárt ebéd után üzleti ügyekről kell tárgyalnia.

Cartwrightnek nem voltak ilyen szeszélyei, más okból hallgatott. Végre mégis megszólalt. Olyan erőteljesen verte pipáját a vassal szegett asztalhoz, hogy érzékeny társa ijedten rezzent fel.

- Az életemre és a lelkem üdvösségére mernék fogadni, hogy mégis van ott arany, - mondta váratlanul. - Ön is látta a legfelső réteget, nem ugyanaz az alakulat, mint az aranybányákban?

Maxell bólintott.

Bár tulajdonképpen kitűnő jogász volt, mégis érdekelte a bányászat, és alaposan tanulmányozta az aranyásás minden fortélyát.

- Elismerem, - mondta, - de az is igaz, hogy nem egy kitűnő mérnök áldozott már jócskán időt és pénzt arra, hogy az ér fekvését meghatározza. Hogy Marokkóban van arany, azt mindenki tudja és én azt hiszem, Cartwright, hogy igaza van. De hol az aranyér? Az ásatás vagyona kerülne - bár a már lefúrt nyílások megszabhatnák az irányt.

Társa türelmetlen mozdulatot tett.

- Persze, ha az ér már szépen fel volna egy térképre rajzolva, a dolog átkozottul egyszerű lenne. De akkor nem is juthatnánk úgy hozzá, mint így: pár ezer fontért. Az ördögbe, Maxell, valamit csak kell kockáztatnunk! Én is tudom, akárcsak ön, hogy ez számítás. Erről nem is kell beszélünk. De más dolog is számításból történik. Számítás volt öntől, hogy jogot tanult és még inkább, hogy magára öltötte a selyemtalárt.

Ez kényes pont volt Maxell életében és társa tudta ezt. Mint sokatigérő, fiatal ügyvéd került a törvényszékhez és abban a reményben vette fel Kings counsel rangját és címét, hogy ez majd nagyot lendít előmenetelén. És mint olyan sokan előtte, ő is csakhamar belátta, hogy lehet valaki keresett ügyvéd, de ez még nem jelenti, hogy neves Kings counsel is.

Szerencséjére már régebben fellépett egy választókerületben és helyet kapott a parlamentben. A szolgálatok, melyeket a mostani kormánynak tett, bizonyos értelemben biztosították jövőjét. De anyagiakban nagy veszteségek érték.

- Nem, - mondta, - elismerem, hogy a selyempalást nem biztosít nagy előnyöket. Igaz, ezt a játékot elvesztettem.

- Most jut eszembe, - mondta Cartwright, - hogy mielőtt Londonból eljöttem, hallottam, hogy önnek helyet akarnak adni a kormányban.

Maxell nevetett.

- Nagyon valószínűtlen, - mondta. - No, és ha ki is neveznének Solicitor general-nak, azért még nem tartozom a kormány tagjai közé.

- Mindegy, sok pénzt hoz, - mondta Cartwright rövid hallgatás után, - és most a pénz a fontos.

A jogász bólintott.

Azt is hozzátehetette volna, hogy - ha nem volna szüksége pénzre, - már régen megszakított volna Baton Cartwrighttel minden összeköttetést, bár annak neve a londoni City Bizonyos köreiben igen jóhangzású volt. Együtt jártak iskolába, de abban az időben nem barátkoztak egymással. Cartwright kezdettől fogva a sikert hajhászta. Apjától jelentős üzletet örökölt, melyet megnagyobbított és jövedelmezőbbé tett. Azonkívül is száz más üzletben vállalt érdekeltséget és legtöbbször nagy jövedelmet hajtott. Akadt ugyan köztük hibás is és azt suttogták, hogy ezek nagy részét elnyelik a haszonnak, melyet jó üzletei hoznak.

Akkor találkozott újra, mikor Maxell fiatal ügyvéd volt már, Cartwright pedig egy pör vádlottja, melyet ha elveszít, körülbelül harmincezer fonttal marad szegényebben. Maxell, ha erre visszagondol, beismeri, hogy nem volt valami kellemes helyzet; Cartwright-et azzal vádolták, hogy meghamisította a tényállást. És ha ő meg is nyerte számára a pert, mégpedig fényesen, soha sem volt valami büszke erre a sikerére.

- Nem, - mondtam - a szünetek egyre szaporodtak és nőttek - nem tudom elképzelni, hogy a miniszterelnök ennyire szeressen. A parlamentben annak van sikere, aki kényelmetlen, a másoknak elég erősnek kell lenni, hogy követőink legyenek a nép között, és elég függetlennek, hogy pártunk reszkessen tőlünk. Rólam tudják, hogy számíthatnak reám, kerületem biztos, még akkor sem veszíthetném el, ha akarnám. Így nem jut előbbre az ember. Persze, lehetne belőlem államtitkárhelyettes, ha kérvényt adnék be. Ez hozna évente pár ezer fontot, de azt is jelentené, hogy amíg ez a minisztérium van kormányon, alárendelt állásban vagyok és alig melegedtem meg, pártom ellenzékké megy és akkor nincs mit tenni.

Fejét csóválta és újra az állítólagos aranyérről kezdett beszélni, mint aki nem kívánja, hogy magánügyeiről több szó essék.

- Azt mondja, jó csomó pénzbe kerülne, ha már megtalálták volna az aranyeret. De nem kerül-e így is sokba?

Cartwright habozott.

- Csakugyan, - ismerte be, - a megtalált ér semmibe sem kerül vagy csak nagyon kevésbe, mert El Mograb segít nekem. Tulajdonképpeni üzletünkben, a szindikátusban, nem sok a kiadásunk. De én attól függetlenül is vásároltam és erre kell a pénz. Angerától délre minden földet és telket megveszek - drága multság!

Maxell nyugtalanul fészkelődött székén.

- Nagyon kinos dolog, Cartwright, - mondta - Igen nagy tervei vannak. Ma délután kiszámítottam, amíg a szobámban ültem: ha a terve, ahogy tegnap vázlatosan elmondta, sikerül, ez önnek két millió hasznot jelent.

- Hármát, - javította ki a másik vigan, - de képzelje el a további következményeket, Maxell! Feltéve, ha a terv sikerül! Feltéve, hogy eret találunk és az ér, ahogy én biztosan hiszem, az egész földdarabon, melyet megvettem, végighalad. Igenis, ez száz millió hasznot jelentene nekem!

Maxell sóhajtott.

- Én annyira vagyok, hogy százezer is hatalmas összeg számomra, - mondta. - Hát igen, Ön maga ismeri legjobban az üzletét, Cartwright. De én szeretném, ha nyugodt lehetnék közös üzletünk felől, ugyanis, hogy kötelezettségeim sohase haladják meg fizetőképességemet. És van itt más dolog is.

Cartwright sejti, hogy mi ez a »más dolog«.

- Nos?

- Átnéztem az iratokat ma délután, - mondta Maxell, - és semmit sem találtam, ami a régi spanyol üzemre vonatkozik. Emlékszem, ön azt mesélte nekem, hogy egy spanyol nagy darab földet vett meg és egész tőkéjét befektette, hogy az aranyeret megtalálja. Brigotnak hívták, ugy-e?

A másik bólintott.

- Iszákos, értéktelen fickó, - mondta. - Nem sokáig húzza.

Maxell mosolygott.

- Erkölcsi tulajdonságai nem nagyon érdekelnek, az a fontos, hogy - ha az ön elmélete helyes, - az ér a spanyol birtokán fut át. Mit akar tenni?

- Megvenni tőle, - felelt a másik.

Hirtelen felállott.

- Kicsit kimegyek még a szabadba, velem tart?

Együtt mászták meg a hosszú, meredek utat és csak akkor szólaltak meg, mikor a régi kapun kilépve, a várost körülvevő félelmes sötétségbe értek.

- Nem értem önt, Maxell, olyan elvei vannak, mint egy öreg embernek, - mondta Cartwright ingerülten. - Aránylag fiatal, jó színben van. Az ördögbe, miért nem házasodik meg?

Maxell nevetett.

- Próbált valaha gazdagon házasodni? - kérdezte szárazan.

- Nem, - felelte a másik kis szünet után, - de azt hiszem, nagyon egyszerű lehet.

- Próbálja meg, - mondta Maxell röviden.

- A regényekben egyszerű, de az életben majdnem lehetetlen. Hiszen én megfordulok mindenféle társaságban és mondhatom, hogy még sehol sem találtam megfelelő pénzes lányt - legalább is sok pénzzel nem. Igaza van, - folytatta később, - a magamfajta embernek meg kéne házasodni. Mégpedig jól. Szép társadalmi állást biztosíthatnék a feleségemnek, csak megtalálnám az igazit. Helyzetem néha felbőszít. Öregszem, legközelebbi születésnapomon már negyvenhét esztendőm leszek és minden haszontalanul eltöltött nap elveszett. Házasodnom kellene, de nem tudom eltartani a feleségemet. Utálatos dolog a házasságot és pénzt összekeverni, de nem tudok másra gondolni sem. Ahogy házasságra gondolok, egy szépséget látok

magam előtt, nagy pénzeszsákon ülve, - befelé nevetett, - menjünk vissza, itt künn mindég borzongok.

Valami dobogott mögöttük a sötétben, egy hatalmas nagy állat, melynek kellemetlen szagát is érezték s valaki torokhangon, arabul kiáltotta:

- Vigyázz!

- Tevék, - mondta Cartwright röviden. - Árut hoznak a holnapi vásárra. Még korán van, Maxell, menjünk fel a színházba.

- Színházba? Nem is tudtam, hogy itt színház van.

- Udvariasságból hívjuk annak, - magyarázta Cartwright. - A benszülöttek cirkusznak nevezik. Nagy faalkotmány, egészen a tenger partján.

- Ismerem, ismerem. Mit játszanak? Az egyetlen színészek, akiket ott láttam, spanyol artisták voltak, még hozzá, elég rosszak.

- Most tetszeni fog önnek. Angol társaság, helyesebben varieté társaság, egy sereg angol számmal. Rosszabbul is eltölthetnénk az időt, legalább is én, - mondta Cartwright.

A színházban kevés nézőt találtak. Cartwright nyitott páholyt vett, kísérfője egyik sarokba huzódott dohányozni. A műsor olyan volt, amilyen a Levantén lenni szokott. Egy flitterrel teliaggatott hölgy spanyol dalt énekelt, melynek komikuma félreérthetetlenül illetlen volt. Utána bűvész, majd egy kutyaidomító következett. Végül »miss O'Gradyt« - jelentették be.

- Angol, - mondta Cartwright, - a műsorba pillantva.

- Sőt valószínűleg ir, - mondta Maxell szárazan.

A szuszogó kis zenekar pár taktust játszott és kilépett a lány. Szép volt, kétségtelenül és mindkét férfinak tetszett. Angolszász volt, mert a francia dalt mindkét férfinak ismerős kiejtéssel énekelte.

- Borzasztó ilyen helyen és ilyen társaságban látni egy angol lányt, - mondta Maxell.

Cartwright bólintott.

- Szeretném tudni, hol lakik, - mondta inkább önmagának. Maxell megvetően mosolygott.

- Talán ki akarja menteni utálatos környezetéből? - kérdezte.

Cartwright dühösen nézett rá.

- Az ördögbe is, ne gunyolódjék egyre, Maxell!

- Bocsánat, - szólt a másik, - ma kicsit cinikus hangulatban vagyok.

Tapsolni kezdett, mert a lány meghajolt és körülnézett a nézőtéren. Három páhollyal odébb kis férfitársaság ült, valószínűleg a spanyol kolónia jómódu tagjainak fiai. Ujjukon gyémánt villogott és ékkövekkel kirakott cigarettaszípkákból füstöltek. Most Cartwright is odanézett.

- A miss O'Gradynek sikere volt, - mondta. - Ezek a fickók hanyatthomlok sietnek majd, hogy bókokat mondjanak neki. Szeretném tudni, hol lakik, - ismételte.

A fiatal emberek most felállottak és elhagyták a páholyt. Cartwright elfintoritotta az arcát.

- Nem bánja, ha itthagynom és kimegyek?

- Nem én, - mondta a másik. - Mit akar? Megtudni, hogy a lány hol lakik?

- Már megint kezdi? - dörmögött Cartwright. - Ugy veszem észre, hogy Tangerben rosszindulatu kezd lenni.

Mire az előcsarnokba ért, a spanyolok már eltűntek, de a páholynyitogató azt mondta, hogy a kis társaság csakugyan a szinpad felé ment.

Kivülről is be lehetett menni a szinpadra. Persze, kő- és vakolatrakásokon keresztül. Csakhamar egy nyitott kapusfülkéhez ért, melyben egy félvér pipázott és valami ócska ujságot olvasott.

- Kérem, - kérdezte Cartwright spanyolul, - nem látta erre bejönni három barátomat?

- Igenis, uram, - bólintott az ember, - éppen most mentek be.

Sötét, roszszagu folyosóra mutatott.

Cartwright átment a dohos folyosón és a kanyarodón túl érdekes csoportra bukkant, amely egy csukott ajtó előtt állott. A társaság legkevésbé józan tagja az ajtót ököllel verte. Mellette egy alacsony, piszkos estélyiruhás férfi állott.

- Nyisd ki az ajtót, álmaim öröme, - dadogta a fiatalember és egyre erősebben verte az ajtófélfát. - Azért jöttünk, hogy hódoljunk neked és imádjunk - mondja neki, hogy nyisson ajtót, José, - fordult a színházigazgatóhoz, mire a kis emberke előretipegett és angolul mondta:

- Ugy van, kedvesem, néhány barátom szeretné meglátogatni.

Belülről egy hang, melyet Cartwright felismert, azt felelte:

- Nem akarom látni őket. Menjenek el.

- Hallja? - mondta az igazgató és vállat vont. - Nem akarja önt látni. Menjenek csak vissza a helyükre, majd én megpróbálom rábeszélni.

- Senor! - Cartwright váratlan felbukkanása bosszantotta, homlokát ráncolva kérdezte: - mit keres ön itt?

- A barátnőmet keresem, - felelte Cartwright, - miss O'Gradyt.

- Tilos a szinpadra lépni, - mondta az apró emberke nagyképien, - ha miss O'Grady a barátnője, várja meg az előadás végét.

Cartwright nem sokat törődött a kis emberrel. Ő maga hatalmas, erős testalkatu ember volt. Minden nehézség nélkül tört utat magának az ajtóig, melyen bekopogott.

- Miss O'Grady, - mondta, - egy angol van itt, aki beszélni szeretne önnel.

- Angol? - kérdezte az előbbi hang. - Jöjjön hát be.

Az ajtó megnyílt és a lány, aki szinpadi ruhájára selyemkimonót borított, mosolyogva köszöntötte. A fiatal spanyol, aki az előbb az ajtót verte, követni akarta, de Cartwright karjával elzárta az utat.

- Óhajtja a fickót? - kérdezte a lánytól.

- Óhajtom-e? - mondta a miss keserűen. - Akár a himlőt vagy pestist! Fogadást köthet rá, hogy nem óhajtom. Zaklat, mióta itt vagyok.

- Hallja, mit mond a hölgy? - kérdezte Cartwright spanyolul, - nem óhajtja megismerni!

- Ez a színház az apámé, - kiabálta a fiatalember spanyolul.

- Ezzel ugyan kár dicsekedni, - válaszolta Cartwright nyugodtan.

A spanyol dühösen fordult mocskos rabszolgájához.

- José, azonnal dobja ki ezt az embert vagy megbánja!

A kis ember tehetetlenül vont vállat.

- Uram, - mondta angolul, - látja szerencsétlen helyzetemet. A senor a tulajdonos fia és keservesen megbánhatom, ha ön el nem megy. Kérem, mint barátot és gentlemant, távozzék azonnal és ne okozza vesztemet.

Cartwright a lányhoz fordult.

- Vissza kell térnie ebbe a szörnyü viskóba? - kérdezte.

A lány nevető, bámuló tekintettel bólintott.

- És mi lesz, ha egyszerűen itthagya ezt az átkozott üzletet?

- Becsuknak. Tíz hétre szerződtem ezzel az emberrel.

- Mit keres?

- Kétszázötven pezetát hetenkint, - mondta a lány megvetéssel. - Mesés fizetés, ugy-e?

Cartwright bólintott.

- És meddig tart még a dolog, mikor jár le a szerződése?

- Négy hét múlva. Jövő héten Cadizban játszunk, utána Sevilleában, majd Malagában utoljára Granadában.

- Szívesen csinálja a dolgot?

- Szívesen! - a lány olyan megvetéssel mondta a szót, ami mindent kifejezett.

- Ez a ruha bizonyosan a társulaté, - mondta Cartwright, - vegye fel az utcai ruháját. Majd megvárom.

- Mit akar? - kérdezte a lány és jól a szemébe nézett.

- Majd kárpótlást szerzek önnek elvesztett szerződéséért.

- Miért?

Cartwright vállat vont.

- Nem szívesen látok egy angol lányt.

- Irt, - javította ki a lány.

- Akkor hát irt, - nevetett a férfi. - Nem tetszik nekem, hogy egy ir lány egy rakás utálatos félvér között ilyen munkát végezzen. Ön elég tehetséges London vagy Páris számára. Mit szólna Párishoz? Egész rakás embert ismerek ott.

- Tudna nekem jó szerződést szerezni? - kérdezte a lány lelkesedve.

A férfi bólintott.

- Akkor hát először is mondja meg a nevét.

- Az igazán mindegy. Smith, Brown, Jones, Robinson, - amelyik önnek legjobban tetszik.

A mozgékony kis direktor most közbeszólt.

- Uram, - mondta, - önnek nincs joga rábeszélni a hölgyet, hogy itthagya a színházat. Nagy büntetés várna rá, bíró elé állithatom.

- Csak verje ki a fejéből ezt a badarságot! - mondta Cartwright, - Tangerben nincsenek bírák. A hölgy angol alattvaló és legrosszabb esetben az angol konzul elé viheti az ügyet.

- De ha újra Spanyolországba kerül? - mondta a kis ember, akinek a vér lassan már a fejébe tódult.

- Nem kerül Spanyolországba. Legfeljebb Gibraltárig utazik, onnan tengeren marad, míg angol kikötőbe nem ér.

- Megyek a spanyol konzulhoz, - rikácsolta az apró igazgató hadonászva. - Nem engedem kirabolni magam. Semmi köze az én üzleteimhez, ön -

Ez az izgalom, - ahogy Cartwright feltételezte, - a fiatal spanyolnak szánt színjáték volt, aki a háttérben állott. Most Cartwright kiment a szobából, az ajtót becsukta maga mögött és eléje állott. A fiatal spanyol izgatottan elsuttogott parancsára az igazgató eltűnt és két erőteljes színpadi munkással tért vissza.

- Hajlandó azonnal elhagyni a színházat? - kérdezte a direktor dühtől tajtékozva.

- Majd akkor, ha jónak látom, - felelte Cartwright - és ha hamarabb akarna kényszeríteni, biztosítom, hogy nem lesz könnyű dolga.

Az igazgató hátrább lépett.

- Dobjátok ki ezt az urat, - mondta méltóságteljesen.

A két munkás habozott. Az egyik előbbrelépett.

- Az urnak mennie kell, - mondta.

- A maga idejében, barátom, - felelte Cartwright.

Egy kéz megragadta. De azonnal lerázta magáról és ökle teljes erővel csapott a munkás állkapcsára. A munkás elvágódott. Cartwright most a lányhoz fordult.

- Vegye fel a kimonóját, - mondta gyorsan, - majd holnap visszaküldi a színpadi rongyokat. Különben baj lesz.

- Helyes, - mondta a lány, kisurrant Cartwright mögött, hóna alatt ruhacsomóval.

- Ismeri a kijárást, ugy-e? Mindjárt jövök én is. No, José? - mondta kihívóan, - most elmegyek, mert semmi dolgom itt többé.

II

Mögötte pokoli lárma támadt. A csillogó gyémántok izgatottan villogtak. Cartwright megtalálta a sötétben várakozó leányt.

- Brr! Hideg van - mondta a lány.

- Hol lakik? - kérdezte a férfi.

- Az angol konzulátussal szemben, egy kis szállodában. Nem valami előkelő hely, de az egyetlen szoba volt, amit ezen az áron megkaphattam.

- Jobb volna, ha nem menne oda vissza, - mondta Cartwright, - holnap majd elküldök a holmijáért. Adja ide a ruháit.

Cartwright hóna alá vette a batyut. Egymás mellett haladtak. Egyszer csak a lány belékarolt.

- Olyan boldog vagyok, hogy kiszabadultam onnan. Kutyának való élet. Meg akartam szökni. Ezek a fickók üldöznek, mióta Tangerben vagyok. Igazán azt hiszem, jobb, ha nem megyek szállodámba. Ezek a spanyolok szívós fickók. S ha nem is értem átkozott nyelvüket, tudom, milyen kellemes napokat szántak nekem.

A városba értek és a mecset előtti uton mentek felfelé. A lány halkán kérdezte:

- Hová visz?

- A Continental szállóba.

- Ilyen állapotban? - kérdezte a lány meghökkenve. A férfi nevetett.

- Van irodám a városban. Felmehet és átöltözhetsz. Én majd künn megvárom.

Elkísérte a parányi helyiségbe, mely az Angero Aranybánya Szindikátus tanyája volt. Maga leült a ferde lépcsőfokra és várt, míg a lány felöltözött. Nemsokára kijött, most volt csak igazán vonzó és előkelő megjelenés.

- Eszembe jutott: jobb, ha ön a Central szállóba megy. Én a Continentálban lakom, jobb, ha önt nem látják ott.

- Magam is gondoltam ilyesmire, - mondta a lány, - De mi lesz megszegett szerződéssel? Tréfált, mikor azt mondta, hogy rendbehozza a dolgot? Nem nagyon szeretek pénzügyekről beszélni, de semmim sincs. José még tartozik az utolsó heti fizetéssel.

- Majd holnap rendbehozom a pénzügyeket, - mondta a férfi. - Most kölcsönzök önnek tiz fontot.

- Tulajdonképpen mit akar velem? Tömérdek regényt olvastam és kívülről tudok minden mesét a kóbor lovagokról. Ön igazán nem olyannak látszik, mint aki ingyen tesz valamit.

- Nem is vagyok olyan, - mondta a férfi hidegen. - Mikor a szinpadon megláttam, eszembe jutott, hogy önt sokféleképpen lehetne felhasználni. Nekem szükségem van valakire, Párisban, akiben megbízhatom - valakire, aki érdekeimet képviselje.

- Nem vagyok üzletasszony. Gyülölöm az üzleteket.

- Üzleteket csak férfiak kötnek, - mondta Cartwright nyomatékkal.

- Van ott néhány ember, akit szeretnék megfigyeltetni. Ért engem?

A lány bólintott.

- Látom, hogy ön jobb ember, mint gondoltam.

Cartwrightet nem nagyon érdekelte a leány véleménye, sem az, hogy mit gondolt terveiről. Elkísérte a szállodába, szobát vett ki számára, azután lassan visszasétált a Continentálba. Már az előcsarnokban volt, mikor eszébe jutott, hogy a derék Kings counselt, a parlament érdemes tagját, szerencsésen ottfelejtette a tengeri cirkusz egyik páholyában.

Maxell másnap reggel bocsánatot kért.

- Elkerültük egymást tegnap, - mondta mentegetőzve, - mikor eszébe jutottam és visszajött értem, már eljöttem onnan a sötétben nem találkoztunk. Mi történt tegnap este?

- Nem sok, - felelte Cartwright könnyedén, - kimentem a lányhoz, nagyon kedves volt.

- Milyen kedves? - kérdezte Maxell kíváncsian.

- Hát, kedves. Éppen egy igazi spanyol hidalgó alkalmatlankodott neki.

- És ön közbelépett és megszabadította? - kérdezte Maxell. - De mi történt vele a szabadítás után?

- Elkísértem a szállodájába és ezzel vége a történetnek. Különben ma reggel már elindult a »Gibel Muza«-n Gibraltár felé.

- Hm! - Maxell elgondolkozva nézte a kezében tartott levelet, összehajtogatta és félretette.

- A posta már megjött? - kérdezte Cartwright érdeklődve. Társa bólintott.

- Megkapta a napi levelet kicsikéjétől?

Maxell mosolygott.

- Tulajdonképpen nem is gyermeklevél, de nagyon eredeti, - mondta.

- Hány esztendő a kicsi? - kérdezte Cartwright.

- Tán kilenc vagy tiz.

- Igazán szeretném tudni, hogy véletlen vagy a sors akarata, - töprengett Cartwright hangosan.

- Mi lenne véletlen?

- Hogy önnek van egy leánykája, akiről gondoskodik, én pedig bizonyos értelemben felelős vagyok egy eleveneszü fiuért. Azt hiszem, az én feladatom kevésbé érdekes. Mindegy, legalább fiu és valamiképpen unokaöcsém. Ostoba szülei vannak, kik született rabszolgák, kell nekik valaki, akiért agyondolgozzák magukat és akik istentelenségnek tartanak fellázadni sorsuk ellen. Én csak egyszer láttam a kölyköt, de azt hiszem, nem alkalmas a szüleihez hasonló életre, hanem szerencsét fog próbálni. Különben nem is érdekelt volna.

- Mennyire terjed az érdeklődése? Nem hiszem, hogy ön kedvtelésből segítene szerencsétlen szegényeken.

- Nem tart olyannak, aki érdek nélkül tesz valamit? - nevetett Cartwright - érdekes, tegnap óta másodszer hallom ezt.

- Ki mondta először, a színésznő?

Cartwright társa térdére csapott.

- Eltalálta. Nem, igazán semmit sem teszek ingyen. Azok közé az optimisták közé tartozom, akik fenyőmagot ültetnek, hogy öreg napjaikra legyen tüzelőjük. Nem tudom, milyen ember lesz Bateból, de jól indul. Egy uton járunk hát, Maxell.

- Egy különbséggel, - mondta Maxell. - Ahogy mondja, semmi köze védecéhez és alapján mindegy magának, hogy kísérlete hogyan sikerül.

- Igaza van, kísérlet az egész.

- Nekem a kislány több annál. Az egyetlen élő lény, kihez igazán vonzódok. Meghalt bátyám gyermeke.

- Akkor hát hoga önnek? Persze, ez más. Nekem sohse volt hugom, nem is szeretném, ha valaki bácsikának szólítana.

Beszélgésüket egy kis ember érkezése szakította félbe, akin meglátszott, hogy legjobb ruháját vette fel. Homlokán mély ránc, mely fenyegető akart lenni, de csak mókás volt. José Ferreira külön kiöltözött ehhez a tárgyaláshoz, mert - amint barátainak bejelentette, - ijesztő és méltóságteljes akar lenni egyben, mert: »Az az ember megrontotta az életemet!« - mondta.

Cartwrighthez fordult tehát és megkezdte betanult beszédét.

- Estoy indignado -

De Cartwright játékos ijedtséggel szavába vágott:

- Horroroso! Ön nagyon dühös, ugy-e? No, jöjjön hát, kis emberke és mesélje el, miért dühöng úgy!

- Senor, - mondta az emberke ünnepélyesen, - ön szégyent és megaláztatást halmozott reám - ezt nem felejttem el soha!

Spanyolul beszéltek, de Maxell tökéletesen jártas volt ebben a nyelvben.

- Mi a baj? - kérdezte, mielőtt még a felháborodott José folytathatta volna.

- Hallgassa meg és ítéljen, - csufolódott Cartwright. - Voltam olyan bátor és hasonlíthatatlan együtteséből kiragadtam a legdrágább gyémántot, az igazgató szemefényét.

- Más szóval a szeretetreméltó miss Gradyt, - mondta Maxell.

- Ó igen, uram, - szólt José. - Számomra ez a romlást jelenti. Mennyi pénzt adtam ki, hogy együttesemet teljessé tegyem! Az a férfi finanszírozta, aki leggazdagabb embere Tangernek és a fia most azt mondta nekem, ha a hölgyet vissza nem hozom, mehetek a pokolba vagy az utca csatornájába, - sirta.

Maxell lopva társára kacsintott.

- Nos, itt az újabb alkalom, hogy fenyőmagot vessen, - mondta mosolyogva. - Nem tudná ezt az urat is használni?

De Cartwrightnek nem volt kedve tréfálni.

- Senor Ferreira, ön, mint ahogy minden spanyol tudja, gazfickó és csirkefogó. Ha még nagyobb gazfickókkal kerül össze, az az ön baja. Csak annyit mondom, örülhet, hogy nem vittem a dolgot a spanyol konzul elé. Biztosítom, többet a lábát sem tehetné Tangerbe, azok után, amiket önről hallottam.

A kis spanyol nyitott szájjal, rémülten bámészkodott. Nagyon félt! Cartwright csak találomra beszélt, de biztosra vette, hogy egy olyan mulatóban, mint az igazgatóé, valószínűleg történnek dolgok, amik a vezetőre igen rossz fényt vetnek.

- Minden, amit rólam beszélnek, hazugság, - buzgólkodott a kis ember. - Az életem csupa erény! Még ma panaszt emelek az angol konzulnál és majd meglátjuk a többit!

- Csak menjen panaszra, barátom - mondta Cartwright.

- Adok önnek még egy módot, - senor Ferreira kövér, piszkos ujjá ott mozgott az orra előtt. - Ha visszahozza nekem miss Gradyt, nem teszek további lépéseket ön ellen.

- Miss O'Grady elutazott Tangerből, - felelte a másik nyugodtan. - Igazán nem hozhatom hát vissza.

- Nem igaz, - bömbölt a spanyol, - figyeltettük a hajót, mely az utasokat a Gibel Musaára szállította, a miss nem hagyta el a molót.

- A partról indult, - magyarázta Cartwright türelmesen. - A »Cecil« egyik matróza vitte át csónakon. Ezóta már féluton jár Gibraltár felé.

Ferreira felnyögött.

- Ez a vég! Az enyém, de talán az öné is, - mondta baljóslatuan. - Nem tehetek mást, mint-hogy Párisba utazom és az ügyet nemes uram elé terjesztem, Senor Don -

Cartwright fejével az ajtó felé intett.

- Tünjön el, - mondta és az asztalon fekvő ujságot kezdte olvasni.

Maxell megvárta, míg a kis dühöngő emberke eltűnik. Azután Cartwrighthez fordult.

- Gonosz dolognak látszik, Cartwright. Mi történt a lánnyal?

- Nem hallotta? Gibraltárba küldtem. Egy kutyát sem hagytam volna ebben a társaságban. És Gibraltárból az első angol hajóval hazamegy.

- Hm! - dünnyögte Maxell már másodszor.

- Mi az ördögöt akar az örökös dünnyögésével? - morgott Cartwright. - A lány elment. Nem látom többet. A felebaráti szeretet egy fejezete volt. Nem tetszik önnek?

- Bocsásson meg. Nem hittem, hogy ennyire rossznéven veszi. Igazán azt hiszem, jót tett a lánnyal. Csak éppen mai napság nem várja az ember -

- Boldog, aki mitsem remél, Maxell, - idézett Cartwright, - mert nem csalódhatnak. Nem hiszem, hogy a tulajdonos, akárki légyen is, a kisujját is megmozdítsa a dolog miatt. Átkozott fiacskája füti ezt az imádatraméltó Josét.

Aznap délután a két férfinak megbeszélése volt egy nagyon kevésbé feltűnően öltözött mórral, aki olyan óvatosan közeledett hozzájuk, hogy valami idegen megfigyelő rablónak tarthatna volna. Ha Marokkó jelenlegi uralkodóját megkérdik, azt feleli, hogy rablónál is rosszabb. Mert a férfi El Mograb, a trónkövetelő követe volt. Fejére hatalmas díjat tűztek ki, és ezért nem csoda, ha óvatosan mutatkozott. El Mograbtól hozott levelet Cartwrightnek. Örömhirt.

Maxell és barátja már kora délután elindultak és két órát vártak irtózatosan égető napsütésben, a városon kívül. Bár Maxell jogász volt, cseppet sem bántotta a tudat, hogy összeesküszik a szultán ellenségével. Sokkal jobban ismerte az ország történetét, semhogy sokat törődött volna szultánokkal és trónkövetelőkkel. A csak élvezeteinek élő szultán uralma, melyet gyakori lázadások tettek jellegzetessé, nem tarthatott már soká. Nagybátyja, El Mograb, született uralkodó és hétezer jól felfegyverzett katona parancsolója, csak a lélektani pillanatot várta, hogy öccsét letaszítsa a trónról. Nem lehetett már messze az idő, melyben Abdul összes automobiljaival, rézágyaival, csillogó rongyaival eltűnik a színpadról és börtönbe kerül, mely nagyon alkalmas hely az ilyen kicsapongó és ingatag uralkodók számára.

El Mograb jó híreket küldött. Mégegyszer megerősítette a szerződést, melyet seriffje az ő nevében kötött és virágos arabnyelven mondott köszönetet annak a férfinak, ki katonáit a szükséges fegyverekkel ellátta.

- Ez ujság nekem, - mondta Cartwright, mikor visszalovagoltak a városba. - Nem tudtam, hogy ön fegyverekkel is kereskedik, Maxell és hogy El Mograbbal ilyen jó barátságban van.

- Szeretem El Mograbot, - felelte Maxell. - Azok közé az arabok közé tartozik, akik feledhetetlen benyomást tesznek az emberre. Ne feledje, hogy már ifjúkoromban gyakran jártam Marokkóba és a legtöbb vezért ismerem. Ismertem El Mograb bátyját is, aki Tetuannál esett el. Mikor még az udvar kedvence volt, szeretettel vendégelt meg Fezben.

- Mit ér a szava?

- Többet, mint a világ valamennyi nagypecsétes írása, - rajongott Maxell. - Azt hiszem, nyugodtan szöheti tervét tovább.

Cartwright bólintott.

- Londonba megyek, hogy pénzt vegyek fel. Szükségünk lesz néhány millióra, de egyelőre elég félmillió is, hogy előbbre jussunk. Jobban tenné, Maxell, ha részt vállalna a nagy tervben. Nincs veszteni valója. Mi célja van annak, ha mindég csak kis társaságával - a Parent-Companyt értem - játszogat?

- Bizom benne. És pontosan ismerem a kötelezettségeimet.

- Bolond, - mondta a másik röviden. - A nagy játék milliókat jelenthet önnek. És szükségem van segítségére, vezetésére.

Maxell habozott. A csalétek kívánatos volt, a jutalom hallatlanul nagy. De olyan kockázatot kellett vállalnia, melyre nem készült. Eléggé ismerte Cartwright pénzügyi módszereit. Megfigyelte hatásukat és nem egyszer volt tevékeny része abban, hogy Cartwright megmenekült a saját okossága következményeitől. Bár, - gondolta, - Cartwright minden nehézség nélkül megszerezheti a szükséges pénzt és az ő részvétele garantálná, hogy társa nem térhet le az egyenes utról!

Bár általában nem tudtak róla, hogy Maxell bele van keverve Cartwright üzleti ügyeibe, befolyásos körökben mégis suttogtak róla. Tudtára adták, hogy jobb volna, ha távol tartaná magától ezt a gentlemant, aki igaz, hogy csodálatraméltó üzletember, de nagyon kedveli az olyan vállalkozásokat, melyek néha már a csalás határán mozognak. De ezek a befolyásos körök arról mitsem beszéltek, hogy Maxell jövőjéről, mely pedig teljesen az ő kezükben van, nem feledkeznek majd meg!

Becsvágyó ember volt, de csak a lehetőség határain belül. Olyan szolgálatokat tett a kormánynak, hogy feltétlen elismerést érdemelt. Csak az a kérdés, milyen formája lesz az elismerésnek. Nyelvtudása alkalmassá tette a legfontosabb külügyi szolgálatra. De a külügyi hivatalt vastag sövény vette körül, melyet igen nehéz volt áttörni. Nagyon sok állandó hivatalnok volt, akik az egyes állások betöltését családi ügynek tekintették és minden kitüntetésre féltékenyek voltak, mely kívülállót ért.

Mikor aznap lunchhöz mentek, Cartwright éppen egy sürgönyt olvasott. Társa érkezésekor összehajtotta és zsebetette.

- Kis barátnóm szerencsésen megérkezett Gibraltárba, - mondta Cartwright.

Maxell kíváncsian nézett rá.

- Mi lesz vele?

- Hazaküldöm.

Cartwright úgy mondta ezt, mint akit a tárgy egyáltalán nem érdekel.

- És azután? - faggatta társa tovább.

Cartwirght vállat vont.

- Ajánlólevelet adtam neki egy barátomhoz. Magamnak is van egy-két színházzal összeköttetésem.

Maxell nem felelt. Őt sem érdekelte a lány különösebben.

Csak szinpadi jelenség volt számára, egyénisége, igazi megjelenése nem érdekelték. De ha a lány hidegen hagyta is, annál jobban érdekelte Cartwright ebben az új beállításban. Erről az emberről eddig mitsem tudott. Érezte, hogy nagyon felületesen ismeri Cartwright jellemét, bár évek óta ismeri és közös céljaik vannak.

A férfi viselkedése a lánnyal szemben, nagyon különös volt, de nagyon tanulságos is neki, mint hideg megfigyelőnek. Egészen új embert ismert így meg, aki a jól ismerttől annyira különbözött, hogy alig ismert rá. Nagyon szeretne volna Cartwright erről az oldaláról közelebbről megvizsgálni.

- Nem is akarja többé viszontlátni? - kérdezte látszólag közönyösen.

- Miért ne? - kérdezte Cartwright hirtelen támadt ingerültséggel. - Az ördögbe, mit akar, Maxell? Nagyon könnyen viszontláthatom a lányt, egyszerűen elmegyek néhány kabaréba, bajosan téveszthetem el. Természetes, hogy érdekel a hölgy, akit onnan megszabadítottam, - Tanger partja felé mutatott, - és talán még hasznomra lehet. Tán csak nem szerelmes belé?

Nem ért célt, mert Maxell nyugodtan nézett szembe vele.

- Azt sem tudom, milyen. Nem is valószínű, hogy beleszeressek valakibe, aki eddig semmi hatást sem tett rám.

Maxell másnap a Cadizba induló hajóval elutazott. Párisba és Londonba indult. Cartwright is vele tartott és utitársuk volt egy kopott kis emberke is, aki minden holmiját egy viaszos-vászonnal bevont táskában cipelte magával, melyen óriási betűkkel ékeskedett a név: José Ferreira.

Ferreira uram egész uton a fedélzeten kuporgott, körmét rágta és egyre mélyebben beleásta magát a mitsem sejtő Cartwright elleni haragjába.

III.

Maxell alig négy órát töltött Párisban. Reggel hétkor érkezett a déli expresszrel a francia fővárosba. A déli expresszrel tovább utazott Londonba. A nyári szünidő végefelé járt és egész sereg fontos irat várta, hogy átnézzze. Az attorney generalis várta, hogy megbeszélje vele a legujabb hajózási-törvény egyik szakaszának értelmezését. És a parlament összeülése előtt még választóinak is kellett beszédet mondania.

Hiába törte a fejét, hogy az előtte álló munkatervben valami vonzót fedezhessen fel. A parlament untatta és a közönséges ügyvédi gyakorlatban sem telt már öröme.

Igaz, az a munka, amit a kormány számára végzett, mégis érdekelte, mert az új, csak felületesen megfogalmazott hajózási törvény nehéz problémákat adott fel. Olyan rendszabályok voltak ezek, melyeket annak idején nagysietve keresztülhajsoltak, de mikor az igazi jogvita tüzét kellett kiállaniok, azonnal kitünt mennyire gyenge oldaluk van.

A leggyengébb közülük éppen a teherhajózási törvényre vonatkozott. Egy perben, melyet a legfelsőbb bíró előtt folytattak le, úgy magyaráztak egy kétes szakaszt, hogy azáltal az egész törvény holt betüvé vált.

Felesleges ismertetnünk a nagy vitát, melynek alapja a három szó: »vagy másutt megrakodva« volt. Az a fontos, hogy Maxell uram, mielőtt még Londont elérte volna, módot talált, mellyel a kormányt ebből a nehézségből kiségitse.

Ezt a megoldást megérkezése után azonnal az Attorney-General elé terjesztette. És ezzel a kormány olyan meggyőző érvet adott a felsőbiróság kezébe, hogy egy hónappal Maxell megérkezése után már megváltoztathatták az alsófoku bíróság ítéletét.

- És, - bizonyitgatta az attorney-general, - viheti most már maga az ördög a felsőház elé, mégis elveszti a ügyet, hála az ön éles elméjének, Maxell.

Együtt cigarettáztak a törvénytudói épület nagy kupolatermében, az ítélet kimondása után.

- Hol töltötte a szünidejét? - kérdezte az attorney-general.

- Marokkóban.

- Marokkóban? - az attorney elgondolkodva bólintott. - Hallott valamit Cartwright barátjáról?

- Egy szállodában laktunk.

- Különös ember, - mondta az attorney gondolataiba merülve. - Nagyon különös ember - milyen kancellár lehetne belőle!

- Ilyen szempontból igazán nem figyeltem még meg, - mosolygott Maxell.

- Ismeri közelebbről - úgy értem, jó barátja?

- Nem, - Maxell közönyt tettetett. - Ismerem - sok jogász ismeri.

- Csak nem kötött üzleteket vele?

- Dehogy, - felelte Maxell azonnal.

Hazugság volt, jól tudta. De jól megfontolta, mert tisztán akart barátai előtt állani. Nagyon jól ismerte Cartwright hírért, azt is tudta, mit tart felőle a párt, melynek három esztendeje tagja. Cartwright egyszer egy londoni kerületben, a választás előtt visszalépett. Okul »üzleti tulterhelést« adott, de sokan azt állították, hogy elvtársai nyomásának engedett. Ezek megtudták,

hogy ugyanebben az időben folyik egy nem éppen tiszta ügy a bíróság előtt, melynek Cartwright a főszereplője.

A dolgot nem lehetett bizonyítani, mert a panaszt utolsó percben visszavonták. A rosszindulatúak szerint Cartwrightnek ez egész kis vagyomba került. Az bizonyos, hogy a szereplő hölgyek egyike (aki aprócska szerepeket játszott a Hippocampus színházban) visszavonult a színpadtól és azóta pompában, fényben él. Cartwright vállat vont, ha erről szó esett - de a politikai pályáról végképpen lemondott.

- Örülök, hogy nem kötött vele üzleteket, - mondta az attorney. - Nagyon kedves fiú és azt hiszem, van olyan becsületes és derék, mint a város legjobb embere. De nagyon ravasz fickó és egy kicsit, - ezt már habozva mondta, - nem éppen fair. Ért engem, Maxell, ugy-e, vagy mondjuk inkább, kicsit rossz hírű.

- Az bizonyos, hogy pompás fickó, - mondta Maxell, akinek csepp kedve sem volt, barátját hevesebben védeni.

- Igen, igen, - helyeselt az attorney, - az ilyen fickók mind pompásak. Kár, hogy tehetségét nem a szokott úton értékesíti, hanem mint egy lobogó rakéta bolyong ide, oda és minden érintésnél robban.

Leugrott az asztal sarkáról, ahol eddig ült és levetette selyemtalárját.

- Mindenesetre örülök, hogy üzletileg semmi dolga Cartwrighttel.

Maxell nem is próbált ennek az ismételt elmondott megjegyzésnek mélyére hatolni.

Hazament Cavendish square-i lakására, ahol egy nagyszemű kislány várta, akit ma hoztak be Hindheadből, hogy »Max bácsi«-nál megtegye rendes látogatását.

Cartwright nem kísérte el barátját Angliába és erre oka volt. Dolga nagy részét Párisban kellett elvégeznie, hová fontos pénzügyek kötődtek. Lakása egész emeletet foglalt el a hatalmas, de nem éppen előkelő Avenue de la Grand Arméén, mégpedig annak régibb részén. Így olcsóbban élt és jobban is elbújhatott az emberek elől, mintha állásának és vagyonának megfelelőbb, fényűző lakást vesz az előkelő negyedben.

Most bizottsági-ülést tartott, egészen fesztelenül ülést, mely azonban nagyon fontos volt.

Cartwright elnöke és vezetője volt a londoni és párisi Arany-szindikátusnak, egy virágzó vállalatnak, mely tulajdonosa volt több országbeli aranyásó vállalat részvényeinek és három saját bányát is műveltetett. Bár a társaságnak szerény jövedelme volt johannesburgi birtokából, nemcsak aranykitermeléssel foglalkozott. Egészen nagyszabású uzsoráskodást is üzött. Okosan és nagy összegekben játszott a tőzsdén. Ritkaság volt, hogy a részvényesek 12 és fél percentnél kevesebbet kapjanak és voltak esztendőik, mikor ezenkívül jutalmat osztottak szét, mely elérte a befizetett üzletrész nagyságát.

Körülbelül százötvenezer részvényes volt, többnyire kisemberek, akik a játékot a biztos befektetésnél többre becsülték - falusi lelkészek, orvosok és azok a kis üzérek, akik a nagy pénzemberek árnyékában élnek. A részvények magasán névértékük felett állottak és Cartwrightnek évente szép összeget jövedelmeztek. Valószínű, hogy a kis üzéretet leginkább az vonzotta, hogy a mérlegben tiszteletreméltó összeg szerepelt tartalékként. És éppen ez a tartalék foglalkoztatta most a négy nyugodt férfi gondolatait, akik egy párisi szállodában jöttek össze.

Hárman szövetkeztek Cartwright ellen, mert részvényeseinek egyike sem tudott volna helytállni vele szemben.

- Nagyon veszedelmes, - Cartwright ur, - kezdte Gribbler, akinek származása ismeretlen volt.
- Így is eleget kockáztatunk és véleményem szerint többet nem szabad kockáztatnunk. Ha az angol közönséghez fordul, bizonyosan még túl is jegyzik a pénzt.

Cartwright homlokát ráncolta.

- Miért ne tegyük mi magunk zsebre a nyereséget? - kérdezte, - mondom, nyugodtan hozzányulhatunk a tartalékhoz.

- Nem nyulunk hozzá, - szakította félbe az óvatos Gribbler, - szavamra, nem, nem nyulunk hozzá. Mert bizonyos, hogy jönnek még sovány esztendők és a részvényesek akkor is akarnak osztalékot.

Cartwright nem erőltette a dolgot. Volt még más lehetősége is a mór terv finanszírozására: például a Benson szindikátus.

Bőbeszédűen ismertette ezt az új vállalkozást és hogy ezentul Páris lesz a főtanyája. Így aztán bizalmatlan igazgatótársai állandóan szemmel tarthatják. Csak úgy ömlöttek ajkáról a nevek, melyeknek a pénzügyi világban igen nagy súlyuk volt. A három férfinak be kellett látni, hogy a Benson-részvény társaság biztos dolognak látszik.

Sokkal fontosabb volt az ügy, mely Alfred Cartwright-et egy héttel később a St. Lazare állomásra vitte, hogy ott valakinek az érkezését várja.

A lány kiugrott a vonatból, kételkedve nézett körül, de arca azonnal felderült, mihelyt Cartwright mogorva ábrázatát megpillantotta.

- Istenem, de örülök, azt hittem, nem lesz itt és nekem már csak pár fontom van!

- Megkapta a sürgönyömet? - kérdezte a férfi. A lány mosolygott és kimutatta gyönyörű fogait.

- Semmit sem tudok még, - mondta. - Mi dolgom lesz Párisban?

- Előbb eszünk, azután beszélünk majd, - mondta a férfi. - Éhes lehet nagyon.

- Majd meghalok, - kacagott a lány.

Cartwright autóba ültette és elrobogtak egy kis utcába, mely a Boulevard des Italiens-ről nyílik és melyben Páris egyik legjobb vendéglője van. A lánynak nagyon tetszett a hely.

- Mondja, - kérdezte irigyen, - minden nap itt villásreggelizik?

- Ismeri ezt a vendéglőt?

- Már láttam, - ismerte be a lány, - de eddig a legfőbb élvezet számomra az volt, ha Duvalnál három frankért megebédelhettem.

Elmesélte Cartwrightnek, hogyan jött át, mint táncosnő a szárazföldre, hogyan táncolt a Montmartre egyik csepp kabaréjában, míg az impresszárió, aki a levantei körutat szervezte, felfedezte és leszerződtette.

Cartwright tizenkilenc esztendőnek gondolta, nagyon csinosnak találta és úgy vélekedett, hogy megfelelő körülmények között még a legjobb körökben is megállaná helyét. Bosszankodva gondolt arra, mit szólna Maxell, a szigorú és válogatós ember, ha tudná, hogy a lány nála van Párisban? Szóba állana vele? Bajosan. Maxell kissé puritán és bizonyos értelemben unalmas volt. De nélkülözhetetlen! Nagyszerű jogász, jóba van a kormányval és jöhet idő, mikor igen nagy szüksége lesz Maxellre. Cartwright megengedhette magának, hogy részt juttasson a jogásznak a nagy nyereségből, melyet várt. Mert Maxell kisigényű és szerény volt.

Cartwright milliókban számolt, Maxell legfeljebb ötjegyű számokban. Ha Cartwright terve sikerül, akkor megengedheti magának ezt az ötjegyű számot.

- Mi van a barátjával? - kérdezte a lány, mintha kitalálta volna gondolatait, - a férfival, akitől távol kellett magam tartani. Miért nem szabad neki engem látni?

Cartwright vállat vont.

- Olyan fontos ez? Angliában van.

- Ki ő? - kíváncsiskodott a lány.

- Egy barátom.

- És kicsoda ön? - kutatva nézett arcába. - Ha Párisban valamit el kell az ön számára végeznem, akkor nem tartom helyesnek a Smith-, Brown-, vagy Robinson-választékot. Ön jó volt hozzám, de mégis szeretném tudni, kinek dolgozom és milyen munkát kíván tőlem.

Cartwright lehajtotta a fejét, - így tett mindég, mikor gondolkozott.

- Üzleti dolgom van itt.

- Csak nem akar bedugni egy irodába? - gyanakodva nézte a férfit. - Műveltségem nagyon hiányos.

A férfi fejét rázta.

- Nem, nem az irodában van szükségem önre, - mosolygott. - És mégis irodai munkaféle. Egy kis részvénytársaságot vezetek itt, a Benson-társaságot, Benson a nevem.

- Vagy a név, melyet használ, - vágott közbe a lány. Cartwright nevetett.

- Milyen okos ön. No, azt hiszem, O'Grady sem igazi neve önnek.

A lány nem felelt, a férfi folytatta:

- Nekem kell valaki Párisban, akiben megbízhatom. Valaki, aki pénzt vesz át számomra, azt átutalja a Benson-szindikátusnak és utasításom szerint vállalatokba fekteti.

- És honnan tudja, hogy nem lopom meg? Eddig még senki sem bizott rám pénzt.

Mondhatta volna néki, hogy egyszerre nem sok pénzt kap kézhez és állandóan megfigyelteti. De jobbnak tartotta, ha új alkalmazottjának hizelgőbb magyarázatot ad. Nemcsak hizelgés volt, sok igazságot is tartalmazott és Cartwright meggyőződését fejezte ki.

- Nők becsületesebbek, mint a férfiak. Kétszer is meggondolnám, mielőtt férfit alkalmaznék arra a helyre, - legyen bár a legjobb barátom, - melyet önnek szántam. Egyszerű munka és jól megfizetem. A legjobb szállodák egyikében lakhat, sőt ezt meg is kívánom. És - itt kicsit akadozott - mint Bensonné szerepelhet, mint gazdag angol hölgy.

A lány bámulva nézett rá.

- Miért kívánja ezt tőlem? Azt hittem, igazi munkát ad. Nagyon ügyetlen vagyok üzleti ügyekben.

- Nem baj, - mondta a férfi hidegen. - Csak gyakorlatot kell szereznie, én úgy megmagyarázok mindent, hogy bajosan csinálhat hibát. Olyan foglalkozás ez, mely sok szabad időt hagy. No, legyen okos és csapjon fel!

A lány pillanatig gondolkozott, aztán bólintott.

- Ha minden nap itt villásreggelizhetem, megteszem, - mondta határozottan.

Igy alakult meg a híres Benson-részvénytársaság, melyről annyit irtak és melyről annyi elméletet csináltak. Mert, hogy igazat mondjunk, a Benson-társaság csak attól a pillanattól kezdve létezett, melyben Cartwright a Ciros vendéglőben életrehívta. Az igazgatótársai részéről tapasztalt ellenkezésből született és sietni kellett a megalapításával, mert óránként jöttek Londonból a nyugtalanító táviratok.

Mint már mondtuk, Cartwright sokfelé volt érdekelve. Londoni, Victoria street-i irodájának ajtaján ott ékeskedett valamennyi társaság neve, mely ott tartotta gyűléseit a csinos lakásban. Volt még két iroda a londoni Cityben, melynek lakbérét Cartwright uram fizette, igaz, hogy nem a maga neve alatt. Volt ott számtalan szindikátus és társaság, melyek mind szabályszerűen be voltak vezetve a kereskedelmi listába és melyek bőségesen foglalkoztattak egy közös részvénytársaságot. Mert a kereskedelmi törvények le vannak fektetve és Cartwright sokkal okosabb volt, semhogy apró szabálytalanságokat kövessen el.

Mindezen vállalatokhoz részvényesek tartoztak. Egy részük meg volt elégedve, más részük - a többség - haragudtak a kevés nyereség miatt és barátaiknak panaszkodva mutogatták részvényeiket, elmesélve, hogyan csalták őket lépre, azaz a részvények megvásárlására.

Csak nagyon okos jogász, a kereskedelmi ügyek specialistája ismerhette volna ki magát Cartwright bonyolult, csavaros pénzügyeiben. Megesett, hogy egyik részvénytársaság a másiknak hitelezett és biztosítékul a harmadik részvényeit kapta. Voltak ott bonyolult váltóügyek és mindenféle más kuszált műveletek, melyeket csak egy kitűnő matematikus tudott volna követni.

Cartwright gazdag ember volt, barátai milliomosnak tartották. Az is volt, de abból a fajtából, akinek ezer font semmi, de tizezret már nehezen tud megszerezni. Londonba egy sürgős sürgöny hívta, bár nem szívesen ment. Miután a nehézségeket, melyeket alkalmazottai leküzdhetetlennek tartottak, elhárította, néhány órát még magánügyeinek kellett szentelni, mielőtt visszatérhetett volna Párisba.

Titkárja egész halom apró számlát hozott, melyeket ki kellett fizetni. Egyiknél megállott és homlokát ráncolta.

- A fiu tandíját nem fizették meg az utolsó félévben.

- Nem emlékszik? Említettem, mikor utoljára Londonban volt. Ha most meg nem érkezik, kifizettem volna a magam felelősségére. Különben ma idejön a fiu, uram, ruhára van szüksége.

- Idejön? - kérdezte Cartwright érdeklődve.

- Igen.

Cartwright kezébe vette a számlát.

- B. M. J. Anderson, - olvasta. - Mit jelent a három betű? Talán: »Bizz mindent jószerencsédre?«

- Azt hiszem, ön után kapta nevét, Baten John Cartwright, - mondta a titkár. - Matthew az édesapja.

- Persze, persze, - mosolygott Cartwright. - De »Bizz mindent jószerencsédre« sem rossz név egy fiunak. Mikor jön?

- Már itt kell lennie, - a titkár órájára nézett. - Mindjárt megnézem.

- A fiu itt van, - jelentette nemsokára. - Akarja látni?

Cartwright bólintott.

- Hozza be. Egyszer már igazán látni akarom ezt az öcsémet vagy micsodámat.

Azon gondolkozott, mi birta arra, hogy egy kis gyermekért felelősséget vállaljon és megvesztegethetetlen önbírálata azt mondta, hogy csak a hiuság.

Az ajtó megnyílt, egy fiu jött be. Gyorsan, energikusan lépegetett és közben világos szeme egyre Cartwright-et nézte. Ez sem a fiu ruháját vizsgálta, hanem az okos, szürke szemet, a határozott száját, mely tulságosan határozott is volt a fiu korához képest. Keze kifejezésteljes, de nem éppen tiszta.

- Ülj le, fiam, - mondta Cartwright. - Tehát te vagy az.

- Unokaöcséd vagyok, - felelte a fiu és kutatva nézte az íróasztalra dobált irásokat.

- Ugy-e, te vagy Baten bátyám?

- Hát bátyád vagyok? Persze, - nevetett Cartwright.

- Mondd csak, ez nem a tandíj számla? Az igazgató már nagyon fuj.

- Fuj? - csodálkozott Cartwright - nem értem.

- Nohát pukkad, - felelte a fiu nyugodtan. - Haragszik, ha már éppen finoman kell kifejeznem. Cartwright nevetett.

- Mi akarsz lenni? - kérdezte.

- Pénzember, - felelte a fiu azonnal. Leült az íróasztalra támaszkodott és le nem vette szemét Cartwrightről.

- Azt hiszem, a pénzügy elég tág tér, - mondta. - És én nagy legény vagyok a számtanban.

- A pénzügynek melyik ágára gondolsz? - kérdezte Cartwright mosolyogva.

- Más emberek pénzügyeire, - felelte a fiu. - Olyan üzletekre, amilyeneket te csinálsz.

Cartwright teli torokból nevetett.

- És azt hiszed, tudnál egyszerre husz vállalatot a levegőben táncoltatni? - kérdezte.

- A levegőben? - a fiu homlokát ráncolta: - Ó, úgy gondolod, hogy felvirágoztatni. Bizonyosan! Mindenesetre! - Mindent a jószerencsére bízok!

- Igazán? Különös. Éppen, mielőtt bejöttél, neveztelek »bizz mindent jószerencsédre« Andersonnak. -

- Mindenki így hív, - mondta a fiu közönyösen. - Tudod, ha az embernek ennyi neve van, okvetlenül adnak neki valami csufnevet is.

- Bolondos fickó vagy, jöjj, együtt villásreggelizünk.

IV.

Cartwright urnak megvolt ez az irigylésre méltó tulajdonsága, hogy minden ügyet vagy embert, aki neki kellemetlen, kinos volt, ki tudott törölni az emlékezetéből. Ez a tehetsége segítette abban, hogy a kötelezettségeiről is megfélekedezték akár kellemesek, akár kellemetlenek voltak is. Hogy igazságosak legyünk, bizonyosan gondolkozott azon, hogy biztosíthatná öccse jövőjét, de annyira elfoglalta a saját jövőjének gondja, hogy ez minden mást kiszorított agyából.

Cartwright az esti vonattal érkezett Párisba és egyenesen a lakáshoz hajtatott, melyet új védence számára bérelt. A lány a Szajna kevésbé előkelő partján, kényelmes helyen lakott és megkönnyebbült szívvvel üdvözölte gazdáját.

Sadie O'Grady még nem küzdötte le egészen gyanuját, hogy új ismerőse tán mégse egészen megbízható. De miután ezideig nem tett neki szerelmi vallomásokat, sőt biztosította, hogy a szerep, melyet neki szánt, nem árt meg majd önbecsülésének, hát lassankint megbékült ezzel a különös viszonyal. A boulevardok egyikén harmadik emeleti irodát vett ki, de idegennek és kényelmetlennek érezte ezt a számára szokatlan környezetet. Az irodának rajta kívül nem volt személyzete és a levélhordón kívül még csak a házmester csöngetett be, aki a takarítást is vállalt.

De nemsokára megtudta hogy Cartwright többet is vár tőle, mint hogy naponta néhány órát töltsön az »irodában«.

- Sadie, kedves barátnőm, - mondta cigarettáját szíva, - most megmondom önnek, hogy tulajdonképpen mi a dolga.

- Azt hittem már tudom, - mondta a lány óvatosan és halkán nevetett.

- Egészen sohasem fogja megtudni, mit akarok magától, - vallotta be a férfi, - csak amennyit megmondok. Tehát hallgasson ide. Nekem szükségem van a munkaképességére. Olyan szolgáltatásokat kívánok, melyeket nyugodtan vállalhat. Ön színésznő és így nyíltabban beszélhetek magával, mint más lánnyal.

A lány már nagyon kíváncsi volt.

- Elmesélek valamit, ami igazán fontosabb, mint a nevem, melyet olyan nagyon szeretne tudni. Él ebben a városban egy ember, akivel el kell bánnom.

- Hogy érti ezt? - kérdezte gyanakodva a lány.

- Ennek az embernek hatalma van engem tönkretenni. Iszákos fickó, buta és fantáziátlan.

Megmagyarázta a lánynak, hogy vállalatot alapított és érdekelve van egy marokkói bányánál, melyet azonban még nem találtak meg.

- Azért volt hát ott! - bólintott a lány.

- Azért. Szerencsétlenségemre azon a földön, melyet megvettem, illetve melynek bányászati jogát megszereztem, huzódik ennek az embernek egy darab földje. Spanyol ember - tud ön spanyolul?

- Keveset, de nagyon keveset ám!

- Nem baj, - mondta Cartwright. - Ő jól beszél angolul. Ez a föld gazdájának mit sem ér, de minden kísérletem, hogy megvegyem tőle meghiusult. De ebben a pillanatban, mikor a részvénytársaságot meg akarom szervezni, feltétlenül szükséges, hogy birtoka az enyém legyen.

- Hogy hívják?

- Brigot.

- Brigot? - gondolkozott Sadie, - mintha már hallottam volna ezt a nevet.

- Elég gyakori Franciaországban, de Spanyolországban ritka.

- És mit tegyek?

- Valahogyan megismertetem vele. Olyan ember, aki nagyon szereti a szép nőket és ha okos lány kezébe kerül, az a kis ujja köré csavarhatja.

A lány intett.

- Értem, mit gondol, de nem tudom, mi lesz a dolgom.

- Várni! Mondtam, magának, hogy ezt a birtokot meg kell szereznem. Titkot bizok magára, tudom, hogy érdemes lesz rá. Szívesen fizetek valami nagy összeget is, nem kívánom, hogy lopjon, vagy személyes áldozatot hozzon, hogy céloimat szolgálja. Fizetek, mégpedig jól fizetek.

- Mit nevez jó fizetésnek? - kérdezte a lány hidegen.

- A földért huszezer, önnek tizezer fontot.

A lány bólintott.

- Ez már valami. Most mondja el a tervét.

- Tervem a következő: Senor Brigot önt gazdag, fiatal amerikai nőnek tartja majd, aki a telet Marokkóban töltötte - ezt én elrendezem. Az ő birtokához tartozik egy erdős dombocska is - a legcsinosabbak egyike Angorában. Erről a dombról kell önnek rajongni, szakadatlanul dicsérje szépségét, báját. El kell vele hitetni, hogy ön mindent megadna azért, hogy ezen a gyönyörű vidéken építhessen egy házat. Érti?

A lány megint bólintott.

- Brigot gyorsan meghódol a női bájnak, - folytatta Cartwright. - És ha nem csalódom, egy gyöngye pillanatában nevetséges összegért fogja önnek felajánlani a birtokot. Különösen, miután abbéli reményében, hogy ott aranyat talál, keservesen csalódott.

- Nekem ez nem tetszik, - mondta a lány rövid gondolkodás után. - Ön megígérte, hogy ha Párisba jövök, valamelyik színháznál szerez szerződést. Erre vágytam, ez az egyetlen, ami nekem való. A másik dolog nem látszik valami tisztességesnek.

- És a tizezer font, - dörmögte Cartwright.

- Nagy csomó pénz, - ismerte be a lány. - De ez a dolog reménytelenül kompromittál majd.

Cartwright vállat vont és rosszalóan nevetett.

- Kedves lányom -

- Várjon kicsit, értsük meg egymást teljesen. Remélem, nem várja, hogy mindjárt az első alkalommal - sőt a másodiknál sem - mindjárt odamenjek Brigothoz és azt mondjam neki: »Van önnek egy bájos birtoka. Mennyiért akarja eladni?« Ön is tudja, hogy így nem lehet célt érni.

- Nem nagyon, - ismerte el Cartwright.

- Kicsit nehezebb a dolog, mint ahogy ön elképzei, - folytatta a lány. - Ebédeket és vacsorákat jelent, meg kell engednem, hogy a kezemet szorongassa, meg kell cirógatnom. És ha

célt érek - milyen fényt vet rám? Éppen olyan kényes vagyok a nevemre, mint ön az önére, titkolózó uram. Éppen annyit akarok nyerni a dolgon, mint ön. Nem engedem bepiszkítani a nevemet és nem akarom, hogy Párisban - hogy is mondják csak? - csalogatónak mondjanak. Igazán mindent kedvére szeretnék tenni, mert kedvelem és jó volt hozzám. De azt már nem, hogy mindent odaadjak és magam maradjak a pácban. Érti, mit gondolok?

- Tökéletesen, - mondta Cartwright és bámulta a lány éles esztét. Nem hitte volna, hogy ilyen élesen tud gondolkozni. Így bosszankodott, de mulatott is egyszerre.

- Igaz, ön azt mondja, hogy ad tizezer fontot, - folytatta a lány, - és ez jól hangzik. De nem elég jól. Én azt hiszem, önnek a dolog sokkal fontosabb, mint ahogy beismeri.

- No, mennyire fontos? - gunyolódott Cartwright.

- Olyan fontos, hogy tönkremehet bele. És azt hiszem minden árat megadna, hogy ezt a darabka földet megszerezze. Különben maga is odamehetne Brigothoz, vagy ahogy szokás, elküldhetné az ügyvédjét. Nem, nekem nem kell a tizezer fontja, de ajánlok valami mást. Ön elmondta, hogy agglegény, nekem sincs uram, a szívem is szabad. Nem szeretem önt és nem hizelgek magamnak azzal, hogy ön szerelmes belém. De ha azt akarja, hogy a terv sikerüljön és én ilyen pocsolyán másszak át, hogy önt keresztülsegítem, akkor meg is kell fizetnie az árát.

- És az? - kérdezte Cartwright kíváncsian.

- El kell vennie feleségül.

- Mit - mit? - Cartwright majd hanyattesett a csodálkozástól. Azután nevetni kezdett, előbb halkán, majd olyan hangosan, hogy a vendéglő vendégei odafordultak.

- Pokoli gondolat! De -

- De? - ismételte a lány és le nem vette a szemét róla.

- Megegyeztünk! - bólintott a férfi és kezét nyújtotta.

A lány szemébe nézett, úgy szoritotta meg a feléje nyújtott kezét. Azután aggodalmasan csóválta meg fejét.

- Igazán! Önnek feltétlenül szüksége van annak a fickónak a földjére!

Cartwright megint kacagni kezdett.

Senor Brigot, ahoz képest, hogy a tönk szélén állott, elég nagy lábon élt. Volt egy kis háza a Maison Lafitteben és egy egész emeletet elfoglaló lakása a Boulevard Weberen. Kövér, fáradt ember volt, feketére festett bajusszal és hasonlóképpen kezelt rövid szakállal. Brigotnak is, akár Cartwrightnek, mindenféle érdekltsége volt, de legfontosabbnak azt tartotta, hogy kedve szerint, kedvteléseinek élhessen. Azzal dicsekedett, hogy Párist, - bár husz éve él ebben a városban, - még sohasem látta reggel hat és déli egy óra között. Kettőkor reggelizett. Délután hatkor kezdte érdekelni az élet és abban az időben, mikor a legtöbb ember pihenni tér, kezdett csak igazán élni.

Egyik este megtörtént, hogy Brigot uram, - aki a legbékésebb hangulatban szokta ebédjét elkölteni, - haragos arccal ült le az Abbaye-ben kedves asztalához és az udvarias maitre d'hotel köszönését dörmögve fogadta.

Brigotnak sok vállalata és kevés birtoka volt, ezek közé tartozott, - miről azonban Cartwright nem tudott, - egy kis, rozoga, faszínház is, Tangerben. Több spanyol kabarénál is érdekelve volt. De nem azért bosszankodott, mintha ezek a vállalkozások valamelyike rossz hírt küldött volna. Fiától kapott ma délután egy hatoldalal levelet, melyben a család reménysége részle-

tesen beszámolt arról, miért eresztette szélnek egyik nagyon hasznos alkalmazottjukat. Ezért káromkodott Brigot uram és átkozta dicső elsőszülöttjét.

A levéllel egyidőben érkezett meg José Ferreira is, aki egy hetet töltött Madridban. Éppen reá gondolt Brigot, mikor a derék férfi belépett és bocsánatkérő vigyorgással, mint aki tudja, hogy estélyi öltözéke nem éppen kifogástalan, letelepedett az asztal másik oldalán álló székre. Brigot egy teljes percig bámulta, Ferreira uram kényelmetlenül izgett-mozgott a széken.

- Ha sürgönyözött volna, rendbehoztam volna a dolgot, - mondta később Brigot. - Ehelyett, amilyen buta, egyenesen Párisba jön, eltölt egy hetet Madridban és a fiamtól kell megtudni az egész számszót.

- Kétségbeejtő, Brigot ur, - motyogta José, - de don Brigot -

- Don Brigot - csufolódott Brigot ur, - don Brigot egy majom. Miért törődött vele? Nincs más dolga Tangerben, mint erre a bolhacirkuszra vigyázni? Nincs más kötelessége?

- A fiatal ur haragudott, - mentegetődzött José, - azt követelte, hogy elutazzam. Mit tehettem volna?

Brigot valami becsületsértést dünnyögött. Hogy fiának szólt-e vagy Ferreirának, nehéz eldönteni. Ferreira mindenesetre magára vette.

Mikor félig jóllakott, Brigot emberségesebb lett.

- A nők mindég bajt csinálnak, kedves Josém, és önnek ravaszabbnak kell lenni. A fiam ostoba. Persze, minden fiatalember az. De miért kelljen önnek az üzleti dolgaimat elhanyagolnia, mert Emanuel ostobább, mint valaha. Már ezen a héten Tangerbe akartam utazni, egy gazdag részvénytársaság képviselőjével, aki a földemet meg akarja venni.

- Ugyanaz az ur, aki már egyszer meg akarta venni? - érdeklődött José. Mert ő nemcsak szinigazgató volt Tangerben, hanem képviselője a berzsdásodott kis aranyásói vállalatnak is, melyet Brigot alapított.

Brigot bólintott.

- Ugyanaz az átkozott angol.

Bár nem is sejtette, hogy gazdája ugyanazt az embert átkozza, akit ő maga is a pokolba kívánt, José megértéssel mosolygott.

- Én is utálok az angolokat, - mondta. - Milyen szemtelenül bánnak velünk!

Brigot hallgatva ült. Azután megtörölte száját, felhörpintett egy pohár vörösbort, intett kísérőjének, hogy hajoljon közelebb.

- Egy-két nap múlva Tangerbe.

- A színházhoz? - érdeklődött José.

- Csudákat! - kiáltotta gazdája megvetően. - Miattam akár egy számszót vezető a színházat! A bányáról van szó!

- A bányáról? - csodálkozott José.

Mióta az utolsó csákány érte a földet, azóta nem beszélt Brigot földjéről, mint bányáról. Hiszen reményét, hogy ott valaha aranyat lelhet, régen eltemette.

- Egy angol fogja megvenni. Véletlenül hallottam, hogy a szomszéd földeket mind megvette. Nekem is tett már ajánlatot. De milyen! Majd azt az árat fizeti, amit én szabok meg, José! És az ár nagy lesz, mert igen nagy szükségem van pénzre.

José nem kérdezte, de gazdája úgy is megmondta:

- Öt millió pezetát. Ennyiért eladom a földet, föltéve, kedves barátom, hogy az eladás előtt nem találunk benne mégis aranyat.

José mosolygott és ez bosszantotta Brigot-t.

- Maga buta, - támadt rá, - nincs agya. Örült összegnek tartja? Majd meglátjuk!

Ebéd után Brigot eltávolította Josét. Mindenféle találkája, megbeszélése volt, és ha ebédnél el is beszélgethetett a kopott kis emberrel, anélkül, hogy tekintélyének ártson vele, magával mégsem vihette.

Megint az Abbaye-ban történt, abban az aranykődös órában, mikor a bor ára magasba szökken és Páris előkelő népe a nagy teremben tolong, mikor Brigotnak, aki már nagyon emberszerető hangulatban volt, csodás látomása volt. A lány gavallérjával a szomszéd asztalnál ült. Gavallérját, mint nevezetes világfit, jól ismerte. Ez észrevette Brigot bámuló pillantását és odament hozzá.

- Ki az a bájos hölgy? - suttogta Brigot, aki, mint Cartwright mondta, tulságosan rajongott a női szépségért.

- Egy amerikai hölgy, aki éppen most jött Marokkóból.

Cartwright nagyon jól választotta meg Sadie kísérőjét. Néhány perc múlva Brigot átment a másik asztalhoz, bemutatták, leült és úgy érezve, hogy maga is jó hatást tett a hölgyre, nem-sokára teljes tüzzel égett.

Ez az »amerikai özvegy« mulatságos, tört franciaságával, szép szemével, bájos előkelőségével, melyet a szép ruha emel ki igazán, bájosabb volt minden asszonynál, akit valaha látott. Esküt tett volna rá - ahogy már nem egyszer megesküdünt ilyesmire.

Barátságuk napról napra erősödött és a lány olyan nagy hatást tett Brigotra, hogy a nap minden órájában találkozni lehetett vele valamerre.

A türelmes Josét üzleti ügyben elküldte Madridba, részben, mert nagyon unta maga körül, részben mert csakugyan volt ott valami elintéznivalója.

Sadie jelentést tett a dolog haladásáról munkaadójának.

- Igen, egészen belém van habarodva. De kicsit én is megbolondulok. Meddig tart még a dolog?

- Tán még egy hétig, - nyugtatta meg Cartwright és mosolygott, mikor a szép arc elkomorodott. - Beszél már arról, hogy mennyire megtetszett magának a földje?

A lány bólintott.

- Azonnal nekem akarta ajándékozni. De ön tudja, milyenek ezek a spanyolok. Ha elfogadom, mindjárt lehült volna.

- Helyes - mondta Cartwright, - nem szabad a hurt tulfeszíteni. Említette, hogy kapott más ajánlatot is?

- Önről beszélt, - mondta a lány, - Bensonnak nevezte - ez az ön igazi neve?

- Elég jó név.

- Furcsa, - töprengett a lány, - hogy sohasem találkozom egy barátjával sem Párisban - senki sem ismeri - márhogy a nevéen. Elmentem az Avenue de la Grande Armée-n lévő lakásába, - vallotta be a lány, - kikérdeztem a házmestert is. Ott is Bensonnak ismerik.

Cartwright nevetett.

- Az én üzletem megkivánja a titkolózást. A név, melyet Londonban ismernek, Párisban nem jó és fordítva.

- Különös ember ön. Ha ön Benson néven vesz feleségül, érvényes lesz az? - kérdezte a lány kételkedve.

- Természetesen. Csodálkozom, hogy egy ilyen okos lány ilyet kérdezhet. Mi a terve ma estére?

Sadie félrehuzta a száját.

- Merignyhez megyek és Corbetnél vacsorázom - külön szobában.

Cartwright bólintott.

- Hát már ennyire vannak? No, ma este csinálja jól a dolgát. Gondoljon arra, hogy egész tizenötezer fontig felmegyek. Nehéz dolog lesz ennyi pénzt felhajszolni és megszakad a szívem, mikor kifizetem. De nemcsak a szívem szakadna meg, hanem végképpen tönkre mennék, ha azt az árat kéne megfizetnem, amit az az ember kér. Már pedig meg kell vennem a földet.

- Megteszem, ami tőlem telik. De tudja, hogy kemény munka.

- Menjen egészen a végsőikig. Vagy majdnem odáig, - javította ki magát.

Másnap délben egy órakor Cartwright a szobájában ült és olvasott, mikor kopogtattak és a lány lépett be. Csaknem önkivületben volt, de szeme győzelmesen csillogott.

- Megvan, - kiáltotta.

- Megvan? - csodálkozott a férfi. - Csak nem akarja mondani, hogy eladta önnek?

- Tizezer fontért - háromszázezer frankért. Mit szól az ön kis Sadiejához?

- Komolyan beszél?

A lány mosolyogva bólintott.

- Mit...? - kezdte a férfi.

A lány behunyta szemét.

- Arról ne beszéljünk. Holnap találkozom vele az ügyvédjénél és akkor ráíratja a birtokot.

- És azután?

A lány haragosan nevetett.

- Az utójáték nem lesz olyan kellemes, mint ahogy Brigot ur képzele. Mondom önnek, a fickó egészen meg van örülve. Érzem, hogy vadállat lakik benne és azt hiszem, megöl, ha megtudja, hogy eladtam és elárultam.

- Emiatt ne legyen gondja. - Cartwright könnyedén lerázta cigarettájáról a hamut.

V.

Lekísérte a lányt a lent várakozó autóhoz és visszatért a szobájába, hogy mindent megfontoljon. Különös, hogy ebben az órában, mikor a legnagyobb gondjától megszabadulni látszott, egyre Maxell járt az eszébe. Mit szólna a kényeskedő Maxell, ha mindent tudna. Bizonyos, nemcsak rosszalná az ügyet, de azonnal, minden szó nélkül, megszakítana minden összeköttetést a kalandos vállalat-alapítóval, Maxell magánkívül volna és megijedne. Cartwright erre a gondolatra mosolygott. Tisztán látta, mit, hogyan tett. Tudta, hogy szánalmas játékot játszik. De elűzte ezt a gondolatot, mert kínos volt. Maxell erénycsősz, akire szüksége van, de akiről tudja, hogy elbizakodott. De semmiképpen nem nélkülözhetette. Ha a terv sikerül, megnyeri Maxellt is.

Cartwright tulfeszítette anyagi lehetőségeit és egész jövője vagy bukása az új vállalat sikerétől függött. Hitelét teljesen kimerítette, hogy Angerában megvegye a földeket. Mert tudta, hogy arany van bennük és olyan lehetőségeket nyújt, mint eddig egyetlen terv sem.

Azért szipolyozta ki többi vállalatait az utolsó cseppig és játszott a tartalékokkal. Valamennyivel, kivéve az Angol-párisi-pénzügyi-részvénytársaságét, melynek igazgatói tulságosan szigorú elveket vallottak ahhoz, hogy veletartsanak. Anélkül, hogy Maxell sejtette volna, »társa« fantasztikus összegeket adott ki nemcsak a földek megszerzéséért, de a közelben fekvő aranybányákért is.

Játék, veszedelmes játék volt. Mindenét kockáztatta a mérhetetlen vagyon reményéért.

- De hát kockáztatott-e valamit igazán? Kérdezte önmagától. A földbirtok, mely az új részvénytársaságé volt - »Északmarokkói Egyesült Aranybányák«-nak nevezte el, - kétségtelenül meghozza a részvények kibocsátásának kívánt eredményét. Az angol közönség mindenkifelett szereti a spekulációt és az aranyspekulációt, mely titokzatos és bizonytalan, még annál is jobban.

Cartwright későn feküdt le, de már reggel, kilenckor talpon volt és a Boulevard egyik kis kávéháza előtt várakozott. Fél tizkor jött a lány.

Cartwright habozott, hogy künn vagy bent reggelizzék. Miután ragyogó, meleg reggel volt, a csikos ponyva alatt telepedett le, ahol minden arramenő jól láthatta.

Nagy események sokszor csekélységekben mulnak!

Alig ült le a lány vele szemben, mikor egy gyalogjáró, aki az út másik oldalán közeledett, megállott és rájuk bámult. Ferreira uramnak éles szeme volt és agyát sem tompította el egészen egyhangu foglalkozása.

Cartwright éppen egy vastag csomagot vett elő zsebéből és a lány elé tette.

- Tegye a táskájába és vigyázzon rá. Háromszázezer frank bankjegyekben. Amint a birtokot átírták az ön nevére, hozza el nekem az okiratot.

- És mi lesz az ígéretével? - kérdezte Sadie gyanakodva.

- Megtartom. Ne feledje, hogy a legjobb biztosítéka van rá, hiszen az átírás az ön nevére történik. Törvényesen az ön birtoka, míg rám nem íratja.

A lány elgondolkozva bámult a csomagra. Azután azt mondta:

- Azonnal el kell vinnie Párisból. Különben a keleti expresssel kell elutaznom Brigot kíséretében.

A férfi bólintott.

- Két óra ötvenkor indul egy vonat Havreba.

Mikor Sadiet a kocsijához kísérte, kilépett a ponyva árnyékából, hogy a szemben lévő járdán álldogáló Ferreira jól láthatta.

Brigot már várta a lányt, - fáradt, bánatos volt, keze, mellyel a szakállát simogatta, remegett.

Ügyvédje kíváncsian figyelte, hogyan siet a lány elé. Nem először látta, hogyan vezeti ügyfelét egy szép nő az orránál fogva.

- Minden rendben van, Nanette, - örvendezett a buzgó Brigot uram, (Sadienak ebben a kalandban Nanette volt a neve) - Nézze, itt van valamennyi okmány.

- Nálam meg a pénz, - mosolygott a lány és a csomagot az asztalra tette.

- A pénz! - Brigot uram egyetlen nagyszerű kézmozdulattal elintézte ezt a kicsinységet. - Mit jelent a pénz?

- Számolja meg! - kérte a lány.

- Nem teszem. Szégyelnék pénzről beszélni, magával kapcsolatban...

De ügyvédje nem volt ilyen finomlelkű. Kioldozta a zsineget és megszámolta az ezerfrankosokat. Azután az egész csomagot az íróasztalra tette.

- Beszélhetnék önnel egy percre, Brigot ur?

Brigot, aki a lány kezét szorongatta és szemével majd elnyelte, türelmetlenül fordult hátra.

- Nem, nem! Az okmány, barátom, az okmányt! Adjon tollat.

- Van egy pont a szerződésben, melyet még meg kellene beszélnem önnel, - mondta az ügyvéd elszántan. - Ha a hölgy pillanatra megbocsát -, kinyitotta magánirodája ajtaját. Brigot vállatvonva követte.

- Már mondtam önnek, uram, - kezdte az ügyvéd, - hogy balgának tartom, amit tesz. Odaadja birtokát a vételár negyedrészéért és még hozzá egy teljesen ismeretlen hölgynek. -

- Ügyvéd ur, - szólt Brigot méltósággal, - ön arról a hölgyről beszél, aki nekem az életemnél is drágább!

Az ügyvéd nehezen fojtotta el mosolygását.

- Már nem egyszer beszéltem önnel hölgyekről, akik drágábbak voltak az életénél. De máskor legalább nem akarta mindjárt rájuk iratni a birtokát. Mit tud ön erről a nőről?

- Semmi mást, mint hogy imádásraméltó. De ha a feleségem, végre, hajlandó volna meghalni vagy tőlem elválni - mindent megtennék, hogy ezt a hölgyet feleségül vehessem. De így is, milyen öröm, hogy neki adhatom azt a darab földet, melyre villát építtethet, melyről végignézhetsz pompás Tangerem felett. Nemsokára Tangerbe utazom, hogy ügyeimet rendezzem és akkor érezni fogom, hogy boldogító közelléte -

Az ügyvéd látva, hogy minden reménytelen, intett.

- Akkor hát nincs mit tenni. Csak azt akartam mondani önnek, hogy nagy könnyelműség és balgaság egy értékes birtokot egy ismeretlen hölgyre iratni.

Visszatértek a külső szobába, ahol a lány idegesen csavargatta selyemtáskáját.

- Itt az okirat, nagyságos asszonyom, - mondta az ügyvéd, Sadie nagy megkönnyebbülésére. - Itt fogja Brigot ur aláírni és itt ön. Én majd hitelesítem és egy példányt beadok bejegyzés végett.

A lány leült és remegő kézzel fogta meg a tollat. Ebben a percben rontott José Ferreira a szobába.

Mikor a lányt megpillantotta, nyitott szájjal állt meg. Beszélni próbált, de a szó torkán akadt. Azután, míg gazdája majd felnyársalta tekintetével, előbbrement.

- Ez a nő - ez a nő! - lihegte.

- Ferreira, - kiáltott Brigot rettentő hangon, - ön egy hölgyről beszél, aki barátnóm!

- Ez - ez, - a kis ember remegő kézzel mutatott Sadiera, - de hiszen ez az a nő, aki tőlünk megszökött! Az a nő, akiről elmondtam, hogy egy angollal tünt el Tangerből!

Brigot egyikről a másikra bámult.

- Maga megőrült!

- Ő az, - rikoltotta Ferreira, - és a férfi is Párisban van. Együtt láttam őket ma reggel a Furnos kávéházban! A férfi, aki Tangerben volt, akiről uramnak meséltem, és ez a nő, Sadie O'Grady!

Brigot a lányt nézte. Az minden óvatosságról megfeledkezett és az ügyvéd pillanatra sem vette le róla éles tekintetét. Talán, ha előre figyelmeztetik, el tudta volna játszani szerepét végig. De a hirtelen rászakadt vád és José váratlan berohanása megfosztották biztonságától és Brigotnak elég volt ránéznie, hogy belássa alárendeltje vádjának igazságát. Sadie nem született cselszövőnek és nem szokta meg az ilyen bujócskát sem.

Brigot megragadta karját, felrántotta a székről. Félőrvült volt a dühtől és megalázottságtól.

- Hogy hívják a férfit? - sziszegte. - A férfi nevét, aki Tangerből idehozta?!

Sadie halálsápadt volt és rettentően félt.

- Benson, - dadogta.

- Benson!

Egyszerre kiáltották a nevet az ügyvéddel és a spanyol hátralépett, elengedte Sadiet.

- Hát Benson volt! - mondta nagyon nyugodtan. - A nagyszerű angol ki akart csalogatni birtokomból? És azért küldte önt hozzám, szép kis amerikai özvegyem, hogy telket vegyen a villájának! No, mehet vissza Bensonhoz és megmondhatja neki, hogy ha kedve van megvenni a földemet, hát nekem meg kedvem van megtartani! Maga - maga!

Felemelt ököllel rohant a lányra, de az ügyvéd megelőzte és visszatartotta. Fejével intett a lánynak, aki remegve osont ki, lebukdácsolt a lépcsőn, melyen alig pár perce olyan önbizalommal ment fel.

Cartwright csodálatos nyugalommal hallgatta végig a rosszhírt.

- Ez mindenesetre megkímél attól, hogy el kelljen utaznunk Párisból. Az én bünöm. Sohasem hittem, hogy az az ördögi fickó és Brigot összetartozzanak. Nem kellett volna nyilvánosan együtt mutatkoznunk. Mondta, hogy a kávéházban látott együtt?

A lány bólintott.

- Mindent megtettem, - dadogta.

- Tudom, tudom, - Cartwright megveregette a kezét. - Baj, de nem lehet rajta segíteni.

Sokáig hallgattak.

- Mi lesz most velem? - kérdezte a lány. - Hová menjek? Azt hiszem, nincs szüksége többé rám.

Cartwright barátságosan mosolygott.

- Dehogynem! - majd hosszabb szünet után: - Tudja, hogy ön az egyetlen ember a földön, akihez ilyen nagyon bizalmas voltam és akinek megmutattam üzleti dolgom visszáját is? Még sok mindent szeretnék elmondani önnek, mert megkönnyebbülnék. De azt kijelentem, hogy ha ma feleségül veszem, minden erejéből hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a tönkremenéstől megmeneküljek.

- Tönkremenéstől? - kérdezte a lány ijedten.

- Nem olyat gondolok, hogy nem lesz többé mit ennie, de tönkremenés az én szempontomból nézve. Nos, Sadie, meg kell értened: Nagy játékot játszom és ha nem nyerek, végem. Okos, hasznos ember vagy és azt hiszem, jó hasznodat vehetem még. De érzelmek ebben a házasságban nem szerepelhetnek, gondolj erre! Itt kell maradnod, semmit el nem árulhatsz és tenned kell, amit mondok. És ha elmegyek és vissza nem térek, halottnak kell tekintened. Sok dolgom van Amerikában, másutt és néha hónapokig elmaradok. Nem szabad aggódnod. De ha többé nem hallanál rólam - nos, akkor elmehetsz a Lafayette áruházba és megveheted magadnak a legcsinosabb gyászruhát.

- Módom lesz rá?

- Néhány papírt elhelyeztem egy bankban a te nevedre. Rendes jövedelmed lesz, ha velem valami történék.

- Nem nagyon kellemes kilátás! Mi történhetnék?

Cartwright felugrott a székről és vidáman mondta:

- Az attól függ, hogy az angol közönség hogyan fogadta azt a tervezetet, mely ma reggel jelent meg Londonban.

VI.

Az új Angera-Részvénytársaságot magánvállalként jegyezték be, és tervezetét nem hozták nyilvánosságra. A részvényeket sem jegyeztették a piacon. Egy csapat előrelátó üzér, akiknek már régebben is nagy hasznot hajtott Cartwright sok vállalata, mégis jegyzett vagy ötszázezer darabot, az első kibocsátást. A jegyzett összeg fele be is folyt és senki sem kételkedett benne, hogy a földhöz, melynek kiaknázására a részvénytársaság megalakult, az a földdarab is hozzátartozik, melyet a tervezet, mint »még nemrég Brigot ur birtoká«-t emlegetett.

Angera bányáiban találtak is aranyat, mégpedig olyan mennyiségben, hogy az új részvénytársaság sokatigérvő üzletnek látszott. Hogy Brigot földje is kiadja a maga részét, abban senki sem kételkedett, csak helyesen kell művelni. Brigot tucatszámra kapta az ajánlatokat, hogy engedje át földjét, de egyiket sem találta elfogadhatónak, mert bányáját óránként másként értékelte.

Ha valaki egy órákor beszélhetett volna Brigot urral, amikor sajgó fejjel, száraz torokkal kelt fel, valószínűleg egy pohár pezsgőért megkaphatta volna az egész birtokot. De ahogy mult a nap és életfelfogása egyre rózsásabb lett, értékelése is egyre nőtt, míg este hétkor rendesen ezt az órát jelölte ki üzleti tárgyalásokra, - már félelmes számmá növekedett. A Cityben senki sem kételkedett, hogy Cartwright megvette a földet. Ha pénzügyi műveletei nem is mindig tetszettek a börzémágnásoknak, becsületességében megbiztak.

Szerencsés véletlen volt, hogy Maxell, aki eddig minden alapítási haszonnak részese volt, ettől az utolsó és legnagyobb dologtól távolmaradt. Sohasem találtak nála részvényeket. Csak futólag hallott (mint egy későbbi vizsgálatnál kiderült), beszélni a dologról. Később látta a tervezet másolatát és kicsit aggódott. Hiszen tudta, hogy mikor Párist elhagyta, Brigot birtoka csaknem elérhetetlen volt barátja számára és nem sok kilátással kecsegtetett, hogy a spanyolt jobb belátásra lehet birni.

Ugy hitte, hogy Cartwright valószínűleg alaposan megfizette és így ért ilyen gyorsan célt. Ezt meg éppen bajnak tartotta, mert eléggé ismerte Cartwright anyagi helyzetét. Erről az ügről való magánvéleményét megismerhetjük a vizsgáló-bizottság jelentéséből, melyet az attorney generalhoz intézte.

Maxell magányos reggelijénél ült, a Cavendish square-en, mikor csengett a telefon és sir Gregory Fane, az attorney-general köszöntötte.

- Szeretnék önnel beszélni, Maxell. Feljönne ebéd után a Caarges streetre?

- Szívesen, - felelte Maxell készségesen és azon gondolkozott, milyen újabb nehézségek adódtak, melyek a megbeszélést szükségessé teszik. Mert nem volt az attorney urral látogató viszonyban.

Az attorney-general egyenesen nekivágott a dolognak.

- Maxell, szükségünk van az ön helyére, az alsóházban.

- Ördögöt, - felelte Maxell bosszankodva.

- Meg is szeretnénk jutalmazni a kormánynak tett kiváló szolgálataiért, - folytatta az attorney.

- De mindenekelőtt hely kell sir Milton Boydnek, a közoktatásügyi miniszternek, aki a pótválasztáson kibukott.

Maxellt meglepte a dolog. Kíváncsi volt, mit ajánlanak neki cserébe a képviselőségért. Egy pillanatra attól félt, hogy Cartwrightről lesz szó. De az attorney szavai eloszlatták félelmét.

- Azt tudja, hogy Quillandot a fellebbezési bírósághoz nevezték ki, - magyarázta az attorney, - és hát mit szólna, Maxell, a birói álláshoz?

A Kings counsel nagyot nézett. Bár derék, született jogász volt, és a birói hivatás minden selyemtaláros álma, ezt mégsem merete remélni.

- Nagy kedvem volna hozzá, - mondta az izgalomtól rekedten.

- Helyes, - mondta az élénk attorney, - akkor rendben van a dolog. A kinevezést csak két-három nap múlva hozzuk nyilvánosságra. Van ideje, hogy a legsürgősebb dolgokat feldolgozza és levelet írjon választóinak. Mondhatna egy jó szót az új jelölt érdekében, mert ő az ön köreiben nem nagyon népszerű.

Maxell legelőször is levelet írt Cartwrightnek. A levelek a londoni irodába kerültek és onnan továbbították őket Párisba. Hosszu levél volt, melyben sok szó esett baráti viszonyukról és a vége így hangzott:

»Ez a hivatás természetesen azt jelenti, hogy továbbra nem maradhatunk üzleti összeköttetésben. Már meg is bízom egy ügynököt, hogy valamennyi részvényemet adja el. Amint tudja, nagyon határozott elveim vannak a bíróság tekintélyéről és kötelességéről. És ha tudom is, hogy tiszta kézzel veszem át birói tisztet, mégis jobban érzem magam, ha mindenféle üzleti kapcsolatnak búcsút mondtam.«

Cartwright három nap múlva kapta meg a levelet. Elgondolkozva olvasta el, háromszor is, mielőtt zsebetette volna.

Maxell bíró lesz!

Sohasem gondolt erre a lehetőségre, most nem tudta, hogy örüljön vagy bosszankodjék. Elvesztette azt a munkatársat, aki életének irányt szabott. Elvesztett egy jó ügyvédet, minden jogi dologban pompás tanácsadóját. A sors véget vetett élete egy fejezetének és egyszerre sok minden véget ért. Éppen teázott, mikor a levelet megkapta és az újdonsült Cartwrightné megfigyelte, hogy a levél elolvasása lehangozta. Az életszakasz izgalmasan kezdődik, gondolta magában. Új üzleti módszert eszelt ki, merészebbet és vakmerőbbet minden eddiginél. És ekkor elveszti azt az embert, akiben legjobban megbizott. Véletlenül meg is házasodott, de ez nem sokat jelentett számításában. És Maxell még így is segítségére lehet. A közös üzletek emléke, - ideszámította barátságukat is, - az élvezett előnyöké, a közösen átélt anyagi veszélyek nagyon hasznára lehetnek, ha valami görbén megy! Maxell! a kormány mindig kedvelte és most, hogy a legfelsőbb bíróság tagja, bizonyára még jobban szeretik. Maxell bíró! Különös. Cartwright olyan mélységesen tisztelte a bíróságot, mint minden, alkotmányáért rajongó, angol. Bár sokféle jogi vitát hallott, a jognak mindenféle fajtájú és állásu képviselőjét ismerte, mégis megőrizte tiszteletét az Istenhez kicsit hasonló lény iránt, aki parókában és talárban ül helyén és pártatlanul osztja az igazságot.

- Kellemetlen hírt kaptál? - kérdezte Sadie.

A férfi türelmetlenül rázta fejét.

- Nem, nem, semmit.

Sadie remélte, hogy megnézheti a borítékot. De hiába, nem sikerült. Annyira kíváncsi volt férje igazi nevére, hogy mindenféle igazságtalan és méltatlan magyarázatot fűzött titkolózásához. És most ki is mondta, amit gondolt.

- Tudod, mit gondolok?

- Nem tudtam, hogy egyáltalán gondolsz valamit, - mosolygott a férfi. - Milyen irányban szállanak gondolataid?

- Ne csufolódj, - kérte az asszony. Nagyon félt a gunytól, mint minden gyermek és koránérett teremtés. - A neveden gondolkoztam.

A férfi bosszankodott.

- Mi az ördögöt kutatod mindég a nevemet? Megmondtam már, hogy csak javadra válik, ha Benson a nevem és ebben a városban is ezen a néven ismernek. Ha Londonba megyünk, majd megtudod az igazi nevemet is.

- Tudom, miért bujkálsz, - mondta a nő szomoruan.

- No, miért? - kérdezte a férfi.

- Mert már nős voltál.

A férfi egy pillanatig meghökkenve bámult rá, azután olyan harsogó kacagásba kezdett, hogy a nő mindjárt érezte: tévedett.

- Különös teremtés vagy, - mondta Cartwright felállva. - Most elmegyek, hogy egy közös barátunkat meglátogassam.

- Közös barátunkat? - gyanakodott Sadie.

- Brigot a neve.

- Ugyse fogad.

- Azt hiszed? Én biztosra veszem, hogy fogad.

Brigot uram semmiesetre se fogadta volna jószántából azt az embert, akinek nevét megátkozta, de Cartwright egyszerűen beküldött egy névjegyet, melyen Brigot ügyvédjének neve állott.

- Maga! - kiáltotta Brigot és felugrott, mikor a másik a szobába lépve, az ajtót betette maga mögött. - Ez nyílt kihívás! Ez hihetetlen! Azonnal hagyja el a házamat vagy hívom a rendőrséget!

- Most aztán hallgasson kicsit, - Cartwright nyugodtan, nevetve ült le. - Ugy jövök önhöz, mint egyik üzletember a másikhoz.

- Nem akarok önnel üzletről beszélni, - tombolt a házigazda. - Ön gazember, áruló, de miért is beszélek magával?

- Mert tönkrement! - vágott közbe Cartwright nyugodtan.

Most spanyolul beszéltek, mert Cartwright kitűnően beszélt ezen a nyelven is.

- A hitelezői úgy összeröföntek, mint a keselyűk egy döglött tehén körül. Az a kísérlete, hogy mór birtokát eladja, nem sikerült.

- Ön rettentő sokat tud, - gunyolódott Brigot. - Tán azt is tudja, hogy magam akarom műveltetni a bányát?

Az angol vihogott.

- Ezt már évek óta hallom. Tény az, hogy ön nem is tudna komolyan vezetni egy üzemet. Ahhoz nem elég nagyszabásu. Tehát, Brigot, ne veszekedjünk. Ideje, hogy elfeledjük a haragot. Üzletemberek vagyunk, önnek érdeke, hogy eladja birtokát nekem, hogy megvegyem. Teszek önnek egy ajánlatot.

Brigot gunyosan nevetett:

- Tizezer fontot, ugy-e? Hogy egy csinos amerikai özvegy szép házat építhessen oda?

Cartwright nyugodt mosolygással tűrte a csipkelődést.

- Nem engedek a tenyerembe nézni.

- Mert nagyon mocskos lehet! - Brigot ur már ragyogó hatórai hangulatában volt.

- Tudom, hogy Angerában arany van, - folytatta a másik, - és tudom, hogy bányája, ha jól művelik, nagy hasznot hozhat.

- El is fogom adni, - mondta Brigot rövid gondolkodás után, - de megfelelő áron. Már megmondtam, hogy az igazi árán szívesen eladom.

- De milyen áron! - Cartwright kétségbeesve ráncolta homlokát. - Annyi pénz nincs az egész világon!

- Nem baj, annyi az ára, - mondta Brigot ur kedélyesen.

- Megmondom, mit teszek. - Cartwright úgy tett, mintha ez a mód csak most jutott volna eszébe. - Hozzácsapom birtokát a többihez, melyet a szomszédságában megvettem és valamennyit eladom Londonban. Fizetek majd önnek kétszázezer fontot, tehát hatmillió frankot.

Brigot kezdett érdeklődni. Olyan erősen, hogy pillanatra feledte ellenséges érzését és magánügyeit. Hiszen Cartwright igazat mondott, hitelezői nagyon szorongatták!

- Természetesen, készpénzben?

Cartwright fejét rázta.

- Egy részét készpénzben kapja, a másikat részvényekben.

- Bah! - Brigot fület mutatott. - Részvényeket magam is jegyezhetek, barátom. Mi a részvény? Papirrongy, mely nem éri meg a tintát. Nem, nem, be akar csapni. Azt hittem, komoly ajánlattal jön. Nem köthetünk üzletet, Cartwright uram. Jó estét.

Cartwright nem mozdult.

- Egy részét készpénzben, mondjuk, tizenötezer fontot, - ajánlotta. - Rengeteg pénz!

- Önnek, de nem nekem, - hengegett Brigot. - Adja kétharmadát, készpénzben, a többit elfogadom részvényekben is. Ez az utolsó szavam.

Cartwright felállott.

- Meddig tartja fent számomra a dolgot?

- Holnap ilyenkorig.

Cartwright menni akart, mikor kopogtak. Brigot »titkára« egyszersmint komornyikja jött be. Sürgőnyt hozott urának. Brigot felbontotta, elolvasta. Sokáig tartott, míg megemésztette a tartalmát, Cartwright csak alkalmas pillanatra várt, hogy távozhasson. Egész idő alatt megfeszített erővel gondolkozott és remélte, hogy csatát nyerhet. A pénz kétharmadát fel lehetett hajtani. Akkor megint fellélegezhet!

Brigot összehajtotta a sürgőnyt, zsebetette, arcán boldog mosoly derengett.

- Isten vele, Brigot uram, - köszönt Cartwright, - holnap elhozom a pénzt.

- De sok pénz legyen ám, barátom! - Brigot hangja diadaltól remegett. - Félmillió angol fontjába kerül, ha meg akarja szerezni kis birtokomat!

Cartwright levegő után kapkodott.

- Hogy érti ezt?

- Ismeri a londoni Salamon testvéreket?

- Nagyon jól, - felelte a másik. - Volt is oka rá, mert Salamonék vették meg a részvénytársaság részvényeinek jórészét.

- Salamonéktól kaptam sürgönyt, - mondta Brigot nagyon lassan. - Arra kérnek, adjam meg nekik a dátumot, mikor birtokomat az ön részvénytársaságára átírták. Közlik velem, hogy ez is ahhoz a földdarabhoz tartozik, melyet ön az alapításnál bejelentett. Ön tudja legjobban, kedves Cartwright, hogy kis bányám most megér-e önnek félmillió angol fontot, - különösen, ha a szerződésbe azt a dátumot írom be, mely önnek megfelel!

- Zsarolás, ugy-e? - dörmögte Cartwright és szó nélkül elment.

VII.

Cartwright egyenesen hazament és Sadie azonnal látta, hogy valami történt vele.

- Csomagolj be nekem, - mondta a férfi röviden. - Leveleket kell írnom. Londonba megyek. Fontos dolgom van és sokáig maradok oda.

Az asszony nem kérdezett semmit, teljesítette a parancsot. Mikor a kis táskával bejött, férje éppen az utolsó borítékot itatta le.

- Kérlek, vidd őket a postára, ha elmentem.

- Ne kísérelek ki a pályaudvarra?

- Mennél kevesebbet látnak együtt, annál jobb, - mondta a férfi bágyadtan mosolyogva.

Kinyitotta az íróasztala fiókját, pénzesládikát vett elő és vastag csomó papírpénzt szedett ki. Felületesen megolvasta és nagycsomót az asszony ölébe dobott.

- Szükséged lesz rá. Tudod, hogy rendes jövedelmed is van, de akkor összeköttetésben kell maradnod a bankkal. Most azonban azt tanácsolnám, hogy utazz, - a menyezetet nézte, mintha attól kérne tanácsot. - Nizzába vagy Montecarlóba. De ne játszá! - tette hozzá tréfásan.

- Dehát? - a lány nagyon zavart volt. - Meddig akarsz távolmaradni? Nem kísérhetnélek el?

- Lehetetlen. Délre kell utaznod, mégpedig mindjárt az esti vonattal. Senkinek se mondd meg a cimedet és jobb, ha más nevet veszel fel.

- Olyan nagy a baj?

- Elég nagy. De neked semmi közöd hozzá. Lehet, hogy egy évig odaleszek, tán még hosszabb ideig. Csinálhatsz, amit akarsz, de legalább is egyhamar, ne térj vissza eredeti hivatásodhoz.

- Ugy gondoltam, hogy a filmhez megyek.

A férfi bólintott.

- Tehetsz, amit akarsz, akár Amerikába is elmehetsz, ha sokáig távolmaradok.

A többi bankjegyet zsebébe gyűrte, vette táskáját és egyetlen fejbólintással véve búcsút, elment. Sadie még csak egyszer látta, viszont életében.

Cartwright az éjjeli hajóval átkelt a csatornán és hajnalban Londonba ért. Szállodájába ment, megfürdött, megberetváltkozott. Már tudta, mit tegyen. Minden attól függött, hogy a Salamon testvérek megbocsátják-e bűnét.

Reggelineél olvasta, hogy Maxell előző nap megkezdte birói működését. Valami okból örült ennek.

Tizkor a Citybe ment. Félitzenegykor tárgyalása volt a Salamon cég főnökével, aki Cartwright kissé sántikáló mentegőzését mozdulatlanul hallgatta végig.

- Egy ügyetlen alkalmazott tévedéséről van szó, - próbált magyarázkodni Cartwright. - Ahogy rájöttem a tévedésre, visszasiettem Londonba, hogy a jegyzett pénzt bevonjam.

- Kár, hogy nem tegnap jött - Salamon csak ennyit mondott.

- Miért?

- Mert az ügyet már átadtuk ügyvédünknek. Jobb volna, ha vele beszélne.

Cartwright hát elzarándokolt az ügyvédhez, aki nagyon hűvösen, elutasítóan viselkedett. Ez rossz jel volt. Azzal a meggyőződéssel tért vissza irodájába, hogy a végsőre kerül a sor. Legálább a lány elmenekült. S ami még fontosabb, nem lehet tanu. Mint feleséget, nem lehetett kihallgatni. Mikor nőül vette, gondolt is ilyesfélére, de nem hitte, hogy ilyen hamar sor kerüljön reá.

Milyen ostoba is volt! A föld már régen az övé lehetne, nevére írva, ha nem teszi ellenségévé a nyomorult kis spanyol színigazgatót. De ha azzal össze nem vész, nem került volna kezébe az eszköz, mellyel a szerelmes Brigottól a birtokot elcsalja!

A levélhalmaz tetején, mely reá várt, egy gyerekkézzel írott feküdt. Cartwright kicsit félrehuzta a száját, mert csak most jutott eszébe, milyen felelősséget vett a nyakába.

- »Bizz mindent jószerecsédre«, fiam, most igazán a jószerecsére bizlak, - dörmögte Cartwright és félretolta a levelet. Azután klubjában villásreggelizett, rövid választ írt Maxellnek s kettőkor visszatért irodájába. Titkára azzal fogadta, hogy szobájában egy ember várja. Cartwright habozva tette kezét a kilincsre, azután összeszorította fogát és benyitott.

Az idegen felállott.

- Ön Matthew John Cartwright?

- Az vagyok.

- Guilbry felügyelő vagyok a rendőrségtől és le kell tartóztatnom önt a kereskedelmi törvények megszegéséért, továbbá csalásért.

Cartwright nevetett.

- Menjen csak előre, - mondta.

A törvényszéki tárgyalást megelőző hetekben Cartwright meleg hálával gondolt egykori barátjára. Mikor védője elmesélte, hogy ügyét Maxell vezeti, úgy gondolta, hogy annak nagy fáradságába kerülhetett, míg elérte, hogy őt bizzák meg az esküdtszék vezetésével. Hogy hasonlított ez Maxellre, - erre az ünnepélyes, különös merev emberre - és milyen hűségese dolog tőle!

Cartwright most jobban szerette Maxellt, mint valaha. Előbb félt, hogy Maxellnek kellemetlensége lehet az ügyből, melybe egykori barátja keveredett. És remélte, hogy az új bírónak nem lesz dolga vele. Bizonyosan hitte, hogy Maxell az ő pártján van és tudta, hogy okos befolyás sokat érhet el.

Az ellene emelt vád nagyon súlyos volt. Maga sem tudta, milyen súlyos, míg a békebírónál meg nem mutatták neki az esküdtek tiszteletet keltő névsorát és bűneit hideg, jogi kifejezésekkel eléje nem tárták. De azért nem esett kétségbe. Brigot elindult Londonba, hogy tanuja legyen a pernek és utközben olyan baleset érte, mely Cartwrightben azt a hitet ébresztette, hogy a Gondviselés vele van. A spanyolt a calaisi vonatban gutaütés érte és orvosai attól féltek, hogy többé fel sem gyógyul. Nem mintha tanuvallomása nélkülözhetetlen lett volna. Hiszen két levél és egy sürgöny feküdt ott, melyben Brigot állítja, hogy soha le nem mondott birtokáról. Cartwrightnek kellett bizonyítani, hogy jóhiszeműen cselekedett. De ezt nem bizonyíthatta. Ő maga tudta legjobban. És lelkében egyre barátja nemeslelkűsége foglalkoztatta. Hitte, hogy Maxell forgatta úgy a dolgot, hogy az ügyet neki osszák ki.

Ragyogó májusi reggelen haladt Cartwright felfelé a törvényszéki épületbe, hogy helyét a vádlottak padján elfoglalja. Csaknem ugyanakkor lépett be a másik ajtón a bíró és a seriff a nyitott rácsok mögé. Milyen jól illik a bírói köntös Maxellnek, gondolta a vádlott. Könnyedén meghajolt, ugyanígy fogadta a köszöntést Maxell is. A bíró sápadt volt, arca beesett és viselkedése, szavai elszántak.

- Mielőtt megnyitnám a tárgyalást, - kezdte, - fel szeretném hívni a figyelmet egy reggeli ujság megjegyzésére, mely azt állította, hogy én a vádlottal üzleti összeköttetésben voltam és hogy közvetve, mint részvényes vagy közvetlenül, mint alapító részese voltam a társaságban, melyről a mai tárgyaláson szó van. Ezt az állítást teljes határozottsággal visszautasítom.

Lassan, értelmesen beszélt és a vádlott szemébe nézett. Az bólintott.

- Én csak megerősíthetem lordságod állítását. Lordságod semmiféle üzleti összeköttetésben sem állott velem, sem közös vállalatunk nem volt.

Ez szenzáció volt, amelyet az esti lapok vastag betűkkel közöltek. Megkezdődött a tárgyalás. A dolog nem volt nagyon bonyolult és kevés tanu szerepelt: üzletemberek, akik részvényeket akartak jegyezni. Salamon ur is eljött, hogy elmondja üzleti érintkezését a vádlottal. Legrosszabb egy esküvel megerősített vallomás volt, melyet Brigot egy angol ügyvéd, esküdt, közjegyző előtt tett. Ezt a vádlott csak írásbeli bizonyítékkal ellensúlyozhatta.

Cartwright nyugodtan hallgatta végig a tanuk vallomását. Tudta, hogy védőjének beszéde, melyet nagy erővel tartott, már beismerés és enyhe ítéletért való könyörgés volt. Az esküdtek ítélete csak »bűnös« lehetett. De mikor védője enyhe büntetést kért, mintha a bíró szemében egyetértő tekintet villant volna fel.

A börtön szégyene nem nagyon ijesztette Cartwrightet. Sokkal tovább járt a megengedettnek határán, sokkal inkább megszokta, hogy az üzleti előnyt nagyrabecsülje, semhogy a »becsület« üres szóvá ne lett volna szemében. Letárgyalták pénzügyi műveleteit, azután kitértek néhány apróbb vádra, melyek az alaptőke kezelésére vonatkoztak. Késő este volt, mikor a bíró összefoglaló beszédéhez kezdett.

Világos, de a megszokott módon kezdte. Persze, gondolta a vádlott, nem tehet mást, mint hogy a figyelmet a súlyos vétségre, a megcsalt reményekre és részvénytulajdonosokra terelje. De ez a beszéd sem csökkentette reményét, hogy legfeljebb néhány hónapi börtön vár rá. Azután majd valami idegen nevet vesz föl és külföldre megy. Bizott benne, hogy megint pénzhez juthat. A beszéd véget ért, az esküdtek visszavonultak, hogy ítéljenek. Husz percig maradtak távol és mikor visszatértek, mindenki tudta, mi lesz ítéletük.

- Bűnösnek tartják a vádlottak padján ülő egyént vagy nem?

- Bűnösnek, - hangzott a válasz.

- Ez egyhangu véleményük?

- Igen.

Maxell bíró ur jegyzeteibe nézett, majd félretette azokat és felállott:

- Matthew John Cartwrightet a legsúlyosabb vád illeti, mely üzletembert érhet. Az esküdtek szava bűnösnek mondta ki és én csak hozzájárulhatok ehhez. Azért vagyok e helyen, - hangja itt megremegett, - hogy igazságot szolgáltatassak. Mindent meg kell tennem, hogy a kereskedelem tisztaságát és az angol kereskedői becsület megtámadhatatlanságát megvédjem.

Cartwright az várta, hogy most egy »de« következik. Hiába várt.

- Látva a csalás nagyságát és a szabálytalanságokat, melyeket a vádlott a benne bizókkal mitsem törődve elkövetett, kockára tevén jólétüket és érdekeiket, olyan ítéletet kell mondanom, mely minden gonosztévőnek intő például szolgáljon.

Cartwright tátott szájjal kapaszkodott a vádlottak padját elkerítő rácshoz.

- Elítélem önt, Matthew Cartwright husz esztendei fegyházra.

Cartwright nagyot nyelt. Azután kihajolt a rácson.

- Te gazember! - dadogta, azután az örök elvonszolták.

Két nappal később újabb szenzáció akadt. Az ujságok jelentették, hogy Maxell bíró ur egészségi okokból lemondott bírói tisztségéről és hogy nyugalomba vonulása alkalmából őfelsége legkegyelmesebben bárói ranggal tüntette ki.

VIII.

Kilenc évvel az előbbi fejezetben elmondottak után. Egy fiatal, okos színésznőt, aki a filmnél dolgozott, megint csalódás ért, mint már életében nem egyszer. De ez keserűbb volt az eddigieknél, mert most biztosan számított a sikerre.

Csak az vigasztalta, hogy most nem maga volt a hibás. Pártatlan ember minden felelősségtől felmentette volna.

Mindenesetre a tehetségtelen irodalom áldozatának érezte magát és nem is ok nélkül.

Mikor a Westminster-Filmtársaság már vesztét érezte, az igazgató és egyben főáldozat, Willi Ellsberger elhatározta, hogy mindent egy kártyára tesz fel. A választott szindarab igazán nem volt remekmű, maga Willi írta, reklámszakembere segítségével. De egyesített magában minden giccset, melyet valaha filmen csak felhasználtak és a csodálatos, szépséges, hallatlanul megfizetett színésznő, Sadie O'Grady egyik meglepő helyzetből a másikba suhogott.

Sadie O'Grady, miután apai örökségét átvette, Honoluluból Londonba jött. Csak nézőnek jött a filmműterembe, mint kíváncsi látogató és nevetve utasította vissza Ellsberger ur első ajánlatát, melyet az igazgató a hölgy szépségétől és bájától elbűvölve tett. De végre is, hosszabb tárgyalások után belement a dologba és huszonötezer fontért hajlandó volt eljátszani a legcsodálatosabb filmremekmű főszerepét, melynek címe »Babylon lelke«. A pénzt persze honolului jótékony intézményeknek ajándékozta.

- Igazán, - mondta egy riporternek, - ez az első és utolsó filmem. A játékban kedvem telik, de nagyon sok időmet elrabolja.

- Visszamegy Homoluluba? - kérdezte az újságíró.

- Párisba megyek. Ügynököm már megvette számomra Montpellier herceg palotáját az Avenue d'Etoileon.

Egy héttel a film elkészülte után Sadie megbeszélésükhöz hiven felkereste az igazgatót.

- No, Sadie, - mondta az érdeemes fiatalember szomorú mosollyal, - ez volt aztán a bukás!

- Az Istenért! - kiáltotta Sadie rémülten.

- Egy nagy északi kölcsönzőnek mutattuk be a filmet és azt mondta, hogy rosszabb már nem is lehetne. Minden jót kihagyunk és nem vállalja a kockázatot. Kifizette Simmonds magának az utolsó heti fizetését?

- Még nem.

Ellsberger vállat vont.

- Ez még husz fontomba kerül. - Elővette csekkönyvét. - Nagy baj, önnek, Sadie, de még nagyobb nekünk. Ön nincs is olyan nagy bajban. Hiszen egy vagyont költöttem, hogy reklámot csináljak magának. Nincs ebben az országban egyetlen ember, aki Sadie O'Grady hírét ne hallotta volna és - tette hozzá mérgesen, - magának nagyobb közönsége lesz, mint amelyet én remélhetek, ha az üzletem újra kerül.

- Hát nincs több munka? - kérdezte a lány.

Ellsberger legyintett.

- A maga alakjával majd csak talál másutt munkát.

- Különösen, ha ez az alak heti husz fontba kerül! Ostobaság volt tőlem eljönni Párisból. Ott jó dolgom volt, bár sohse hallottam volna filmnek hírének sem.

Bár fiatal, szép, simulékony volt, formás orral, még formásabb szájjal, semmi hatást sem tett Ellsbergerre, aki megszokta a szép nőket.

- Hát miért nem megy vissza Párisba? - kérdezte óvatosan. - Talán már elfeledték a történetet.

- Miféle történetet?

- Ó, nekem sok barátom van Párisban, finom urak, akik mindenütt megfordulnak és mindent tudnak, ami történik.

A lány elgondolkozva nézte és ajkát rágta.

- Reggy van Ryn, ugy-e, azt a történetet hallotta?

Ellsberger bólintott.

- Nem is tudom, mi minden történt és soha el nem hiszem, hogy én szurtam le! - Mondta Sadie indulatosan. - Ehhez mindég igen finom voltam, zárdában nevelkedtem.

Ellsberger ásitott.

- Mindezt elmondhatja egy regényírónak. Ha közönséget tud magának szerezni, nagyon örülök. De ha rám hallgat, itt marad. Filmkörökben ma mindenki ismeri a nevét, ostobaság volna akkor tűnni el, mikor a közönséget is érdekli. Én befejeztem, Sadie, de magának ehhez semmi köze. Nem hiszem, hogy van ma Angliában filmvállalkozó, aki ne örömmel szerződtené és kétszer annyit kaphat, mint nálam.

Sadie határozatlanul állott. Ellsberger unta a beszélgetést, úgy tett, mintha jegyzeteit nézné és becsöngette gépiróját.

- A közönség kedves, - ismerte el a lány, - és a munka is kellemes volt. Ha csak a tömérdek levélre gondolok, melyben aláírásomat és honolului birtokom képét kérik, - mondta kicsit mélabusan, - volt köztük egészen magas társadalmi állásu ember is. Még egy bíró is irt, Bournemouthból, sir John Maxell.

- Sir John Maxell!

Most már Ellsbergert is érdekelte a dolog, intett is gépirójának.

- Üljön le, Sadie. Igazán sir John Maxell irt magának?

- Az a neve, - bólintott a lány. - Az aztán a férfi!

- És pénze is van! Miért nem találkozik vele, Sadie? Az ilyen fickónak semmi tizezer fontot fektetni egy filmbe, ha a színésznő tetszik neki. És ha ön volna az, Sadie, kaphatna ezerfontos szerződést abban a percben!

A lány szigoru szája még szigorubbra húzódott.

- De Sadie, önnek védőangyal kell és erre a célra legjobb egy bíró.

- Van pénze?

- Pénze! - Ellsberger kezét tördelte. - Milyen kérdés. Füthetne vele! Tán azt akarja mondani, hogy még sohasem hallotta hírének Maxellnek, aki legjobb barátját husz esztendőre fegyházba csukatta? De hiszen ez volt akkoriban az esztendő legnagyobb szenzációja!

Sadiet nem nagyon érdekelte a történet. De a férfi, aki a szép levelet írta, már jobban.

- Házas ember?

- Nem, - mondta Ellsberger nyomatékosan.

- És gyerekek?

- Az sincs, csak egy huga, akinek gyámja.

Valami effélét olvastam az ujságokban. Ellsberger erősen nézte a lányt.

- Itt a levél?

Sadie odaadta. Udvarias és nagyon meglehetősen volt. Volt benne néhány mondás »kiváló tehetségéről« és »hasonlíthatatlan szépségéről«, mely »valakire, aki a hétköznapit unja már, nagy hatást tett« és végül azt a reményt fejezte ki, hogy nemsokára találkozhatnak és Sadie, mielőtt visszatér Párisba, pár napra vendége lesz.

Ellsberger visszaadta a levelet.

- Irjon neki és, Sadie, továbbra is szerződtetem. Irjon neki, míg még nálam van. Elhitte az ujságokban közzétett mesét és ha csakugyan úgy csodálja magát... Mondja neki, hogy nincs kedve a filmnél maradni, tán feleségül veszi.

Most kimutatott az ablakon, egy fiatal emberre, aki a műteremből jött át az irodába és hevesen hadonászott egy bottal.

- Nézze csak azt a levendulaszinü harisnyát és karkötőórát, - nevetett. - De ne ítélje meg tévesen Bat-Matt-John Andersont! A legügyesebb amatőrboxoló a maga súlyában és derék fiú. Olyan, akihez a magafajtajú nők szívesen mennek feleségül. De ismerkedjék meg inkább a biróval!

Kopogtak és feleletet sem várva, belépett a fiatalember.

- Hogy van, O'Grady kisasszony? Láttam a filmjét, finom! Nagyszerű játék, de lehetetlen darab. Persze, ön írta, Ellsberger?

- Ugy van, - hangzott a komor válasz.

- Benne van az egész szelleme, öreg barátom.

Anderson szemrehányóan rázta fejét.

- Csak még az kellett volna, hogy ön játssza a hősszerelmezt, - csufolódott Ellsberger.

- Végeztem a filmmel, örökre. - Anderson az asztalra ült. - Erkölcstelen foglalkozás. Különben -

Leugrott az asztalról, zsebébe nyult és egy csomó bankjegyet vett elő.

- Tartozom még önnek huszonöt fonttal, Ellsberger. Nagyon köszönöm. Az éhségtől, nyomortól mentett meg.

Megszámolta a pénzt és Ellsberger annyira csodálkozott, hogy titkolni sem tudta. Egészen felvidult tőle.

- Tán Mary Pickford szerződtette? - kérdezte.

- Nem. Csak kicsit rouletteztem és szerencsém volt.

- Bizott a jó szerencsében, ugy-e? No, egyszer majd rátalál a jószerencsére, amelyik ellátja a baját!

- Ugyan! Azt hiszi, ujság volna? Cseppet sem. Ezt a játékot tizenkét fonttal kezdtem, ezenkívül tartoztam három heti szállodai számlámmal. Vesztettem az utolsó tizshillingesig. Azt is feltettem és háromszáz fontot nyertem.

- Melyik játéklklub volt az? - kérdezte Ellsberger kíváncsian.

- Tomy Smail.

Ellsberger füttyentett.

- A mennykőbe, a leghirhedtebb helyek egyike. Csoda, hogy pénzzel és élve került ki onnét.

- Bizom jószerencsében. - Bat gondtalanul lógatta a lábát, volt egy kis felfordulás, mikor eljöttem, olyan kis borközi tréfa.

A lány figyelmesen hallgatta a beszélgetést, minden érdekelte, ami pénzre vonatkozott.

- Ön bizik a jószerencsében? - kérdezte.

- Mindég!

Nem szerette ezt a nőt. Volt egy hatodik érzéke, mellyel az embereket megbírálta és az nem szépen nyilatkozott Sadieről.

Kezet nyujtott Ellsbergernek.

- A legközelebbi hajóval Newyorkba megyek. Onnan Kaliforniába. Lehet, hogy magammal viszem Kemptont is. Mert egy ottani ismerős futtat egy lovat, mely gyorsabb a madárnál. Jó estét, O'Grady kisasszony, sok szerencsét kívánok önnek.

Sadie utánanézett. Érezte ellenszenvét és viszonozta. Tudta, hogy titokban ellensége.

Igazságtalanság volna azt állítani, hogy azért haragudott a fiura, mert megismerte tiszta lelkét, egészséges nézeteit és előkelő elveit. Sadie nem volt rossz. A körülmények áldozata volt. Még nemrég, alig száz font birtokában, milliomosnőt kellett játszania. Sadie a fiatalember után bámult és ajkát rágta, mint aki nehéz problémán gondolkozik.

Azután Ellsbergerhez fordult:

- Irok Sir Johnnak, - mondta.

Különös véletlen, de Bat Matt John Anderson is arra gondolt, hogy sir Maxellhez fordul. De csak egy év múlva tette meg.

IX.

Anderson három keresztnevét előrelátó szüleitől kapta, akik ezzel nemcsak három védőszent jóindulatát akarták fiuk számára biztosítani, hanem Cartwright, a gazdag agglegény nagybácsiét is, akiről az a hír járta, hogy milliomos.

Hogy Bat jövője mennyire váltotta be szülei reménységét, majd eldönti maga az olvasó. Hogy Cartwright pártfogásával nem sokat ért, azt már tudjuk. Szülei két esztendővel azután haltak meg, hogy nagybátyja eltűnt a nyilvánosság előtt és egy vizsgáló-bizottságnak két esztendei munkát hagyott hátra.

Az iskolát elég közönyösen hagyta ott. Elég érett és okos volt ahhoz, hogy tudja: sem a differenciálszámítás, sem a francia igék ragozása nem lesz elegendő támasza az étellel és emberekkel való kemény harcban.

Édesanyjától csekély jövedelem maradt rá. Letelepedett hát egy tanító házában és csak azt a szakot tanulta tovább, amely érdekelte.

Miután kiirthatatlan szenvedélye volt, hogy a sorsot kihívja, nemsokára egészen és letörülhetetlenül rajta maradt a csufnév, melyre alkalmat hármassal keresztneve adott: »bizz mindent jószerencsédre!« És próbára is tette szerencséjét! Minden pofonból, melyet a sorstól kapott, okult valamit. Már az iskolában tanult boxolni, annyira, hogy első lett a fiuk között, önbizalma és rábeszélőképesége akkora volt, hogy Sam Murphit, aki egykor maga is boxolt, ma pedig a dorkingi Szarvas-vendéglő tulajdonosa, rábirta, hogy nevezze be és támogassa őt Bill Schenk, a könnyűsúly félelmes bajnokával vivandó versenyében.

»Bizz mindent jószerencsédre« Anderson bizott jószerencséjében. Már az első fordulaton kibukott és mikor újra magához tért, esküt tett. Nem arra, hogy többet nem boxol, hanem, hogy még sokat gyakorol és tanul, hogy tökéletes legyen. Persze, nem valami szép dolog, ha egy olyan műveltségű ember hivatásos boxoló lesz, de ezzel nem törődött.

Annyi bizonyos, hogy első szereplése után egy esztendőre, B. M. J. Anderson husz fordulaton küzdött végig Kid Mouldennal, aki Bill Schenket leverte és végre is a pontok szerint kellett dönteni. Ettől kezdve barátunkat többet nem látták a ringben.

Szerencséjét próbára tette a lóversenyen is. Csak olyan lovakra tett, melyekre előbb tizszeres, majd huszszoros pénzt ígértek. Olyanokra, melyek még sohasem nyertek, hogy egyszer mégiscsak nyerniök kell. Eme kalandja után éppen annyi pénze maradt még a derék ifjunak, hogy egy tankönyvet vegyen magának. Elvitathatatlan tehetségét most másfajta szerencsejátékoknál akarta kipróbálni. Gyufaszálakba kártyázott egy ügynök alkalmazottjával, akinek titkos ambíciója volt, hogy módszerével Montecarlóba mehessen. Mesés olcsóságu telket vett - részletre - Thanet szigetén és dolgozott.

Minden könnyelműsége és kísérletezése, minden szerencsejátéka mellett, Bill egyetlen munkaalkalmat sem mulasztott el, ha el tudta végezni. Nemcsak hitvány anyagiakért vállalkozott munkára, hanem lelke üdvösségének érdekében is. A lóversenyre magával vitt egy vaskos kötet Molière-drámát és a szünetekben azt olvasta. Persze a közönség körében ez nagy tekintélyt szerzett a fiatal urnak, azt hitték, szorgalmas diák.

Igy került hatalmas, de néki természetes lépésekkel a filmhez, mely Mekkája minden kalandosvérű, regényes, nyughatatlan léleknek. Mint hősszerelmes próbálkozott, de ennek tulságosan eredeti és egyéni volt. A filmvállalkozók örökké az ujat hajhásszák és mikor valami igazán ujszerű színész kerül a kezük közé, azzal rosszul bánnak. Ellsberger kísérletezett vele, mert ismerte az édesapját és mert nyert rajta, mikor Kid Mouldont legyőzte. De még

Ellsberger is azt ajánlotta, hogy tanulmányozza csak Andersen vagy két esztendeig a műtermek »levegőjét« mielőtt játszani akar.

Bat nem tudta, hogy a vonat tíz perccel hét előtt vagy ugyanannyival hét után indul-e. Mindenesetre idejében kint volt, mert sohasem harcolt megmásíthatatlan dolgok ellen.

Newyorkba minden baj nélkül ért, de nyugatra utaztában Nevadában ragadt. Csak egy éjszakát akart ott tölteni, de megismerkedett egy emberrel, aki a gyorskézbesítést egészen új vonalakon akarta kipróbálni. Bat minden pénzét ebbe a vállalkozásba fektette és valami csoda folytán egy egész esztendeig ment a dolog. Egy év múlva a rendőrség közbeszólt és Bat megindult keletfelé.

Newyorkba ötvenöt dollárral érkezett, melyet egy nyugatitól nyert az utolsó állomáson. A vasuti sinek kb. husz mérföld hosszúságban egy országut mellett futottak és a fogadás, melyet kötöttek, nagyon egyszerű volt: hogy több férfit vagy több nőt látnak majd utjuk közben. A nyugati a férfiakra, Bill a nőkre fogadott. Minden férfiért Bat fizet egy dollárt, minden nőért a nyugati. A meghatározott idő alatt ötvenötrel több nő haladt el az uton, mint férfi. És Bat ugyanannyi dollárral lett gazdagabb. Még sohasem járt annyi nő azon az uton, mint akkor délután és a nyugati meg sem tudta érteni, míg eszébe nem jutott, hogy ma vasárnap van. Bat gondolt erre, társa nem.

Két hónap múlva megint Londonban volt. Hogyan került vissza, maga sem tudta. Csak addig maradt ott, míg tisztességesen kiöltözött, hogy elmehessen Bournemouthba, egy előkelő házba, bemutatkozni. Sok, sok éve, hogy sir Maxell irt neki, és minden elgondolható támogatást felajánlott arra az esetre, ha nehéz helyzetbe kerülne. Bat édesapja halálával hozta ezt a levelet kapcsolatba, bizonyára barátja volt sir Maxellnek.

A napfényes fogadóba vezették, mely telve volt virággal és nagyon tetszett a fiatalembernek. Egész életében idegenek között lakott, - iskolában, penzióban, szállodákban - és most az otthon emléke támadt fel benne.

Az inas visszajött.

- Sir John Maxell tíz perc múlva fogadja, de nem szabad sokáig feltartani, mert lady Maxellel akar elmenni.

- Lady Maxellel? - kérdezte Bat, - nem is tudtam, hogy házas.

A szolgálja mosolygott:

- Egy éve, hogy a biró ur megházasodott minden ujság irt róla.

- Nem olvasok minden ujságot. Arra igazán nincs időm. Ki a lady?

Az inas körülnézett, mintha félne, hogy megleshetik.

- Sir John egy filmprimadonnát vett feleségül, Sadie O'Gradyt.

Az inas hangja igen ellenségesen csengett.

Batnak tátva maradt a szája.

- Mit beszél? No, ez aztán szép. Ezt a - ezt a hölgyet még Londonból ismerem.

- Igazán? - kérdezte az inas méltóságteljesen elnyujtva minden hangot. Meglátszott rajta, hogy ezentul Batot sem számítja a jobb körökhöz tartozónak.

Messziről csengetés hallatszott.

- Sir John várja önt. Remélem, nem fecsegi el, amit a nagyságos asszonyról beszéltem?

Bat megnyugtatóan intett és ezzel újra megnyerte a nép kegyét.

Sir John Maxell íróasztala mögött állott, szép, magas férfi volt. Haját kifésülte homlokából, keretnélküli pápaszeme nem takarta el kék szemét.

- B. M. J. Anderson? - kérdezte és lassan kijött az asztal mögül. - Csak nem a kis Bat, akiről sok, sok évvel ezelőtt beszélni hallottam?

- Az vagyok, uram.

- Igazán? Üljön le, fiam. Persze, dohányzik - ma mindenki dohányos. Furcsa, hogy a rövid-nadrágos kisfiuból már férfi lett. Sokat hallottam önről.

- Remélem, nem rosszat, uram?

Maxell fejét rázta.

- Éppen önről beszéltünk. Nem fontosat. Nos, feltételezem, hogy azért jött, mert öt esztendővel ezelőtt, hogy egészen pontos legyek, december huszonharmadikán, irtam önnek és felajánlottam segítségemet.

- A dátumra nem esküszöm.

- De én igen, - mosolygott a bíró. - Én soha, semmit sem felejték el. Csodálatos az emlékezőtehetségem. Mondja hát, mit tehetek önért.

Bat habozott.

- Sir John, Amerikában nagyon rosszul ment sorom, gazemberekkel kerültem össze, akik minden garasomtól megfosztottak.

- Akkor hát pénzre van szüksége, - bólintott a bíró nem éppen lelkesen.

- Tulajdonképpen nem. Londonban szeretnék megtelepedni és úgy gondoltam, talán adhatna, nekem ajánlólevelet.

- Vagy úgy, - Maxell arca kiderült. - Azt igazán megtehetem. Mihez akar kezdeni?

- Legszívesebben valami titkári állásfélét szeretnék, bár nem sokat értek hozzá.

A bíró ajkát rágta.

- Ismerek egy embert, aki segíteni fog önnek. Együtt voltunk az alsóházban és könnyen adhat önnek valamelyik irodájában állást. De sajnos, miután sok a pénze, sokat tartózkodik Newmarketen.

- Newmarket nem rosszhangzású. Szerencsét próbálok. Talán hasznomat veheti ott valamelyik irodájában.

A bíró mosolygott.

- Barátunk Newmarketben idejét és pénzét csak lóversenyekre pazarolja. Van vagy féltucat lova. Éppen ma kaptam levelet tőle.

És Sir John íróasztalához ment és elővett egy levelet.

- Éppen üzleti dolgom van vele, néhány felvilágosítást kértem tőle. Az egyetlen, amit elmond - és a bíró kétségbeesve legyintett, - hogy a legközelebbi versenyt bizonyosan Hólabda és Polly nyerik meg és hogy néki van a világon a leggyorsabb lova. Swift Kate mely - és ezek saját szavai, - mindent le fog verni hétmérföldes lábával.

A fiatalember arcán boldog mosolygás ragyogott.

- Newmarket igazán csodás hely.

Azután hirtelen eszébe jutott, hogy mit mondott az inas és éppen bucsuzni akart, mikor a bíró halkán azt kérdezte:

- Semmit sem hallott mostanában nagybátyjáról?

Bat csodálkozva nézett rá. Ha a bíró a tibeti lámáról kérdezősködik tőle, nem lehetett volna nagyobb zavarban.

- Hogyan - nem-nem - hát él még?

Sir John élesen nézett rá.

- Hogy él-e? Természetesen. Azt hittem, hallott róla.

- De hiszen eltűnt. Csak egyszer láttam életemben, kisfiu voltam még. Barátja - hm - ismerőse volt önnek?

Sir John idegesen dobolt az íróasztalon, gondolatai messze jártak.

- Igen és nem, - felelte röviden. - Ösmertem és egy időben barátok voltunk.

Hirtelen az órára nézett és arcán megdöbbenés látszott.

- Istenem, már egy negyedórája ott kellene lennem a feleségemnél! Isten vele!

Az ajtóban kezet fogott Battal, de a fiatalembernek egyedül kellett a kifelé vezető utat megkeresni, mert az inasnak más dolga volt.

Az alsó emeletről éles, kellemetlen hang hallatszott és mikor Bill leért, éppen egy családi jelenet kellős közepébe pottyant. Az előcsarnokban két hölgy állott, egyik csak néző volt, a másik vitte a szót. Bat azonnal megismerte, de a nő nem látta, mert háttal állott feléje és csak a haragtól pulykavörös inast látta.

- Ha telefonon hívom, elvárom, hogy azonnal feleljen, - kiabálta a nő, - semmi dolga, mint üldögetni és a fülét nyitvatartani. Lusta, fickó!

- De milady -

- Ne feleseljen, - tombolt az asszony, - ha azt hiszi, semmi más dolgom, mint magára várni, csalódik - és ha sir John hamarosan ki nem dobja -

- Ne törődjék vele, hogy sir John mit akar velem, - az inas egész magatartása megváltozott hirtelen, - éppen elég volt önből. Menjen a filmhez parancsolgatni! Nekem hiába próbál.

Az asszony beszélni sem tudott már. De felesleges is lett volna. Az inas sarkonfordult és eltűnt a háttérben. Most a nő megpillantotta Batot.

- Hogy van, lady Maxell? - kérdezte a fiatalember.

Az asszony rábámult és Bat azt hitte, hogy majd rajta tölti ki haragját. De az asszony kezét nyújtotta, igaz, hogy bosszankodva.

- Ugy-e, maga a fiatal Anderson? - kérdezte.

A fiatalemberben feltámadt a régi ellenszenv. Sadie még szebb lett utolsó találkozásuk óta, de annyira fölényesen viselkedett, hogy az már határos volt a szemtelenséggel.

Elővette aranykeretes lorgnonját és azon keresztül vizsgálta a látogatót. Ez még jobban felbőszítette Batot, akit különben is csak nők tudtak méregbe hozni.

- Cseppet sem változott, - mondta csipkelődve. - De ugylátszik a szeme megromlott. A műtermi munka nagyon ártalmas a szemnek, ugy-e?

Az asszony összecsapta a lorgnont és a fiatal lányhoz fordult.

- Nézz inkább utána, hol marad sir John. Kérdezd meg, mit gondol rólam tulajdonképpen, hogy itt megvárat, mint egy csavargót.

Mikor a lány kilépett az árnyékból, Bat jól megnézhetette.

- Ez a gyámleány, a huga - gondolta magában. Nagyot sóhajtott hozzá, mert soha még emberi teremtés így nem tetszett neki. Nem volt hideg szoborszezség, de több annál.

Leonardo mosolygó Madonnája egyesíti magában az ellentéteket, melyek a lányt ékesítették. Még nagyjában gyermek és arcán az ébredő ifjuság minden bája, üdesége. És mégis, Bat úgy érezte, hogy viselkedése különös és természetellenes. Szelidsége, készsége, mellyel kiment, hogy az asszony parancsát teljesítse, mindez nem illett jelleméhez, melyet arca kifejezett. Ha visszakiabált volna az asszonynak, vagy felrohan a lépcsőn, hogy előkiáltsa nagybátyját, ez jobban illett volna hozzá.

Lady Maxell most megint Bathoz fordult:

- És most, kedves Ypszilon ur, idefigyeljen. Ha barátja sir Johnnak, akkor lesz szives elfeledni, hogy valamikor műteremben dolgoztam. Eleget pletykáznak rólam Bournemouthban, nem kell, hogy maga is segítsen nekik.

- Hogy betanult már, - csodálkozott Bat, - úgy beszél, mint egy igazi kis lady.

Bat bizonyos dolgokban nagyon nevetlen volt és sohasem hallgatta el véleményét. Ez a nő ingerelte és ez egészen új érzés volt számára.

Az asszony arca vérvörös lett dühében, de egész haragja sir John felé fordult, aki most sietve jött le a lépcsőn.

- Persze, már megint nem tudad, hány óra? Az órád megállott. Elég nehéz sorsom van így is, nem szükséges, hogy te is bolonddá tarts.

- Kedvesem, - védekezett a bíró - biztosítalak -

- Ilyen csavargók számára van időd, - mutatott Batra, aki meghajolt, - de engem megváratsz, mintha kirakati bábu volnék, gunyjául az egész világnak, pedig tudod...

- Kedvesem, - ismételte a bíró fáradtan, - az órád igazán megállott.

- Ugyan, ne untass. Mit akarsz ettől a fickótól? Azt hiszed, emlékezni akarok a filmre? Mindenki ismeri ezt a kölyköt - közönséges játékos, akit Anglia minden műterméből kidobtak. Elnézed, hogy inasod megbántson és most ugylátszik, ezt a dijbirkozót szedted fel, hogy rendreutasítson, - megvetéssel mutatott a jókedvű Batra.

A lépcsőn ott állott a fiatal lány és figyelte a jelenetet, és csak, mikor őt észrevette, érezte magát Bat kényelmetlenül.

- Hát Isten önnel, sir John, - mondta, - sajnálom, hogy alkalmatlan időben jöttem.

- Egy pillanatra, - szakította félbe az asszony, - John, ez az ember megbántott. Nem tudom, miért jött ide, de feltételezem, hogy tőled akar valamit. Egyike azoknak a ravasz fickóknak, akik a műteremben leselkednek, pénzt koldulnak össze és azzal fogadásokat kötnek. Ha csak a kisujjadat mozdítod érte, vége köztünk mindennek.

- Biztosítalak, - próbált sir John védekezni, - hogy ez a fiatalember csak ajánlólevelet kért tőlem és nekem kötelességem.

- Megállj! Velem szemben is vannak kötelességeid. Vigyázz a pénzedre. Bajosan sikerül majd, ha »Bizzál mindent jószerencsédre« uram itt csavarog.

Nem az asszony hangja, szavai, megvetése bősitették fel. A férfi, aki husz fordulót küzdött végig Kid Moultonnal, megtanulta magát fegyelmezni. De itt új tényező is szerepelt a játékban, új szereplő, aki egyszerű szürke ruhát viselt és két nagy, fekete szemmel komolyan nézte Batot.

- Lady Maxell, - figyelmeztette komolyan, - nagyon kellemetlen egy nőt meghazudtolni, de meg kell mondanom, hogy amit mesél, nem igaz. Mikor Bournemouthba jöttem, semmit sem akartam kérni, ami sir Johnnak egy fillérjébe is kerülne. És ami a multamat illeti, talán kicsit kalandos volt, - de mindég tiszta, lady Maxell!

Csak azt gondolta, amit ki is mondott. Hiszen nem ismerte Sadie O'Grady multját, különben nem hangoztatta volna a magáénak tisztaságát. Az asszony hátrahőkölt, mintha korbácsütés érte volna. Bat úgy hitte, furiát lát, aki nekitámadt, összevissza karmolta és rikoltozott...

- Hü! - sóhajtott Bat.

Levette kalapját és arcát legyezte. Első eset volt, hogy megfutamodott, de meg kellett tennie. A szomszéd lakók láthatták, hogyan pattan fel az ajtó, hogyan ugrik ki egy fiatalember, aki hosszú ugrásokkal szaladt végig a kerten, ki a kapun és le az országutra.

- Hü! - ismételte Bat.

A leghosszabb uton ment vissza szállodájába és ott sir Johntól rövid, határozott üzenet várta.

»Kérem, ne jöjjön többet.«

Bat nevetve olvasta a cédulát.

A kis inas megerősítette, hogy csakugyan így szólt az üzenet. Bat a nagyszemü, szürkeruhás lányra gondolt.

- Vajjon érdemes megkísérteni a szerencsét? - kérdezte önmagától, azután megállapította, hogy ebben a percben nem érdemes.

X.

Lady Maxell nagyot ásított és ölébe eresztene a folyóiratot, melyet olvasott. Tíz óra volt. Párisban ilyenkor ébrednek az emberek. Az előkelők éppen ebédelnek és Marie de Montdidier (született Hopkins) a Folies Bergere öltözőjében éppen most puderozza az orrát, mielőtt először és utoljára fellépne. A boulevardok fényben usznak, ragyogó autók sora gördül a Boisba, ki, Armenonville felé. Sadie lopva a lányra nézett, aki egy nagy lámpa alatt üldögélt. Könyvet tartott kezében, de gondolatai másutt jártak.

- Mary! - a lány hirtelen felrezzent álmodozásából.

- Kiván valamit, lady Maxell?

- Mi baja sir Johnnak? Te jobban ismered.

- Igazán nem tudom, lady Maxell.

- Az Isten megáldjon, ne szólíts folyton lady Maxellnek, - kiáltotta a másik bosszankodva. - Mondtam már, hogy Sadinek szólithatsz, ha akarsz.

Néma csend.

- Tehát nem akarsz. Igazán kedves család vagytok. Ugylátszik, eltanultad legujabb barátod modorát.

A lány elpirult.

- Uj barátomét? - kérdezte, de a lady már hátatfordított neki és újból olvasni kezdett.

- Igazán semmi közöm hozzá, ha neked kedved telik egy ilyen féregben, - megint letette a folyóiratot. - A világ telve van ilyen dologkerülőkkal. Bizonyosan tudja, hogy pénzed van.

A fiatal lány mosolygott.

- Nagyon kevés pénz az, lady Maxell.

- Néki sok lehet. Ne hidd, hogy elfogult vagyok, mert multkor - hm - mérgeződtem. Már ilyen a vérmérsékletem.

A lányka megint mosolygott, de másként és ezt a lady is jól látta.

- Felőlem ugyan hozzámehetsz. Csakhogy ezek a titkos összejövetelek nem nagyon tetszenek sir Johnnak.

A lányka felállt, helyére tette könyvét és csak azután felelt.

- Feltételezem, hogy Anderson urról beszél. Igenis, találkoztam vele, de nem titokban. Megszólított a parkban és bocsánatot kért a multkori jelenetért, melyért ő a felelős, már tudniillik az ön vérmérsékletéért, ugy-e?

A lady élesen nézett rá, de a lány szempillája sem rezdült.

- Remélem, nem kezdesz gunyolódni, - panaszkodott az asszony. - Nálad sohasem lehet tudni, hogy gondolod. De mondhatom, hogy gunyolódással mitsem érsz el nálam.

- Elhiszem.

A lady megint ránézett, de a lányka a világ legártatlanabb arcával nézett rá vissza.

- Mint mondtam, találkoztam Anderson ural. Nagyon udvarias és kedves volt. Azután megint találkoztunk, - csakugyan, már többször is találkoztunk, - a leányka ezt elgondolkozva, inkább magának mondta. - Azt hiszem, messze van a dologkerüléstől. Ön igazságtalan hozzá. A főtér egyik drogériájában van állása.

- Akkor hát nagyon finom párti számodra, - mondta az asszony. - Sir John örülni fog, ha egy boltoslegény kerül a családjába.

A beszélgetés ezzel véget ért. Negyedóraig csöndben olvastak, akkor a lady ledobta ujságját és felállott.

- Sir John tegnap sürgönyt kapott, mely lehangolta. Nem tudod, miről szólt?

- Nem tudom. Miért nem kérdezi meg ön tőle?

- Mert ugyis hazudnék, - mondta az asszony olyan hidegen, hogy a lány megborzadt.

- Ma reggel minden pénzét és értékpapírját kivette a bankból és pénzszekrényében helyezte el. Azután a rendőrkapitány volt nála, legalább félóra hosszat.

Erről a lány nem tudott és akaratlanul is érdekelte.

- No, Mary, - mondta az asszony - őszinte leszek hozzád. Néha érdemes őszintének lenni. Házasságomat filmregénynek mondták. Minden ujság ezt írta és azt hiszem, igazat írtak. De legregényesebb a házasságomban honolului birtokom, párisi házam és vagyonom volt. Mindezt a butaságot Ellsberger reklámembere találta ki és azt hiszem, sir John nagyot nézett, mikor megtudta, hogy magamért vett el. Legalább így érzem.

A házasság, melyet a társaság nem akart tudomásul venni s mely megzavart egy nyugodt leányéletemet, így új magyarázatot nyert.

- Ön tehát nem nagyon gazdag, - kérdezte a lány. Sadie nevetett.

- Gazdag! Mikor sir John feleségül vett, éppen annyi pénzem volt, hogy elmehettem volna a szegények házáig. Nem neheztelek rá, mert bántja a csalódás. Nagyon sok filmszínésznő milliomos - én nem voltam az. Azért mentem férjhez, mert azt hittem, jó dolgom lesz, sok pénzzel rendelkezhetem, utazhatok, - de csukott szemmel választottam.

A leányka hallgatott. Sadie most jogosan panaszkodott. Sir John nem volt bőkezű ember. Jól éltek, de a biró sohasem költött feleslegesre.

A leányka éppen szólni akart, mikor váratlan dolog történt.

Valami csörrent, az ablak üvegje betörött, valami tompán a falhoz ütődött. A lady halott-halványan állott fel.

- Mi volt ez? - nyögte.

A leányka is elsápadt, de nem vesztette el fejét.

- Lövés volt. Idenézzen.

Félrehuzta a függönyt. - A lövés betörte az ablakot.

- Azonnal menj el az ablaktól! - kiáltott az asszony. - Oltsd el a villanyt! Emberek! Mary keresztülszaladt a szobán és eloltotta a villanyt. Némán várt, de második lövés nem következett. Talán véletlen volt. Tán valaki az üvegre célzott...

- Menj és szólj az uramnak, - mondta Sadie. - Gyorsan!

A leányka végigszaladt a kivilágított előcsarnokon és bekopogott bátyja szobájába. Választ nem kapott. Mikor be akart nyitni, az ajtót zárva találta. Ez nem volt rendkívüli dolog. Sir

John szobájának még egy bejárata volt, mely a balkonon és lépcsőn keresztül egyenesen a kertbe vezetett. A lányka vad félelmet érzett. Talán sir John a kertben volt és a lövés neki szólt. Mégegyszer kopogott, hangosabban. Most lépéseket hallott. Az ajtó megnyílt.

- Kopogtál? Éppen irtam -

Azután hugára nézett.

- Mi történt?

A lányka sietve elmondta. Sir John lassan, ahogy mindég szokott, lement. A szalonban felcsavarta a villanyt, és feleségére rá sem nézve, az ablakhoz ment, hogy a törött üveget megvizsgálja.

- Ugy tetszett, mintha zajt hallottam volna, de azt gondoltam, leejtettek valamit. Mikor történt? Azelőtt, hogy feljöttél?

A lányka bólintott.

A bíró egyik nőről a másikra nézett. Felesége megnémult az ijedségtől, de Mary nyugodt volt.

- Hát már ennyire vagyunk, - mondta a bíró elgondolkozva. - Nem hittem, hogy ilyen gyorsan bekövetkezik.

Kiment az előcsarnokba, ahol a telefon állott és felhívta a rendőrséget. A lányka mindent hallott, amit bátyja beszélt.

- Igen, itt sir John Maxell. Éppen most lőttek be az ablakomon. Nem, nem rám, én a dolgozószobámban voltam. Puskalövésnek látszik. Igen, igazam volt -

Azután visszajött a szalonba.

- Nemsokára jön a rendőrség, hogy megvizsgáljon mindent. Nem igen hiszem, hogy ráakadjanak a tettesre.

- Nem lehetett véletlen? - kérdezte a fiatal leány.

- Véletlen? - mosolygott a bíró, - nem hiszem. Ez a véletlen megismétlődhetik. Azért jobb, ha felmentek a dolgozószobámba, míg a rendőrség megérkezik. - Előrement és nem is próbálta feleségét támogatni, pedig az egész testében remegett. Tán nem is vette észre, mert mikor a dolgozóba értek és ránézett, széket tolt oda neki.

- Ül le.

A dolgozószoba volt az egyetlen hely, ahová felesége ritkán léphetett be. Bár minden más dologban uralkodott rajta, ebben állhatatos maradt. Ezért volt az asszonynak új a környezet és le is csillapította idegeit.

A safe ajtaja tárva állott és az asztalon magasra halmozva, lepecsételt csomagocskák hevertek. Pénzt csak egy csomagot látott, mely papírcikkal volt összefogva és azon irás állott. Ezt nézte. Még sohasem látott ennyi pénzt életében. A férfi észrevehette a hatást, melyet feleségére a pénz tett, felvette a csomagot és egy nagy borítékba csusztatta.

- Ez a te pénzed, Mary, - mondta a lánykának.

A fiatal lányon most mutatkozott az átéltek hatása, remegett egész teste. De bátyja kedvéért igyekezett uralkodni magán és mosolyogni próbált.

- Az enyém, bátyám?

- Az utolsó héten minden értékpapirodát eladtam, - mondta a bíró. - Véletlenül megtudtam, hogy a társaságot, melynél elhelyeztem, nagy veszteségek érték. Nem sok az egész, de nem szabad, hogy téged veszteség érjen.

- Persze, hogy lehetett a lövés véletlen is, - folytatta a bíró, mintha gondolatit ismételné hangosan. Azután a gondolataiba merült és sétálni kezdett a szobában.

- Azt hittem, elmentetek. Azt mondtad, hogy hangversenyre mentek.

Mielőtt felesége felelhetett volna, az előcsarnokból hangok hallatszottak.

- Maradjatok itt, - mondta sir John. - Ez a rendőrség. Majd én lemegyek és minden szükségset elmondok nekik.

Mikor az ura kiment, lady Maxell felállott. A lepecsételt csomagokkal rakott asztal mágnesként vonzotta. Mindeniket kezébe vette, végre a nagy boritékra került a sor. Felemelte és tenyerén mérlegelte. Azután nagyot sóhajtva, tette vissza az asztalra.

- Ez igazán sok pénz.

Mary mosolygott.

- Sajnos, nem nagyon sok. Apa elég szegényen halt meg.

- Több, mint amennyit láttam, mióta ebben a házban vagyok. Elhiheted.

Mintha meg volna bűvölve, mégegyszer visszatért az asztalhoz.

- Ugy, ez itt szegénység? Látszik, hogy nem tudjátok, mi a szegénység. Tudod, mit jelent ez a pénz?

Arca olyan kifejezést öltött, míg a boritékot tenyerén tartotta, amilyent a fiatal lány még sohasem látott rajta.

- Kényelmet jelent, minden szükségstől való szabadulást, azt jelenti, hogy nem kell szerelmet tettetned férfiaknak, akiket utálsz. Azt jelenti hogy éjjel nem kell felriadnod és dobogó szívvvel lesned, nem jön-e az ember, aki testedet-lelkedet megvette.

A lányka felállt és bámulva hallgatta.

- Lady Maxell - miért - miért - én még sohasem értékeltem a pénzt ebből a szempontból!

- Miért is tennéd? - felelte az asszony nyersen és ledobta a csomagot. - Egész életemben ilyen halom pénzre vágytam. Mindég az orrom előtt volt és megint eltűnt.

- Milyen képek ezek? - kérdezte hirtelen másra térve s a falon függő képekre mutatva. - Ugy-e, indiai fényképek?

- Marokkóiak. Sir John Marokkóban született és ott élt, míg iskolába került. Ugy beszél arabul, mint egy benszülött. Ön nem tudta?

- Marokkó? Különös.

- Ismeri?

- Jártam ott - régebben, - felelte a másik röviden. - Sir John gyakran megy oda?

- Míg meg nem házasodott, igen. Nagy üzletei voltak ott, azt hiszem.

Sir John jött vissza és Mary látta, hogy először is az asztalra nézett.

- Hát nem találtak semmit, - mondta. - Sem lábnyomot, sem üres hüvelyt. Holnap átkutatják a telket. Lebbittert őrt akart állítani a házhoz, a másik dolog miatt.

- Milyen másik dolog miatt? - kérdezte az asszony.

- Semmi, semmi, ami érdekelne. Persze, nem egyeztem bele, még feltünőbbé tenné a házat. És azt hiszem, jobb, ha most lefeküdtök. Nekem még sok dolgom van.

Felesége szó nélkül engedelmeskedett. A lányka követni akarta, de bátyja visszahívta.

- Mary, - mondta és kezét vállára lette, - szégyenlem, hogy nem tartozom a legjobb emberek közé. De egyet mindég megpróbáltam, már a magam módja szerint: hogy téged kedvesem, boldoggá tegyelek. Mindég lányomnak tekintettelek.

Mary ragyogó szemmel nézett vissza rá.

- Az elmúlt évben nem volt minden úgy, ahogy lennie kellett volna, - folytatta a biró. - Óriási balgaságot csináltam, de nyitott szemmel tettem. Egyikünk számára sem volt kellemes, de minek jajgatni azon, amin változtatni nem lehet. Mesélték nekem, Mary, hogy gyakrabban találkozol a fiatal Andersonnal.

A lányka bosszankodott, hogy elpirult, mert igazán semmi oka sem volt rá. Ugyis tudta, kik »mesélték« bátyjának.

- Érdeklődtem a fiuról, - beszélt tovább bátyja, - és mondhatom neked, hogy becsületes fickó. Talán kicsit szokatlan életet élt, de mindaz, amit Sadienak mondott, igaz. Tiszta ember és Mary, ez sokat jelent a mai világban.

A biró nem tudta, hogyan folytassa.

- Történhetik valami, bár nem vagyok öreg, vannak ellenségeim...

- Mit beszélsz?

- Vannak ellenségeim! És van, aki gyűlöl. Meg kell neked mondanom. S ha valami történik és ez a fiu közelben van, - menj hozzá. Sok embert ismerek, jót, rosszat és közönyöset. És most jóéjszakát!

Homlokon csókolta a lánykát.

- Amit most beszélünk, arról ne szólj nénédnek.

Kikisérté hugát, az ajtót betette mögötte.

Sokáig ült egy széken, mielőtt megmozdult volna. Azután a csomagokat kezdte a safebe rakni. Féluton megállt, megint leült és várt, míg azt hitte, hogy a házban már minden elcsendesedett.

Éjfélkor egyik szekrényből gumicipőt vett elő, felhuzta és az erkélyajtón át kiment, le a lépcsőn, a kertbe. Biztos léptekkel vágott át a gyepen, a telek egy eldugott sarka felé, ahol kertész sohasem járt. Egyik bokornál megállott és az ágak közül ásót vett elő. Mikor keze a korhadó nyelet megtalálta, mosolygott. Hat esztendeje, hogy oda elrejtette és lám, senki sem akadt rá.

Most egy kis dombocskához ment és ásni kezdett. A laza talaj könnyen engedett. Az ásó nemsokára deszkába ütközött. Félreseperte a földet és félholdalaku deszkafedőt huzott ki. Kerek kutfedő darabja volt. A kut már régen kiapadt, már az előbbi tulajdonos befödte.

Hasrafeküdt a földön, benyult a nyílásba, keze egy hosszú, rozsdás szöveget keresett, melyen hosszú drót lógott. A drót végén kis bőrtáska csüngött. Ezt kiemelte, a drótot visszaengedte a kutba, visszatette a fedőt és földdel betakarta.

A bokrok árnyékában köpenybe burkolt alak állott és mindent megfigyelt. Észrevétlenül követte a bírót, látta, hogyan vette elő a táskát, hogyan vette magához és hogyan tért vissza vele a házba. Olyan csendes volt az éjszaka, hogy a megfigyelő még az ajtó csukódását is hallhatta és sir John lépteit, amint felment az emeletre.

XI.

Goldberg urra, a főtéri drogéria tulajdonosára senki sem foghatta rá, hogy regényes hajlandóságu, nagyképzetű ember. Elszántan szólította magához Billt, aki nem egészen tiszta lelkiismerettel lépett főnöke elé.

- Anderson ur, - rivalt rá a főnök, - azért vettem az üzletembe, mert szükségem volt valakire és mert feltételeztem, hogy konyit valamit az üzlethez.

- Érték is az üzlethez, - fontoskodott Bat, - bizonyos értelemben.

- Bizonyos fontos dologban egészen pontos utasításokat adtam, - folytatta Goldberg ur ünnepelesen. - Nagyon gazdag raktárunk van, a legjobb szabadalmazott orvosságokban és vevőink, ha kívánják, bármelyiket megkaphatják. De, amint ön is tudja, minden ilyen orvosságot utánozunk. Ugyanazokat az alkatrészeket vesszük és olcsóbban árusítjuk. Tehát hozzásegítjük a közönséget a takarékosághoz.

- Értem, - mondta Bat, - de igazán nem látom, mi a különbség abban, hogy a közönséget, vagy az orvosság feltalálóját lopjuk meg. És valamennyi ugynevezett egyenértékű szer sem tudott meggyőzni. Gondolja csak meg, - és Bill komolyan hajolt át a pulton, - hogy a dicsért árunak kifogástalannak kell lenni. Csak nem dicsérhet rossz árut, hogy aztán eladja. Legfeljebb egyszer adhatja el és az nem éri meg a reklámot. Az áru önmagát dicséri és a reklám csak arravaló, hogy kedvet csináljon.

- Felesleges, hogy nekem reklámról, és kereskedői morálról prédikáljon. - Goldberg ur nyugalma vést jószolt. - Az első segédem hallotta, mikor ön lebeszélt egy vevőt a magunk készített orvosság megvételéről.

- Igaz, - bólintott Bat. - Bűnös vagyok, uram. Nos?

- Még más panaszom is van. - Goldberg ur fontoskodva lapozott kis jegyzőkönyvében. - Azt hallottam, hogy ön azt a szégyenletes szokást vezette be, hogy a vevő aprópénzével »fej vagy írást« játszik. Főtisztelendő Joyce uram heves panaszlevelet irt nekem erről.

- Mert vesztett! - Bat igazán dühös volt. - Mi rossz van ebben? Hiszen nem teszem zsebre a pénzt, csak három játék közül kettőt megnyerek. Ha valaki meg akarja próbálni, hogy tud-e hat percet nyerni, miért izgatja ez önt?

A felháborodott Goldberg majd megfult dühében.

- Ez megjárja a vásáron, vagy egy kis vidéki boltban! De a főtéri drogériában lehetetlen. El van bocsátva!

- Derék embert veszít el, - intette Bat komolyan, de úgy látszik, főnöke nem nagyon vette szívére a veszteséget.

»Bizz mindent jószerencsédre«. Anderson minden állása ilyen erőszakos véget ért. El sem tudta képzelni, hogy másként is lehetne és a pénzt, amit gazdájától a szerződés megszegéséért kapott, a gondviselés ajándékának tekintette. Így az utolsó szakítás sem verte le, annál inkább, mert a szerencsés véletlen összehozta Mary Maxellel. A szerencse biztos volt, de a véletlen már nem egészen.

Eddig a lánynak minden találkozásuk gondot, aggodalmat okozott. Azzal kezdődött, hogy Bill a ladyvel történt veszekedés utáni reggel megszólította és óvatosan kérdezte, milyen viszonyban is vannak az illető hölgygel. Mary igyekezett a beszélgetést félbeszakítani és minden

önuralmára szüksége volt, hogy el ne fusson a durva fiatalembertől, aki olyan csunyán viselkedett.

Második találkozásukkor Bat régi ismerősként üdvözölte és mire elváltak, Mary úgy érezte, hogy örökké ismerte a fiut. Így haladt minden a maga útján, mégpedig azért, mert Bat Anderson olyan egészen más volt, mint a többi fiatalemberek, akiket Mary ismert.

Bat nem hizelgett neki, nem volt érzelgős, nem próbálta a kezét megszorítani, és nem volt olyan mélabus, mint az ifjuság lenni szokott. Mert egyszer sem említette korai halálát, vagy hogy kivándorol messzi országokba, hogy ott fejezze be boldogtalan életét. Ehelyett sokszor megneveztette, mikor egy film keletkezéséről mesélte. Emléket sem kért tőle. Az egyetlen kérés, melyet Bat hozzá intézett, először hallatlanul meglepte. De azután mindég magával hordott egy doboz gyufát, mert »Bizz mindent jószerencsédre« uram az övét rendszerint egy órán belül kiürítette.

Bat mindent elmondott Marynek, ami közte és a drogériatulajdonos között történt. A lányka előbb tréfának hitte, mert Bat így mondta el.

- De csak nem megy el innen? - kérdezte.

- Addig nem, míg külföldre nem megyek.

- Ki akar vándorolni?

A fiu bólintott.

- Párisba, vagy Montecarlóba, különösen Montecarlóba, és onnan talán Algirba vagy Egyiptomba.

A lányka most ébredt tisztelettel nézett rá. Nem a rengeteg pénz, melyet a terv elárult, tett rá olyan nagy hatást, hanem függetlensége és titokban nagyon csodálkozott, hogy miért dolgozott olyan alárendelt állásban, ha -

- Miért pirult el? - kérdezte Bat kíváncsian.

- Nem is pirultam el, csak arra gondoltam, vajjon tehetek-e majd valaha ilyen gyönyörű utat?

- Hát persze, - mondta a fiatalember megvetően. - Ha én megtehetem, hát ön még könnyebben megteheti, nem? Ha én külföldre akarok menni, a legjobb szállodákban lakni, az Alpésekben kényeztetést tenni, mikor alig tizenöt shillingem van.

- Csak tizenöt shillingje van? - ijedezett Mary, - dehát akkor hogyan akar utazni?

Bat igen csodálkozott az ostoba kérdésem.

- Miért ne próbáljam meg? Olyan kicsiség, mint a pénz, igazán nem számít.

- Ön kicsit bolond. De még valamit el kell önnek mesélnem, Anderson ur.

- Nyugodtan szólíthat Batnak is.

- De nem akarom.

- Pedig sokkal kedélyesebb lenne, ha ön Batnak szólna, én meg Marynak.

- Enélkül a bizalmaskodás nélkül is lehetünk kedélyesek, - mondta Mary szigorúan. - De valamit akartam mesélni önnek.

Leültek a fübe, egy nagy tölgy árnyékába és a táncoló napsugár furcsa ábrákat rajzolt Mary ruhájára.

- Tudnia kell, hogy múlt éjszaka két furcsa élményem volt és szörnyen megijedtem.

- Ha az ember este, lefekvés előtt sokat eszik, - bölcselkedett Bat.
- De nem álmodtam, - utasította vissza Mary a feltevést, - nem lidércnyomás volt. Ha ilyen utálatos, nem is mesélek tovább.
- Csak a néhai droguista beszélt belőlem, ne haragudjon. Mondja tovább, Mary.
- Maxell kisasszony, - javította ki a lányka.
- Maxell Mary kisasszony, - engedett Bat is.
- Előbb a kevésbé ijesztőt mondom el. Egy óra lehetett. Nagyon fáradtan feküdtem le, de mégsem tudtam elaludni, hát járkáltam a szobámban. Nem akartam lámpát gyújtani, mert akkor le kellett volna eresztenem a redőnyt, melyet nyitvahagytam és a redőny olyan lármát csinál, hogy felveri az egész házat. Így felvettem a pongyolámat és az ablakhoz ültem. Kicsit el is szundikáltam. Nem tudom, meddig alhattam, tán egy órát is. Mikor felébredtem, egy férfit láttam a gyepágy közepén.

Bat kezdett érdeklődni.

- Miféle férfit?
- Éppen ez a furcsa. Nem fehér embert.
- Nécert?
- Azt hiszem, mór volt. Hosszu fehér köntöst viselt, mely sarkáig ért és arra nehéz fekete köpenyt borított.

Bat bólintott.

- És aztán?
- Megkerülte a házat és bátyám kis különlépcsőjéhez ment. Sokáig maradt oda. Először fel akartam költeni John bácsit, de aztán eszembe jutott, hogy a bácsi sokáig élt Marokkóban és bizonyosan tudja, hogy a férfi a házban van. Hiszen már máskor is voltak mór vendégeink, ha hajó érkezett Pooleba. Egyszer egy nagyon előkelő vendégünk is volt, egy kaid és sir John nagyon furcsa teát főzött neki, fahéjjal és más fűszerrel. Nem tudtam hát, hogy mit tegyek. Mig gondolkoztam, hogy ne ébresszem-e legalább lady Maxellt fel, újra előkerült és a hátsó bejárat felé ment, de hiszen maga kinevet engem!
- Amit ön nevetésnek tart, az csak boldog öröm, hogy bizalmára méltatott.

Mary nem tudta, hogy nevéssen vagy bosszankodjék és Bat folytatta:

- Az a gondolat, hogy egy kiöltözött keleti éjszaka éppen az ön ablaka alatt csavarog, nem nagyon kellemes. Beszélt róla ma reggel lady Maxellel?

A lányka fejét rázta.

- Nem, nagyon korán felkelt és egész nap nem jött haza. Nem is láttam, még a reggelihez sem jött. De most elmondom a legfontosabbat és remélem, Anderson ur, hogy nem csinál ostoba tréfákat!

A lánykának igazán nem lehetett panasza, mikor a lövöldözést elmondta, Bat egészen oda volt.

- Rettenetes! Hiszen önt találhatta volna!
- Persze, hogy eltalálhatott volna, - mondta Mary kicsit sértődötten. - Ez a fő a dologban, ami önt érdekli, - azaz, ami engem érdekel, - tette hozzá sietve.

- Ami engem érdekel, - javította vissza Bat. - Rettenetes a gondolat, hogy önt valami baj érheti!

Mary gyorsan felállott.

- Most megyek bevásárolni.

- Miért siet ugy? - dörögte Bat.

- Anderson ur, - mondta Mary, mintha a kérdést nem is hallotta volna, - ne gondolja, hogy bátyám rosszat gondol önről a multkori jelenet miatt. Tegnap beszélt önről, mégpedig nagyon szépen. Nagyon féltém sir Johnt. Ellenségei vannak és bizonyos, hogy a lövés is valami régi viszálykodás eredménye.

Bat bólintott.

- Én is azt hiszem.

Elgondolkozva nézte a fület:

- No jó, most hazamegyek. Jobb, ha délután alszom, miután egész éjjel virrasztani akarok.

- Virrasztani? Miért? Bálba készül?

- Kicsit mozgalmassabb lesz, mint egy bálban, - mondta Bat haragosan, - különösen, ha ma éjjel is találok valakit az ablaka alatt. És, Maxell kisasszony, ha véletlenül kinéz és egy magányos alakot lát őrt állani, ne lőjje le mert én vagyok.

- Nem szabad! Kérem, ne tegye. A bácsim -

Bat egy intéssel elhallgattatta.

- Valószínű, hogy ma éjjel senki sem jön és a rendőr elfog, mint gyanus egyént. De egy eshetőség mégis van, hogy jön valaki és ezt az eshetőséget lesem.

XII.

Bat csakugyan egész délután aludt. Neki is megvolt az a jótulajdonsága, ami a nagy férfiaknak: akkor tudott aludni, amikor akart. Penzióban lakott, olyan szobában, mely eredetileg oldalerkély volt. Körülfalazták és így hálószoba lett. Éppen nekivaló szoba volt és ezt sokszor kipróbálta. Ha kinyitotta az ablakot, kiugorhatott a füre. Így jöhetett, mehetett, anélkül, hogy a ház lakói tudták volna. Így soha sem kellett az alkalmazottakat felzavarnia.

Megvacsorázott és még elég világos volt, mikor elindult. Sir John háza sarkon épült, két oldalról sövény vette körül. Így Bat kényelmesen körüljárhatta. Senkit sem látott. De mikor visszakerült a főkapuhoz, egy autó állt meg a ház előtt, melyből egy nő szállott ki.

Megismerte lady Maxellt, de a bérautó jobban érdekelte. Csupa sár volt, látszott, hogy nagy utat tett meg.

Azt is kitalálta, hogy az asszony valahol messze bérelte az autót és hogy még használni fogja, mert utasítást és pénzt adott a soffőrnek és a mély meghajlásból láthatta Bat, hogy az borralvaló.

Bat úgy állt, hogy az asszony láthatta volna, de nem fordult feléje és bement a házba.

Furcsa, - gondolta Bat, hogy nem hajtatott a házhoz. Még furcsább, hogy ilyen késő este újra használni akarja a kocsit.

Egész csomó feltevéssel a fejében tért haza, de egyik vadabb volt a másiknál. Ágyán heverve, álmodozott és nagyon boldog volt. Pár hete újabb, ragyogó mintát szőtt álmai szövetébe és -

- Ostobaság, - dünnyögte, megfordult és ásitva állott fel.

Hallotta künn a kavicsos uton a lakók lépteit s amint egyik lány egy látogatójának azt mondta:

- Látja ezt a furcsa szobát? Anderson ur lakik benne.

Még egy órája volt. Bement hát a közös társalgóba, de olyan nyugtalan és szórakozott volt, hogy csipkedni kezdtek. Visszament hát a szobájába, lámpát gyújtott és elővett egy táskát az ágy alól.

Ma egész nap nem tudta kiverni a fejéből azt a titokzatos nagybátyját, akiről nevét kapta és aki olyan hirtelen tűnt el. Talán sir John juttatta eszébe. Édesanyjától egész csomó családi iratot, emléket örökölt, melyeket - az ifjuság könnyelműségével - soha alaposan át nem nézett. Ugy képzelte, hogy régi receptekről, oklevelekről és családi emlékekről van szó, melyek nem nagyon érdekelhetnek egy kalandos ifju embert.

Most előszedte a két nagy boritékot, tartalmát kiürítette az ágyra és átnézegette. Hogy miért gondolt éppen aznap bátyjára és miért szedte elő éppen most az iratokat, azt derítse ki valami lélekelemző és pszichológus. Ráfoghatnánk a telepátiaira és talán nem is tévednénk nagyot.

Ahogy kotorászni kezdett, mindjárt kezébe akadt egy csomó összekötözött, ujságból kivágott cikk. Előbb unatkozva olvasta, de egyik kivágott rész mindent megmagyarázott.

»Mikor Cartwright felállott, hogy az ítélet meghallgassa, egészen nyugodtnak látszott. De mikor az ítélet »husz esztendei fegyház« Maxell bíró ur ajkáról elhangzott, a vádlott hátrántorodott, mintha szélütés érte volna. Majd a vádlottakat elválasztó rácshoz ugrott és hatalmas sértést vágott oda ölordságának. Cartwright néhány üzletfele azt állítja, hogy a tudós bíró a vádlott üzleteinek részese volt - csodálatos és tapintatlan állítás. Miután azonban maga a vádlott ismerte el, hogy soha egymással ilyen összeköttetésben nem voltak, ez a kitörés csak a harag műve lehetett. Sir John Maxell azzal felelt a kitörésre, hogy vizsgálatot kért maga ellen

és ezt az ujságoknak is bejelentette. Ragaszkodnom kell ehhez, mondotta, mert a vádlott vádja után nem érzem magam szabadnak, míg egy pártatlan bizottság ügyemet meg nem vizsgálta. Természetes, hogy míg a vizsgálat tart, a bíró visszavonul hivatásától.«

Bat felsóhajtott. Ez hát a magyarázat. Ezért irt Maxell neki és ezért nem említette apját, hanem rosszhírű bátyját.

A papirokat visszatette a boritékba, a táskát pedig megint az ágy alá tolt.

Ez tehát Cartwright eltűnésének titka. Már régen tudhatná, ha a papirokat hamarabb átnézte volna. Nem volt valami kellemes gondolat számára, hogy egy rokona, még hozzá az, akitől nevét kapta, csaknem életfogytiglan elítélve, börtönben ül. De miért kell éppen ma egyre rágondolnia?

- Anderson ur! Bat!

Bat összeresztett és körülnézett. A férfi, aki az ablakon benézett, lehetett akár negyven, akár hatvan esztendő. Ráncos, borotvátlan arca beesett, kiéhezett volt, de szeme ragyogott. Bat felugrott.

- Halló! Kit szólítgat?

- Nem ismeresz meg, ugy-e? - a férfi kellemetlen hangon nevetett. - Bejöhetek?

- Jöjjön!

Kíváncsi volt, ki lehet ez a régi ismerős, aki egészen a csavargásig züllött le, gondolatban végigfutotta valamennyi emlékét.

- Nem ismeresz meg, ugy-e? - kérdezte a férfi mégegyszer. - Felfedeztelek és már két órája kuporgok a bokorban. Hallottam, amint egyik penziólakó azt mondta, hogy ez a te ablakod és csak a sötétséget vártam, hogy előbujhassak.

- Mindez roppant érdekel, - mondta Bat és nem éppen lelkesedéssel nézegette a hajlotthátu alakot, - de hát kicsoda ön?

- Felfüggesztették a büntetésemet és egy szanatóriumba dugtak. Mert a tüdőm beteg. Ez mindég kinezott. A szanatóriumban kellett volna maradnom - ezzel a feltétellel függesztették fel a büntetésemet, - de hát megszöktem.

Bat nyitott szájjal bámulta.

- Cartwright, - suttogta.

- Az vagyok, - bólított az idegen.

Bat a táská kiálló sarkára tekintett.

- Hát ezért kellett egyre rád gondolnom, nagyon különös dolog. Kérlek, ülj le.

Széket adott látogatójának és kíváncsian, de minden rokonszenv nélkül nézegette. Bat viselkedése bosszantotta Cartwright-et.

- Nem nagyon örülsz nekem, mi?

- Nem nagyon, - vallotta be Bat. - Tulajdonképpen csak néhány perce létezel számomra. Halottnak hittelek.

- Semmit sem tudtál?

- Még egy órája semmit. Éppen most olvastam el bünpered tárgyalását.

- Hát azt olvastad? Szívesen átnézném magam is. Tudod, miért jöttem?

Batnak csak most jutott eszébe sir John.

- Gondolom, miért jöttél, - mondta lassan, - fel akarod keresni sir John Maxellt.

- Ugy van, kitaláltad. Fel akarom keresni Maxell bíró uramat.

Cigarettamaradékot vett elő mellényzsebéből és rágyujtott.

- Maxellnek meg nekem még leszámolni valónk van egymással. És hamar elintézem.

- Ha az idő engedi. - Bat, aki visszanyerte önuralmát, merész lett. - Az egész bosszu gondolata ostobaság, Cartwright, - mondta. - Azután hirtelen megkérdezte: - Te lőttél tegnap éjjel sir Johnra?

A látogató őszinte csodálkozása elég válasz volt.

- Sir Johnra? Csak ma délután jöttem ide. Valószínű, hogy ő akar engem lelőni. Mert a szanatóriumi emberek bizonyára megtelefonálták neki, hogy eltüntem.

Bat az ablakhoz ment és leengedte a redőnyt.

- Most mondd meg, Cartwright, őszintén, állítod-e még, amit a törvényszéken meséltél, hogy a bíró részese volt csalásodnak?

- Persze, hogy részese volt! - kiabált a másik dühöngve. - Természetesen. A társaságok pénzét arra költöttem, hogy a móroktól megvásároljam az engedélyeket, úgy a magam, mint az ő nevében. A Brigot-féle ügyben nem vett részt, de neki is voltak részvényei a társaságtól, melyet én pénzeltem. Angerában aranybányát fedeztünk fel és minden évben odautaztunk, hogy ellenőrizzük. Hallgatnunk kellett erről, mert az engedélyt a trónkövetelő adta nekünk, aki csak alkalmas percre várt, hogy a szultánt letaszítsa trónjáról. Ha ez kitudódik, a szultán megsemmisíti az engedélyt és a mi kormányunk is támogatta volna. Maxell úgy beszél a mór nyelvet, mint egy benszülött és én is tudok annyit, hogy megértettem El Mogradot, akinek a lázadó törzsek között a legtöbb hive volt. El Mograd azt akarta, hogy Maxell meg én ott maradjunk, kinevezett volna seriffnek vagy pasának. Én szívesen is maradtam volna, tudtam, hogy előbb-utóbb vizsgáló-bizottság kezébe kerülnek a társaságok, amiket alapítottam. Maxell nem akart. Azt állította, hogy üzleteim, amennyire ő ismeri őket, megtámadhatatlanok. A többit tudod. Mikor Maxell elé kerültem, biztonságban éreztem magam.

- De hiszen sir John vizsgálatot kért maga ellen. Ha igazán bele lett volna keverve a marokkói dologba, a bizonyítékokat megtalálták volna nála.

Cartwright nevetett.

- Persze, hogy vizsgálatot kért, - gunyolódott. - Azt hiszed, a vén róka nem tudta elrejteni az iratokat, amik árthattak volna néki? Papirokat? Istenem, van elég papir, mellyel akasztófára lehetne juttatni, ha az ember megtalálná őket!

- Mit akarsz csinálni? - kérdezte Bat, aki elhatározta, hogy akármit tesz is látogatója, azt semmiesetre sem engedi meg, hogy Cartwright megzavarja egy imádott hölgy lelkinyugalmát, akinek ablaka a gyepágyra nyílik.

- Hogy mit akarok? - felelte Cartwright. - Elmegyek hozzá és részemet követelem. És örülhet, ha egyebet nem veszít. Egyik bányát tavaly eladták egy részvénytársaságnak, - ezt a hírt a börtönben kaptam. Nem sokat kaphatott érte, mert sietve adta el, - valószínű, hogy tavaly a többi befektetése nem sokat hozott - de én követelem a részemet.

Bat bólintott. - Jobb volna, ha holnap keresnéd fel sir Johnt. Gondoskodom róla, hogy fogadjon.

- Holnap! - mondta a másik megvetéssel. - Feltéve, hogy te elrendezed a dolgot, mi történik? Ha odamennék, néhány rendőrt találnék ott, akik elfognának. Ismerem Johnt! Nem, még ma éjjel felkeresem.

- Nem teszed!

- Hát neked mi közöd hozzá?

- Sok. Csak azt akarom megállapítani, hogy ma éjjel nem megy oda!

Cartwright határozatlanul simogatta borostás állát.

- Hát jó, - mondta szelidebben, - nem bánom, beszélj meg egy találkozást holnapra.

- Hol alszol ma éjjel? - kérdezte Bat. - Van pénzed?

Volt valami pénze és egy régi ismerősénél akart aludni. Bat az ablakon át kísérte ki és egy darabon még vele ment.

- Ha a tervem sikerült volna, teneked is hasznod lett volna belőle, Andersen. - Elváltak, Bat sokáig nézett még utána, azután elindult, hogy elfoglalja önként vállalt őrhelyét.

XIII.

Valami volt a levegőben és Mary érezte ezt, amint nagybátyjával és a ladyvel vacsoránál ült. Maxell bíró nagyon hallgatólag volt és felesége, csodálatosképpen, ugyancsak hallgatott. Idegesen evett és összerezett, ha megszólították. Barátságatlansága, érzékenykedése, mely mindent sértésnek magyarázott, ingerlékenysége, mintha eltűnt volna. Szeliden felelt, ha férje megszólította.

- Bevásároltam és közben kedvem támadt meglátogatni egy lányt, akit valamikor ismertem. Vidéken él és én ma reggel olyan levert, ideges voltam, gondoltam, az autót jól teszt.

- Miért nem mentél a mi autónkkal? - kérdezte az ura.

- Utolsó percben határoztam és egy darabon a vonattal utaztam.

- Csak örülök, ha friss levegőn vagy. Jól teszt neked. Bár ez a vidék nem olyan szép, mint a honolulu, de akad kedves részlete, - mondta sir John.

Szokatlan dolog, hogy sir John csufolódott, de még szokatlanabb, hogy Sadie szó nélkül hagyta. Halvány mosolygás derengett arcán.

- Gondolod, hogy tegnap egy betörő járt itt? - kérdezte hirtelen.

- Isten ments! Betörők nem lőnek a házra, melybe be akarnak törni.

- De nem tartod veszélyesnek minden pénzedet itthon tartani?

- Biztos helyen van. Ne aggódj.

Nem is beszéltek többet a dolgról és sir John dolgozószobájába ment, lady Maxell a kályha mellé ült olvasni. A lányka követte példáját. Később Sadie felállt, kiment és csak egy negyedóra múlva tért vissza.

- Mary, - szólt olyan szelid, kérő hangon, hogy a lányka megijedt, - kellemetlen dolog történt velem, elvesztettem a ruhásszekrényem kulcsát. Te nemrég kölcsön vettél egyet sir John kulcsosomójából, hová tetted a csomót?

Maxell nagyon rendszerető ember volt, a házban használt minden kulcsról volt másolata és ezt a kulcsosomót hálószobájában, kis vas faliszekrényben tartotta, nem akarta, hogy felesége tudjon erről, de Sadie feltételezte, hogy Mary ismeri a titkot.

Mary habozott.

- Nem jobb volna, ha a bácsit -

- Kedvesem, - mosolygott Sadie, - ismered, ha bevallanám a dolgot, nem bocsátana meg. Ha tudod, hol a kulcs, légy olyan jó és hozd el.

A lányka felállt. Nénje követte. Sadie szobája férjéé mellett feküdt, de az ajtó, a férj oldaláról, mindég zárva volt. Mary nemsokára bejött hozzá a kulcsokkal.

- Itt vannak. Kérem, siessen, hogy visszavihessem. Nagyon bánt, hogy engedelem nélkül kihoztam.

- Csak ne szólj róla az uramnak, kérlek, - mondta lady Maxell és próbálni kezdte a kulcsokat.

Elég soká tartott, míg megtalálta a megfelelőt. Kinyitotta szekrényét és a lányka olyan látható megkönnyebbüléssel vette át a csomót, hogy Sadiennek nevetni kellett. Minden könnyebben ment, mint hitte. Ha nem téved, a kulcs, melyet próbálgatás közben a csomóról leoldott, megszerzi neki vágyai tárgyát.

Sir John vacsora után nem szokta a hölgyek társaságát igénybevenni. De ma kivételt tett. Mikor belépett, mindkettő olvasott. Lady Maxell férje belépésekor felpillantott.

- De furcsa történet ez! Bizonyosan amerikai. Egy asszonyról szól, aki meglopta az urát és a rendőrség nem akarja elfogni.

- Ez nem furcsa, - felelte a bíró, - a törvény szerint házastársak nem lophatják meg egymást.

- Akkor hát te is így jöttél honolului birtokomra és elloptad gyöngyeimet, - nevetett Sadie, - és nem tartóztathattalak le!

A bíró is nevetett. Még sohasem látta feleségét ilyen szeretetreméltónak és a mai napon először - izgalmas, kritikus nap volt - valami rossz előérzet kinozta. Sadie ellenben, aki arra gondolt, mi mindent intézett el napközben, a »lord Lavrence« hajóskapitányától kicsikart előnyös feltételekre, akinek a hajója hajnalban indul Southamptontól Cadizba, egyáltalán semmi félelmet sem érzett. Különösen, ha a párnája alá rejtett kulcsra gondolt. Két gőzös között választhatott: de a másik, a Saffi nagyon messzire ment és az előre jelzett kikötőkben könnyen kellemetlenség érhetne volna.

Sir John és Mary tizenegykor visszavonultak. Már éjfél elmúlt, mikor Sadie férje ajtaját becsukódni hallotta és a villanykapcsoló zaja csak félóra múlva jelezte, hogy a villanyt is eloltotta. Férje gyorsan szokott elaludni, de mégis félórát várt, mielőtt hálószobájából a sötét folyosóra kilépett volna. Zajtalanul jutott el a dolgozószobájáig, csak attól félt, hogy férje azt bezárta. De az ajtó engedett. Sadie teljesen felöltözve, kezében kis utitáskával, mely csak a legszükségesebbeket tartalmazta, lépett be. Meggyújtotta villamos zseblámpáját, a safehez ment és kinyitotta. Akadozva lélegzett és szive úgy dobogott, azt hitte, az egész házban meghallhatják. A pénzesboríték legalul feküdt. Tartalmát kis táskájába öntötte.

Most megállt a szivverése...

Egészen halk csattanást hallott, a szoba sarkából, honnan a titkos lépcső nyilott. Gyenge fény-sugarat látott, a lépcsőt üvegajtó választotta el, mely elég fényt engedett át ahhoz, hogy lássa, mint nyilik ki az ajtó. Ajkába harapott, hogy hangosan fel ne sikoltson. Menekülésre vagy sir John felkeltésére már nem volt idő, hát remegő kézzel szedte elő táskájából a kis revolvért, melyet magával hozott. Most már nem félt úgy, de a villanyt mégsem mert felcsavarni.

Egy férfi körvonalait látta, az ajtó becsukódott és most félelmében vakmerő lett.

A zseblámpa fényét a férfi arcára irányította. A halotti csendet izgatott suttogás törte meg:

- Az Istenért! Benson!

- Ki van itt? - suttogta a férfi és kitepte kezéből a lámpást.

Sokáig, kíváncsian nézte a nőt.

- Tudtam, hogy Maxell mindenemet elrabolta, de azt mégsem hittem volna, hogy a felesége-met is elvegye.

- De most már lássuk, hogy mi van itt, - menydörgött ebben a percben sir John Maxell hangja, egészen Cartwright mellett, olyan közel állott hozzá. A szoba teljes fényben uszott.

XIV.

Az önkéntes ur úgy találta, hogy az idő nagyon lassan mulik. Az óra előbb éjfél ütött, majd egyet, de semmiféle éjszakai gyilkos sem jelentkezett és a ház, mely a lenyugvó hold fényében komolyan és nyugodtan állott, ingerelte. Az országut felől - óvatosságból gumitalpu cipőt vett fel, - megfigyelhette Mary ablakát. Egyszer, mintha kinézett volna a lányka.

Óránkint kétszer megkerülte a házat és egyszer, mintha valami hangot hallott volna, ami megállította. Mintha két lapos deszkát ütöttek volna össze.

»Klipp-klapp.«

Figyelt, de többé semmit sem hallott. Visszatért a ház frontjára és várt. Megint eltelt egy félóra, mikor az ut másik oldaláról egy rendőr közeledett. Mikor a fiatalembert megpillantotta, ájtött és Bat megismerte droguista korából egyik vevőjüket. Itt hasztalan lett volna minden kifogás, hát inkább őszintén bevallotta, miért van itt.

- Én is hallottam a tegnapi lövöldözésről, - mondta a rendőr, - a felügyelő egyik emberünket ide is akarta állítani, de sir John hallani sem akart róla.

A házra nézett és a sötét ablakokra mutatott:

- Az egész ház alszik. Igazán nem kell aggódnia. Különbén is két óra múlva világos van és ennyi idő kellene a betörőnek, hogy hazajusson.

Bat határozatlanul állott. Balgaságnak látszott tovább várni és ha következetes akart volna lenni, minden éjszakát itt kellett volna töltenie. Mert igazán nem lehetett tudni, hogy sir John ellenségei mikor bukkannak fel. Attól félt, hogy Cartwrighttel találkozik itt és örült, hogy tévedett.

- Azt hiszem, igaza van, - mondta a rendőrnek, - magával megyek egy darabon.

Tán negyedmértöldet haladhattak és beszélgetve állottak egy sarkon, mikor valami zaj hallatszott abból az irányból, melyből jöttek. Két ragyogó fényfoltot láttak a ház közelében.

- Egy autó, - mondta a rendőr, - mit keres az itt ilyenkor? Csak nem beteg valaki a házban?

Bat fejét rázta. Visszafelé indult és a rendőrhivatalnok, aki érezte, hogy nincs minden rendben, vele tartott. Féluton lehettek, mikor az autó szembejött velük és a legnagyobb sebességgel elrobogott mellettük. Bat csak a soffört láthatta, mert a bentülők a tetőt felhúzták és minden ablakot elfüggönyöztek.

- A fasor másik végéről jött, tán sir John hosszabb utra indul és korán elindult - magyarázta a hivatalnok.

- Azt Maxell kisasszony megemlítette volna nekem. - Bat nagyon nyugtalan volt. - Szerettem volna felugrani az autóra.

Bat nagyon haragudott, hogy nem próbált ebben az esetben szerencsét.

- Ha megteszi, - mondta a praktikus hivatalnok, - akkor most mentőkről kellene gondoskodnom.

Bat nem elégedett meg a néma megfigyelő szerepével. Merészen bement a kertbe a villa elé. Igazolással ott volt a hivatalnok, aki követte. Most meglátta, hogy Mary ablaka nyitva van és szive egyszerre torkában vert. Sietni kezdett, de éppen, mikor az ablak alá ért, a lányka kinézett. Bat megkönnyebbülve lélegzett fel.

- Ön az? - kérdezte a leányka kicsit félve. - Ön az, Anderson ur? Hála Istennek, hogy jött. Várjon, azonnal lejövök és kinyitom az ajtót.

Nemsokára meg is jelent, reggeli pongyolában. Nyugodtan próbált beszélni, de az utolsó félóra nagyon felizgatta, könnyek ragyogtak szemében. Bat gyöngéden átölelte és egy székbe nyomta.

- Üljön le és mondja el, mi történt.

A lányka a hivatalnokra nézett és beszélni próbált.

Egy ingujjas férfi jött le a lépcsőn.

- Talán ez az inas tud valamit, - mondta a tisztviselő.

- Nem tudom felkölteni és lady Maxellt sem, - jelentette az inas.

- Mi történt? - kérdezte Bat.

- Nem tudom, uram. A kisasszony költött fel és kért, hogy ébresszem fel az urat.

- Várjon, - kérte a lány. - Sajnálom, hogy ilyen ostobán viselkedem. Talán hiábavaló az egész izgalom. Minden egy órával ezelőtt történt. Aludtam és valamit hallottam. Azt hittem, a tegnapi dologról álmodtam. Olyan volt, mint két lövés. Attól ébredtem fel.

Bat bólintott.

- Tudom, én is hallottam.

- Akkor hát egész éjjel itt állott? - kérdezte a lány és kezét nyujtotta.

Ezért a tekintetért Bat az esztendő mind a háromszázhatvanöt éjszakáját az uccán töltötte volna.

- Sokáig voltam ébren, azt hittem, a zaj bátyámat is felköltötte, de semmit sem hallottam.

- Az ön szobája sir Johné közelében van? - kérdezte a rendőr.

- Nem, az enyém ebben a szárnyban fekszik, sir John és a lady a másikban alusznak. Nem tudom, miért, de nagyon féltem, nagyon! - Megborzongott. - Nem bírtam ki tovább, felkeltem és kimentem a folyosóra, hogy bátyámat felköltsem. Azután zajt hallottam az ablakom alatt, de féltem kinézni. Majd autó zaját és lépéseket hallottam. Kopogtam sir John ajtaján, de választ nem kaptam. Lady Maxell ajtajához futottam, de ott is minden csendes maradt. Johnsont keltettem fel és és - most Batra tekintett, - gondoltam, hogy ön talán itt van és azért hajoltam ki az ablakon.

- Mutassa meg sir John szobáját, - rendelkezett a rendőrtisztviselő és a három férfi felment. Mary követte őket.

Az ajtó zárva volt és semmiféle dörömbölésre sem nyílt meg.

- Azt hiszem, az én szobám kulcsa valamennyi ajtót nyitja, - mondta a fiatal leány hirtelen. - Sir John említette egyszer, hogy valamennyi szobakulcs egy mintára készült.

Lement és felhozta a kulcsot. A tisztviselő kinyitotta az ajtót. Tapogatózva megkereste a villanyt. A szoba üres volt, az ágy érintetlen.

A lady Maxell szobájába vezető ajtó nem volt bezárva. Megint csak üres szobát és abban is érintetlen ágyat találtak. Összenéztek.

- Nem szokott sir John éjjel is dolgozószobájában maradni? - kérdezte Bat.

- A folyosó másik végén van, - bólintott a leányka remegő hangon. Érezte, hogy a dolgozószoba valami szörnyű titkot rejthet.

Ez az ajtó belülről volt bezárva. De a tisztviselő most már nem sokat teketóriázott, hanem feltörte a zárat.

Ez a szoba is üres volt, de meglátszott rajta, hogy valami történt benne. A safe nyitva, a kandalló telve izzó parázssal és a szobában fojtó füst, amelyet égett papir hagy maga után.

- Mi ez? - mutatott Bat a padlóra.

A szoba padlóját vastag, drappszinű szőnyeg fedte, melyen nagy, nedves folt éktelenkedett. A tisztviselő megnézte közelebbről.

- Vér. Itt, az ajtó mellett, még egy folt van. Hová vezet ez az ajtó? De fogja hát meg a lánykát, mindjárt elájul!

Bat éppen csak átkarolhatta Maryt, már elvesztette eszméletét. Közben az egész ház felébredt, előkerült egy szobalány is, aki gondjába vette Maryt. Mikor Bat visszatért a rendőrtisztviselőhöz, az már megállapította, hogy az ajtó hová vezet.

- Egy lépcsőn a kertbe lehet jutni. És mintha két lövés történt volna. Itt két lyuk van a falban.

- Azt hiszi, hogy két embert öltek meg?

A rendőr bólintott.

- Egyet a szoba közepén adtak le, a másikat az ajtó közelében. Hát ez mi lehet? - Egy ócska, kopott tárcát emelt fel, mely darabka rozsdás dróton csüngött.

- Üres. - A tisztviselő belenézett a kis zacskóba, mely egy órája még Maxell bíró féltve őrzött titkát rejtegette. - Telefonálok. Jobb, ha ön itt marad, Anderson ur. Szükségünk lesz a tanuskodására - és az fontos lesz. Nem sokszor történik, hogy valaki egész éjszakán át figyeljen egy házat, melyben gyilkosság történt, talán nem is egy.

Már felkelt a nap, mire az előzetes kutatást és kihallgatást elvégezték. Blewitt detektív, aki a dolgot kezébe vette, éppen az ebédlőbe jött, ahol egy zavart inas éppen a kávé töltsébe a vizsgáló-bizottságnak.

- Egyetlen bűnjel van, csak egy. - Puha kalapot vett elő a zsebéből. - Ismeri, Anderson?

Bat bólintott.

- Igen, ez volt azon az emberen, akiről beszéltem önnek.

- Cartwrighten?

- Megesküdhetek rá. Hol találta?

- Künn és ez minden, amire építhetünk. Holttestnek nyoma sincs. Ugy látszik, az első feltevés helyes volt.

- Azt hiszi, hogy a gyilkos sir John és lady Maxell holttestét magával vitte az autóban? De akkor a soffőr is részes volt az összeesküvésben!

- Talán-talán kényszerítették. Egy soffőr is szótfogad, ha revolvert tartanak az orra alá.

- De Maxell kisasszony nem hallotta volna?

- Hallotta. De annyira félt, hogy nem mert kinézni. Két lövést hallott. Feltevés, hogy a gyilkos megölte sir Johnt és a ladyt, mindkét holttestet kivitte, a hálószobát lezárta és a papirokat átnézte, talán, hogy valami terhelő irást megsemmisítsen.

- A holttesteket miért nem hagyta itt?
- Mert a holttestek nélkül nem lehet ellene gyilkosság vádját emelni!
- Azt hiszi? - nem tudta kimondani a kérdést.
- Igazán mindent átkutattak?
- Sajnos! Nagyon kevés a remény!
- Mindent, - felelte Bat.

Most Mary jött be, Bat feléje fordult.

- Van valami ujság? - kérdezte bágyadtan. Bat fejét rázta.
- Átkutattuk az egész telket.

Nemsokára elkísérte a lányt egy szállodába. A házat a rendőrség lepecsételte. Később megérkezett a híres Gilborne detektív, aki mindent átvizsgált, de semmivel sem tudott többet megállapítani, mint elődje. Hiszen ő sem tudott a régi kut létezéséről, melyet törmelékhalmoz takart.

XV.

Ki ölte meg Maxell Johnt és a feleségét? És hova rejtette el a holttesteket? A hagyományos kilenc napon keresztül egész Angliát ez a két kérdés foglalkoztatta. Az elsőre könnyebb volt felelni, mint a másodikra. Az újságírók pillanatig sem kételkedtek benne, hogy a gyilkos Cartwright, akinek e fenyegetésére még jól emlékeztek és akinek feltűnését Bournemouthban a megbízott detektív elmondta. Első kézből nem kaphattak felvilágosítást, mert Bat mélyen aludt, igaz, hogy teljesen felöltözve. Szerencsére, sem akkor, sem később, senki sem említette közös keresztnevüket a gyilkossal.

De még javában aludt, mikor az újságok már részletesen leírták, hogyan állott őrt sir John háza előtt. S alig ébredt fel, a riporterek hada megrohanta, hogy meginterjuvolja. Lehetőleg röviden felelt nekik, megfürdött, átöltözött és a szállodába ment, melyben Mary lakott. Mary éppen el akart menni és olyan melegen üdvözölte Batot, hogy annak rossz kedve kezdett elszállni. Olyan magától értetődően karolt a fiatalemberbe, hogy az alig eszmélt a hallatlan boldogságra.

- Valamit el kell önnek mondanom, - szólt a fiatal leány. - Ha még nem tudná. Az egész pénzem elveszett.

Bat megdöbbenve állott meg.

- Igazán?

- Bizony. Azt hiszem, nagyon kevés volt és a veszteség igazán semmi a többi borzalmas dolog mellett.

- De hiszen sir John gazdag volt?

Mary fejét rázta.

- Éppen most beszéltem ügyvédekkel. A bankban voltak. Ott csak kb. száz fontnyi betét van már és azt felemésztik a kiállított csekkek. Két napja, hogy nagyon, nagyon nagy összeget az én pénzemmel együtt, kivett a bankból. Tudja, azt hiszem, hogy sir John Amerikába készült. Mondott is valami ilyesfélét, mert megkérdezte, mennyi időre volna szükségem, hogy a holmim becsomagoljam. Bizonyosan azzal a sürgönnyel függött össze a dolog, amelyet kapott.

- És amelyik Cartwright szökését tudatta velem, - vágott közbe Bat.

- Olyan jó, olyan nemes volt! - a lányka szemei könnyel teltek meg. - Nekem apám helyett apám volt. Borzasztó!

- És mi lesz önnel? - kérdezte Bat meghatva.

- Istenem! Ez borzasztó!

- Dolgozni fogok. Nem hiszem, hogy belehalnék. Sok millió lány keresi meg a kenyerét, azt teszem én is.

Bat nagyot sóhajtott.

- Nem teszi, ha én megakadályozhatom. Bizonyos, hogy össze tudok szedni egy csomó pénzt. Érzem. Ha egy férfi ügyesen lát az üzlethez -

- Ne beszéljen így. - Mary megszorította a fiu karját. - És hogyan is engedhetném, hogy segítsen rajtam és ellásson? Egy lány, aki becsüli önmagát, nem tesz ilyet. Tudja, hogy sir John nagyon érdeklődött ön iránt?

- Irántam?

- Már egyszer mondtam önnek. Azt hiszem, szerette is önt, mert azt mondta, milyen kényelmetlenül érezheti ön magát a Vermont-penzióban, ebben a csodálatos kis szobában.

Bat nagyot nézett.

- Honnan tudta, hogy a Vermont-penzióban lakom?

Mary mosolygott.

- A Vermont-penzió véletlenül sir Johné. Azt hiszem, ez az egyetlen értékesíthető tulajdona, miután a pénze odaveszett.

- Mit akar most csinálni?

- Nem tudom. Először is elköltözöm ebből a szállodából, nagyon drága nekem. Van ugyan néhány fontom a bankban, de azzal nem sokra megyek.

Bat komoly kérésére Mary beleegyezett, hogy jogi tanácsadót keres és megbizna, hogy mentse meg számára sir John hagyatékából, ami menthető. Két órát töltöttek együtt, mikor Batnak eszébe jutott, hogy találkozója van egy londoni tudósítóval, Brennannal, akit még filmszínész korából ismert.

- Igazán nem mondhatok önnek semmi újat, minden benne van, - mutatott Bat az újságra, melyet a riporter adott neki. - Éppen úgy várom az új híreket, mint ön. Találtak valamit?

- Semmit, csak azt, hogy sir Johnnak nincs pénze a bankban és a házban sincs.

- Ezt tudom. Két nappal ezelőtt mindent kivett és bizonyos, hogy Cartwright erre számított.

- Tudja már Maxell kisasszony - kezdte Brennan.

- Tudja és úgy fogadta a hirt, mint egy férfit.

- Körülbelül huszezer font lehetett, - folytatta Brennan. - A második nyom, melyet a rendőrség talált, az, hogy a safet Maxell másodkulcsával nyitották ki. A jó embernek kettős kulcsai voltak, egyik csomót a hálósobájában, titkos safeben tartotta. Különben Maxell kisasszony elmondta, hogy lady Maxell előző este elkérte tőle az elrejtett kulcscsomót, hogy szekrényét kinyissa.

- Értem. Azt hiszik, hogy lady Maxell vette el a safe második kulcsát és ő nyitotta fel a pénzesszekrényt?

- Ez az egyik elmélet. De van a rendőrségnek több is. Mindent megtaláltak, csak a holttesteket és a gyilkost nem. De nem lenne szives elmondani, amit ön tud, Andersen? Bizonyos, hogy többet tud, mint amit elmondott. Semmi új jelentenivalóm nincs az estilapok számára. Miért jött Cartwright magához? Ismerte magát?

- Apámat ismerte, - felelte Bat diplomatikusan, - és talán azt hitte, közelebbről ismerem Maxellt.

- Ez nagyon gyenge magyarázat. Miért jött volna önhöz?

- Tegyük fel, hogy az egyetlen ember voltam itt, akit ismert, akit valaha látott. Tán bejárta egész Bournemouthot, míg ismerős névre talált.

- Ez meglehet.

- Kisfiu voltam, mikor a börtönbe került. Elgondolhatja, hogy nem ismertem rá.

- De van még egy elmélet, - kezdte Brennan hirtelen. - Hátha lady Maxell nem is halt meg? Feltéve, hogy Cartwright ölte meg Maxellt és a lady tanuja volt a gyilkosságnak? Feltéve,

hogya a fickónak választania kellett, megölje-e a tanut vagy elrabolja? Ön azt mondja, hogy az éjszakai autó ugyanaz volt, mint amellyel lady Maxell este hazatért. Lehetséges, hogy ő tudta a gyilkossal, hogy az autó várni fog, mert hiszen ő rendelte oda, és hogy együtt menekültek. Nem gondolja, hogy a lady nem áldozat volt, hanem bűntárs? Ismerjük az előéletét. Egyszer egy fiatal amerikai, Gerrie van Rhynt, leszurt. Akkoriban sok port vert fel a dolog. Bizony, a látszat ellene szól. Itt van például a kulcs. Ki más használhatta volna a kettős kulcsot, mint ő? Nem olyan az egész, mintha tervszerűen történt volna? Mintha társa az utolsó percben jött volna, hogy sir Johnt lelőjje és a nőt elszöktesse? Vegyük csak a bezárt hálószobák dolgát. Csak a házban lakó és szokásokkal ismerős ember tehetette. Sir John és a lady éjjelre mindég bezárták a szobájukat, a személyzet csak akkor lépett be, ha csengettek érte. Világos, hogy lady Maxell zárta be az ajtókat, nehogy a személyzet már reggel gyanut fogjon.

- Ha nekem ilyen kombinálótelhetségem volna, - bámult Bat, - egészen bizonyosan megnyerném a főnyereményt. Nem mondhatná azt is meg, hol az óráim? Már egész reggel keresem.

- Tán a párnája alatt van, - mondta Brennan.

- Sohase teszem oda, - felelte Bat, de mégis felemelte a párnát és nyitott szájjal állott meg.

Mert a párna alatt vastag, nagy boriték feküdt, egyik sarkán áruló vérfolttal.

- Az Istenért! - nyögte Bat és felvette a boritékot.

Cim nem állott rajta és le volt pecsételve.

- Mi lehet ez?

- Én csak azt tudom megmondani, hogy ez milyen folt, - mondta Brennan. - Nincs rajta név?

Bat fejét rázta.

- Bontsa ki, - tanácsolta a riporter. Bat engedelmeskedett.

A tartalom még csodálatosabb volt, nagy csomó bankjegy. Egészen új bankjegyek, melyeket erős papírcsik tartott össze. A papírcsikon, sir John kézírásával:

»Az értékpapírok ára, melyeket Mary Maxell kisasszony részére átvettem, 21.300 font.«

*

A detektív, akit az eset felderítésével megbíztak, már sok elméletet állított fel. De a legújabb nagyon kényelmetlen volt Baton Andersonnak.

- Ez új fényt vet a dologra, - mondta a detektív komolyan, - és őszintén megmondom, Anderson ur, hogy ez az új fény nem nagyon kedvező önnek. Ön a ház előtt áll, míg a gyilkosság megtörténik. Önt egy rendőr a lövések leadása után ott találja. És a lopott pénz egy része párnája alól kerül ki.

- Igenis, én találtam meg, tanu jelenlétében. És talán azt is feltételezi, hogy míg a rendőrrel ott álltam, az autót is vezettem vagy Cartwright kalapját hordtam, melyet a földön találtak? No, hiszen ott a gyilkos ujjlenyomata, ha kedve van, hasonlitsa össze az enyémmel.

- Nem is ujjlenyomat. Csuklólenyomat és arról nincs gyűjteményünk. Elismerem, hogy az automobil ellenkezik elméletemmel. Adhat talán valami támaszpontot?

Bat fejét rázta.

- Egyetlen, amit gondolhatok, hogy Cartwright, aki ismerte szobám fekvését, menekülés közben ott rejtette el a pénzt, nehogy megtalálják nála. Mindenesetre, ha én volnék a bűnös, nem rejtenék egy véres boritékot a párnám alá. Volnék annyira ravasz, hogy legalább a boritékot elégessem és a pénzt úgy elrejtsem, hogy a penzió személyzete ne találjon rá. Hát nem látja

be, - mondta dühösen, - hogy valamelyik szobalány biztosan megtalálta volna a boritékot, ha meg nem előzőm?

A detektív fejét vakarta.

- Van benne valami igazság. Bonyolult história!

- És nagyon furcsa emberek vizsgálják, - tette hozzá Bat ingerülten.

Alaposabb vizsgálat minden gyanútól megszabadította Batot. Akkor reggel csak tiz után került haza. A szobalány, aki nyolckor teát hozott neki, látva, hogy vendégük egész éjjel távol volt, fel akarta használni az alkalmat, hogy kitakarítson. Nem is vetette újra az ágyat. Seprés közben találta a boritékot a nyitott ablak közelében, felvette és mert jobb helyet nem tudott, a párna alá tette, miután látta, hogy »magánügy«.

Miután Bat a gyilkosság pillanatától lakásába való visszatéréséig folyton a rendőrség szeme előtt volt, nem tehetette a boritékot a szobájába.

De akármennyire bosszantotta is a dolog, a nemes, nagy öröm, hogy Mary megszabadult a fenyegető szegénységtől, elnyomta haragját. De miért rejtette el Cartwright éppen ott a pénzt? Miért állott meg menekülése közben, hogy oda bedobja a csomagot? Ezer más helyre rejthette volna.

- A rokonság nem terjed ennyire, - gondolta Bat, - és ha azt hiszi, hogy őrizni fogom a pénzt, téved.

A vizsgálóbírónál találkozott Maryvel, azután pár nap múlva megint, Mary Bathba készült, távoli rokonaihoz és bucsuzni akart.

Szomorú találkozás volt, különösen Marynek. Mert Bat már elhatározta, hogy ott üti fel tanyáját, ahol Mary él. De ez az örvendetes kilátás megsemmisült, mert Mary kijelentette, hogy csak rövid ideig marad Bathben.

- Renfrewné sürgönyözött, hogy jöhetek és ott is eltölthetek néhány hónapot. Nem jó nekem, ha tovább is itt maradok. Változatosságra van szükségem, más levegőre, más környezetre. Bat, érzem, hogy soha ki nem heverem sir John halálát!

- Nagy idő a soha, - mondta Bat gyöngéden és a lányka érezte a hang simogató szelidségét.

Mary valamit szeretett volna még mondani, de nem tudta, hogyan kezdjen hozzá.

- Most dol-dolgozik? - kérdezte.

Bat ragyogó mosollyal felelte, hogy nem.

- Még magam sem tudom, mihez kezdek. Ha örökre Bathbe menne, én is odamennek. Talán nyithatnék illatszertárat vagy üzletet vagy segíthetnék valakinek. Én vagyok a világ legkészségesebb munkása.

- Tehát, - kezdte Mary, de megint elakadt.

- Tehát? - ismételte Bat.

- Az jutott eszembe, hogy ön talán tovább szeretné vizsgálni a dolgot, a rendőrségtől függetlenül, hogy megkerítse sir John gyilkosát és átadja az igazságszolgáltatásnak. Azt hiszem, ön elég okos ehhez, - folytatta sietve, - és önnek való munka volna.

Bat nyugodtan nézett rá.

- Igaza van Mary, de ehhez rengeteg pénz kellene. Mit gondol, melyik szerencsétlen teremtés bizna meg engem ezzel a feladattal?

- Ugy gondoltam, - Mary kicsit összefüggéstelenül beszélt, - látja, nekem van pénzem, a magam pénze, és önnek köszönhetem, hogy visszakaptam. Érzem, tartozom szegény nagybátyámnak azzal, hogy teljesítem kötelességemet. És bizom önben, hogy mindent megtesz, amit csak tud. Én tehetem, - kezét karjára tette és könnyörögve nézett rá, - Bat, igazán tehetem. Sokkal több pénzem van, mint amennyit el tudok költeni.

Bat gyöngéden megsimogatta a lányka kezét.

- Mary, igaz, hogy nekem való feladat lenne, - de inkább bárki pénzével, mint az önével - pillanat alatt elmennék, hogy a világ minden városában felkutassam Cartwrigh-et. De, kedvesem, nem fogadhatom el megbízását. Mert tudom, mi az alapja. Azt hiszi, hogy nyugtalan és állhatatlan fickó vagyok és gondtalanságot akar nekem biztosítani - a pénzével!

Elhallgatott és fejét rázta.

- Nem, kedvesem, - nem megy.

Mary kicsit meg volt sértve.

- Kétszáz font? - kezdte félénken.

- Nem az ön kétszáza. Az ügyvéde jobban vigyázhatna az ön pénzére. Nem kellene megengednie, hogy fiatal embereknek ilyen csábító ajánlatokat tegyen, - Bat mosolygott. - Ön is külföldre megy?

- Talán - később. Sir John mindég szerette volna. S úgy érzem, teljesítenem kell akaratát.

- Valószínű, hogy önnel egyszerre hajózom majd át. Párisban akartam szerencsét próbálni, ott sok pénzt lehet csinálni.

- Rövid idő alatt? - mosolygott Mary.

- Egy perc alatt, - mondta Bat bosszankodva, - tudniillik, ha a ló és a zsoké azt akarják, amit én. Ismerek egy fickót, aki sok lovat futtat Franciaországban. Egyiket Flirtnek hívják -

Mary mégegyszer kezét nyujtott.

- Bat, maga javithatatlan!

Egy évig nem látták egymást. Csak, mikor Mary, miután egy telet Madeirában töltött és a »Tigilanes« nevű hajóra szállt, találkozott újra Battal.

XVI.

Bat egy felfordított táskán ült, a »Tigilanes« párkányára könyökölt és elgondolkozva nézegette Liverpool kikötőjét.

Az utazás utolsó órája volt és Bat, aki tárcájában négyszáz fonttal hagyta el Funchalt, most pontosan három becsületes shillinget őrizett zsebében, mint összes földi vagyonát.

Egy férfi jött a fedélzeten végig és melléje ült.

- No, azok ugyan kifosztották tegnap éjjel, mi? - kérdezte részvétellel.

- Mi? Igen, azt hiszem. Annak a vöröshajúnak pokoli szerencséje és nagyszerű kártyája volt.

Bat boldogan mosolygott, ami arcát nemcsak fiatallá, hanem érdekessé is tette. Mielőtt megszólalt, a mellette ülő férfi kivette a cigarettáját szájából és sokáig nézegette.

- Tudhatta, hogy hamiskártyások - mindig ezen a vonalon járnak.

- Mi? - Bat ijedten és dühösen pillantott fel.

- Ugyan, mit beszél! Csalók! Az a kis vöröshaju fickó, aki mindenképpen belém akart kötni és az a rendes angol!

Kísérője bólintott.

- Nem emlékszik, a kapitány óvott, hogy ne kártyázzunk.

- Ó, azt mindig megteszik, hogy a felelősséget letegyék. - Bat nagyon kényelmetlenül érezte magát. - Persze, ha tudtam volna, hogy csalók.

- Ha tudta volna! Istenem! Bárki megmondhatja önnek. Kérdezze csak meg a fizetőmestert. No, becsapták és nincs mit tenni. Legjobb, ha nevet és jó képet vág a veszteséghez. A tapasztalás okosabbá tesz.

Bat megtapogatta zsebét és benne a három derék shillinget és leverten füttyörészett.

- Ha biztosan tudnám -

Hirtelen elfordult, lement hat lépcsőn a fizetőmester kis irodájába, mely a lépcső alatt volt.

- Mecleod uram, beszélni szeretnék magával.

- Mindjárt, uram, tán a számlája nincs rendben.

- Az rendben van. Bemehetek magához?

A fizetőmester kinyitotta a kis ajtót és beengedte Batot a szentélybe.

- Van két fickó a fedélzeten, egy vöröshaju, Chelwynek hívják és egy álöltözötü herceg, a neve Brown. Mit tud róluk?

A fizetőmester arca azt akarta kifejezni, hogy a kérdezettek jelentéktelen egyének.

- Majd értelmesebben beszéljek: csalók?

- Kártyáznak, - felelte a másik ravaszul. Az utolsó órákban el akart kerülni minden viszálykodást, skandalumot. Ugy képzelte, hogy ez következik, ha a megcsalt és a csalók szembe kerülnek. Az ilyen dolgok rossz hirbe keverik a társaságot és közvetve a hajó személyzetét is. Azonkívül, a hajó nemsokára a kikötőbe ér, neki rengeteg a dolga, amit mielőbb szeretne elvégezni, hogy minél előbb Lythamba mehessen, a családjához.

- Nagyon sajnálom, Anderson ur, ha becsapták, de a kapitány Madeirában is, Fokvárosban is külön figyelmeztette és a dohányzóban, szalonban nagy plakátok lógnak. Sokat vesztett?

Tetszéssel nézte a hatalmas, fiatal alakot.

- A funchali kaszinóban ötszáz fontot nyertem és abból százat adtam ki rendes uton.

- S a többi odavan? Sajnálom, Anderson ur, de igazán semmit sem tehetek. Legjobb, ha a tapasztalás rovatba könyvel.

- Nem haragszom, améért ilyen nyugodtan hagyja a veszteségem. Lenne olyan szives és megmondaná, melyik a Chelwyns ur kabinja?

- Kétszáznegyvenhét. Az ön helyében, Anderson ur, nem törődnek a dologgal.

- Tudom, öreg barátom. - Bat szivélyesen keztefogott vele, - és én az ön helyében ugyanazt tenném. De miután én én vagyok - ugy-e, kétszáznegyvenhetet mondott?

- Remélem, nem csinál bajt nekünk! Mindent megtettünk, hogy utja kellemes legyen!

- És én is mindent megtettem, hogy a hajójegyemet megfizessem - tehát nem tartozunk egymásnak. - Bat kiment, lesietett a szőnyeges lépcsőn, megkereste a 247-es számú és bekopogott. Mogorva hang szolt: »szabad!«.

Chelwyn, a vöröshaju még ingujjban volt, éppen a gallérját vette fel. Brown az ágya szélén ülve cigarettázott. Chelwyn ismerte meg Batet először.

- Hallo; Anderson ur, mit akar? - kérdezte udvariasan. - Buta dolog, hogy olyan pechje volt, mi? De mi az ördögöt csinál?

Bat bezárta az ajtót és a reteszt előretolta.

- Igen, akarok valamit. Négy száz fontot.

- Akar -

- Idehallgasson. Azt hittem, ti fickók, hogy becsületesen játsztok, különben nem keveredtem volna közetek. Mindég szivesen próbálom ki a szerencsém, mert az az életelvem. De mit csináljon szegény szerencse, ti kedvesek, ha az ember csalókkal akad össze?

- Idefigyeljen! - a vöröshaju minden szót megnyomott, - ez a butaság untat. Ha elveszti a pénzét, vesztse el, ahogy sportemberhez és gentlemanhez illik és ne jajgasson.

Bat vigyorgott.

- Fiuk, nekem meg kell kapnom tőletek a négy száz fontomat, hát siessetek kicsit!

A kedélyes Brown, aki unatkozva nézte a jelenetet és lógó bajuszát csavargatta, most szeliden közbeszólt.

- Csodálkozom, megdöbbsent, Anderson ur, hogy így viselkedik. Ön becsületes játékban vesztette el a pénzét.

- Éppen itt a csalás. - Bat egészen barátságosan beszélt. - Mondok nektek valamit. A kikötő közelében vagyunk. Valahol a raktárházak mögött van a raktárfelügyelő és valami jólfizetett felsőbb hivatalnok. Alkalmatok lesz ennél a két tekintélyes embernél panaszt emelni, mert most elraklak benneteket - előbb önt, uram, - mutatott a vöröshajura, - azután önt.

- Igazán, meg akar verni? - a vöröshaju leguggolt.

Ami most következett, az csak annak okozhatott gyönyörűséget, aki szereti a verekedést. Egy pillanatig össze voltak keveredve és valami kétszer felütötte Chelwyn állát. Az egészen a falig tántorodott. Ujra feltápázkodott, de Bat ökle féluton érte és azontul nem tudott magáról.

- Ezt a játékot megnyertem, - mondta Bat - és kijelentem, hogy megérdemlem a négyszáz fontot. Vagy talán ön is részt akar venni a dologban, Brown?

A másik eddig nem mozdult, most talpra állott és feltámogatta társát is.

- Azt hiszem, jobb, ha odaadjuk neki a pénzt.

- Majd megfizetem neki! - dörmögte a másik, de ugylátszik Brown volt a banda feje és csak udvariasságból jelentette be szándékát, hogy a pénzt visszafizeti, társának.

Vastag pénztárcát vett elő, kiszámolta a pénzt, Bat meg eltette.

- Majd megfizet érte, - dühöngött Chelwyn és megtörölte vérző ajkát, - tőlem lopta ezt a pénzt, nem tőle.

- Tán meg akar félemlíteni? - Bat nyugodtan kinyitotta az ajtót és kiment.

- Majd a kezembe kerül még! - a sápadt ember remegett dühében.

- Bizom a jószerencsében! - Bat felment a lépcsőn és a fizetőmesterrel találkozott. Ez nagyon bizalmatlanul nézegette. De miután Baton nyoma sem látszott verekedésnek, a hivatalnok megkönnyebbülve ment vissza irodájába. Bat felment előbbi helyére. Ott ült, mikor a hajó kikötött. Egyszer csak nevéen szólították.

- Még valamit akartam önnek mondani, ha esetleg a vonatban nem találkoznánk, - mondta Mary. - Renfrew asszony elhatározta, hogy nem tér vissza Berlinbe, hanem egyenesen Párisba megyünk.

- Igaza van Renfrewnének. De akár Bath, akár Páris közelében maradok. Az előbb csaknem felmentem önhöz, hogy az utiköltséget kölcsönkérjem.

- Bat, - rémüldözött Mary - már elvesztette a pénzt, amit Funchalban nyert?

Bat orrát dörgölte.

- Tulajdonképpen nem is vesztettem el. Csak kölcsön adtam és most visszakértem.

- Renfrewné helytelennek tartja, hogy egy hajón utazunk. Azt mondja, nem kellett volna utánunk jönnie Madeirába.

Mary szeme meghazudtolta, amit ajka mondott.

- Sokat törődöm veled, mit gondolsz az öregasszony, - mondta Bat. - Ön, Mary éppen úgy áll a rokonságával, akár jómagam.

- Hát vannak önnek rokonai? - kérdezte Mary csodálkozva.

- Száz is.

- Hol vannak?

Barátságuk olyan fokozatba jutott, mikor a lányt nagyon érdekelte a fiu rokonsága.

- Azt se tudom, hogy hívják őket, - hazudta Bat. - Név helyett számokkal jelölöm őket, - egy, kettő, három stb. - ebben a pillanatban éppen a hetvenkilencesre gondoltam, jó reggelt Renfrew asszony.

Renfrewné sovány, szigorú volt, sárga arccal, karvalyorrallal. A bathi legjobb családok közé tartozott és szörnyen büszke volt rá, hogy nem ismert olyan embereket, akiket mások ismertek.

Mary pompásan mulatott a találkozáson és ezer apró ördög táncolt a szemében, míg őket figyelte.

- Londonban is szerencsém lesz nagybecsü társaságához? - kérdezte Renfrewné.

Kötelességének tartotta Maryre felügyelni és úgy tett, mintha Mary most nem is lenne a fedélzeten.

- Részemről a szerencse, - felelte Bat. - Nem is önnel utazom Londonba.

Olyan ártatlan hangon mondta, hogy Renfrewné már a második mondat közepén tartott, mikor észrevette, hogy a fiatalember mondása sértő is lehet.

Szerencsére ebben a pillanatban, egy felhevült steward elhívta Renfrewnét. Persze, az érdekes hölgy védencét is magával rángatta, Batra csak egyetlen, de megsemmisítő pillantást vetve.

»Bizz mindent jószerencsédre« Anderson, aki nagyon boldog volt, a legelsők között szállt partra, és a parton sétálgatott. A hajóhidat szemmel tartotta, hogy lássa, mikor száll ki Mary. Éppen felette meredezett a »Tigilanes« magas fedélzete és ezt a tényt eszébe juttatta az a sulyos vizesvödör, mely csaknem a fejére zuhant, de a vállát surolta is. Nagyon sulyos vödör volt, ha fejére esik, bizony sokáig ki nem heveri.

Felnézett.

A két hamiskártyás, akikkel az a nézeteltérése volt, ott könyökölt a korláton, világért sem nézve feléje és buzgón beszélgettek.

- Haha! - kiáltott Bat.

Ugylátszik, megsüketültek. Tovább beszélgettek. Egy matróz teli kosár narancssal jött arra. Egy leesett. Bat felemelte. A két érdekes férfiú még mindig másfele volt elfoglalva. Bat karjának parányi lendületével elindította a narancsot megszabott útján. Éppen a vöröshaju képét találta, a narancs szétpukkadt és a derék férfiú káromkodva fordult meg.

- Leejtették a vödrüket, - kiáltott fel Bat mézédesen, - feldobjam vagy lejönnek érte?

A vöröshaju valamit felelt, de társa elhuzta és Bat elindult, hogy helyet biztosítson magának a vonaton.

XVII.

A vonat nagyon tele volt, de Bat sarokülést szerzett magának egyik kocsiban. Üres volt még, de nagy csodálkozására, Brown és Chelwyn is odatartottak és gyakorlott utazók szokása szerint úgy széjjelrakták holmijukat, hogy három helyet foglaltak le kettőjük számára.

Míg a vonat állott, észre sem vették Batot, aki nagyon kíváncsi volt nemes szándékaikra. Nem valószínű, hogy a délelőtti tapasztalatok után erőszakkal próbálkozzanak, különösen, miután ez a vonat rendszeres rendőri felügyelet alatt állott.

Mikor a vonat elindult, a simaképü angol előrehajolt.

- Remélem, Andersen, ur, hogy megbocsát és elfelejti a dolgot.

- Hogyne. Nincs is megbocsátanivalóm.

- A barátom, - mosolygott Brown ur élesen, - kicsit heves és elhamarkodott.

- Köszönöm a tanítást, azt hittem csalásnak hívják.

Chelwyn uram arca eltorzult, de hallgatott. Brown nevetett. De nem egészen őszintén.

- Nem rossz tréfa, de hogy igazat szóljak, rosszul itéltük meg önt - azt hittük, közülünk való. Ugy gondoltuk, nagyszerű tréfa volna becsapni.

- No és jó tréfa volt?

- Igen is, nem is. - Brown nem egykönnyen jött ki a sodrából. - Természetesen vissza akartuk adni a pénzt, mielőtt a hajót elhagyja.

- Persze. Nem is gondoltam soha mást.

- De ön elrontotta a tréfát.

- Ha idegen nyelven beszélnék, azt mondanám: honi soit qui mal y pense. - Az udvarias Brown ur megint nevetett. - Remélem, semmi kifogása az ellen, ha a barátommal nyugodt kis játékot játszunk. Kölcsönösen be akarjuk egymást csapni.

- Semmi. Szívesen megfigyelem, - mondta Bat vidáman. - De ha megpróbálna figyelmessé tenni arra, hogy egy kártya eltüntetésével vagy felemelésével milyen könnyen nyerhetek száz fontot - vagy azt akarná megmutatni, milyen könnyű meggazdagodni a vásárokon szokásos mutatványokkal - sajnos, kénytelen lennék a kezére verni.

A társalgás elakadt. Rugbyhez közeledtek, mikor Brown abbahagyta tudományos politikai fejtegetéseit, hogy Batot cigarettával kínálja meg. Bat vett egyet és zsebretette.

- A legjobb egyptomi márkák egyike, - mondta Brown uram könnyedén.

- Önnek vagy nekem? - kérdezte Bat.

- Ugyan! - Chelwyn most szólalt meg először. - Ugyan mitől fél? olyan gyáva, mint egy macska. Azt hiszi, meg akarjuk mérgezni?

Brown uram most kulacsot vett elő, töltött belőle egy pohárba, megkínálta társát és maga is ivott. Azután teletöltötte a poharat és Batnak nyújtotta.

- Temessük el a holtakat!

- Eszembe sincs meghalni, - mosolygott Bat, - nagyon is akarok élni.

Átvette a poharat és megszagolta.

- Egészen határozott szaga van. Talán nem is ismerik a szakkifejezést, maguknak valószínűleg egyszerűen »agyonverő pálinka« lesz. - Visszaadta a poharat. - Fiuk, egészen kezdők vagytok. Honnan szedtétek mindezt - a moziból?

A vöröshaju morogva ugrott fel helyéről.

- Maradjon ülve, - rendelkezett Bat és egyetlen mozdulattal kinyitotta a kocsiját. A két fickó látva a vadul száguldó sineket, összerezzent. Mert aki menetközben elhagyná a vonatot, biztos halálba rohanna. - Ha egyet mozdultok, kidoblak a sinekre. Legalább hatvan kilométerrel rohanunk. És aki itt kipottyant, elvégezte földi pályafutását. No, kezdjük a birkózást...

- Tegye be az ajtót, tegye hát be, - idegeskedett Brown. - Milyen ostoba gondolat Anderson ur!

Bat becsukta az ajtót és Brown felé hajolt.

- Ószintén megmagyarázom önnek az egész dolgot. Lementünk egészen Fokvárosig és vissza és ön volt az egyetlen, aki horogra akadt. Amit öntől nyertünk, éppen fedezte kiadásainkat. Mint sportembernek és uriembernek, azt az ajánlatot teszem, felezze meg velünk a pénzt.

- A sportember csodálja az ön bátorságát, - felelte Bat barátságosan, - de valószínűleg az uriember az, aki bennem egy felháborodott »nem«-mel felel ajánlatára.

Brown társához fordult:

- No, Len, itt nincs mit tenni. A pénz odavan. Kár, - mondta sóhajtva és társa morgott.

Ezuttal befejeződött a társalgás és Bat mitsem hallott, amíg az Euston állomáson autóba nem akart szállani.

Nagy csodálkozására, most a vöröshaju közeledett hozzá és valami volt a tartásában, ami Batot arra bírta, hogy nyugodtan bevárja.

- Vigyázzon, fiatalember, - mondta a vöröshaju, - figyelje Brownt, egészen meg van vadulva!

- Ön sem nagyon szelid.

- Velem ne törődjék. - A férfiú kicsit keserűen beszélt. - Engem felbéreltek. Kétszázat kaptam volna az ön pénzéből - és az lelkesített. Brown fizeti a költségeimet, fizet hetenkint tiz fontot és százalékot. Furcsa, de így van.

Bat érezte, hogy az ember nem hazudik.

- Leszámolt velem, azt mondja, vészmadár vagyok. Tudja, mit kaptam öt heti munkámért? Idenézzen!

Kinyújtott kezén két tizfontosat mutatott.

- Brown veszedelmes, - ismételte. - Ne csalja magát. Én csak azért dühögtem, mert a pénzem elveszett, de ő haragszik, mert elbánt vele és tuljárt az eszén. Jóestét!

- Várjon. - Bat a zsebébe nyult.

- Ha hazudott is, nagyon valószínű a hazugsága. És olyan, melyben kedvem telik. Ez megnyugtatja a lelkiismeretemet.

Két bankjegyet tett az ember kezébe.

Chelwyn megnémult. Azután lassan kérdezte:

- Hol száll meg Londonban, Anderson ur?

- A Brussel szállóban.

- Nem felejttem el. Majd megtudom, ha valamit terveznek és hirt adok önnek. Ön uriember, Anderson ur.

- Ezt már Brown is mondta. - Bat szokatlanul vidáman ült autóba.

Ha Bat ezen az estén vidám tudott lenni, akkor a jókedv kiapadhatatlan forrását hordta magában. Sűrű eső esett, amint a szegényes utcákon áthajtottak. Az ázott ablakon át minden alak és ház valószínűtlen volt.

Azután hirtelen megváltozott a kép, széles, kivilágított utra értek. Fák, nagy, jól megvilágított terek. A forgalom élénkült. De azután megint félhomályba értek és a kocsit megállott.

A portás kinyitotta az ajtót.

- Meg van rendelve a szobája? - kérdezte.

Bat leereszkedően ismerte el, hogy így van.

Másnap szebb London mosolygott reá. Régi épületeket látott, amelyeket Cruiksbank rajzolt, zöld tereket és még zöldebb fákat.

Mary a Carlton szállóban lakott és villásreggelire találkozót beszéltek meg. Az öreg sárkánnyal nem beszélt meg semmit, de Bat tudta, hogy az is ott lesz. Megreggelizett és éppen el akart menni, mikor Chelwynnel találkozott.

Bat nem bánta meg tegnapi bőkezűségét. Csak attól félt, nem lesz-e folytatása a dolognak. Chelwyn uram korai és váratlan látogatása legalább is gyanús volt. De csakhamar kiderült, hogy alaptalanul gyanúsította a derék fickót.

- Beszélhetnék önnel négy szemközt, Anderson ur? - kérdezte a látogató.

Bat habozott.

- Jöjjön a fogadóba.

Az egyetlen helyiség, mely ilyenkor üresen állott. Chelwyn letette kalapját, botját és vadonatu-
j keztyűjét és csak azután kezdett beszélni.

- Azért jöttem Anderson ur, hogy önnek néhány dolgot elmondjak, amin csodálkozni fog.

- Talán György bátyja aranytéglát küldött Alaszkából? - kérdezte Bat gyanakodva. - Mert olyasmit nem veszek.

A férfi mosolygott és fejét rázta.

- Maga sem hiszi, hogy ilyen butasággal próbálkozzam önnél. Sokkal komolyabb dologról van szó. Mielőtt tovább beszélek, figyelmeztetem, hogy nem pénzért teszem. Hálás vagyok azért, amit tegnap adott. Egy csalónak is van felesége, gyermeke. Tíz éve üzöm ezt a mesterséget, de most bucsut mondtam neki örökre. - Körülnézett és halkabban folytatta: - Anderson ur, már tegnap említettem önnek, hogy hat hétig voltunk távol Angliától. Nem találta ezt feltűnőnek?

- Cseppet sem.

- Mert nem ismeri a mesterséget. Általában, ha ezt a vonalat learattuk, Fokvárosig megyünk és onnan visszahajózunk. Mit gondol, miért maradtunk Funchalban - mert ezen, a rövid uton szó sem lehetett pénzszerzésről, arra csak a hosszú vonal alkalmas.

- Sejtelmem sincs; - mondta Bat fáradtan. - Nem is láttam Funchalban.

- Alacsonyan játszottunk, - szakította félbe a másik.

- Lehet. De ha azért jött, hogy érdekes életét elmesélje, vöröshaj, úgy rövidítse meg. Nem az életét, a történetét.

- Jó, sietek, amennyire lehet. Nem dolgozom mindég Brownnal. Nem vagyok nagyon ügyes a lapokkal -

- Lapokkal?

- A kártyával. Másban ügyesebb vagyok. Hires verekedő vagyok. Még sohasem hagytam cserben egy pajtásomat sem és mindég szívesen verekedtem. Két hónapja, hogy Brown értemküldött. Ő a Piccadillyben lakik és úgy él, mint egy gróf. Elmondta, hogy Madeirába utazik, egy hölgy bérelte fel Párisban, Serpilot a neve (tán jobb, ha ezt feljegyzem) hogy tartson szemmel egy fiatal hölgyet, aki odajön. Gondolja meg, a fiatal hölgyet nem szabad bántódásnak érni, de egy férfi fogja elkísérni és erre kellett ügyelnünk.

- Mi a fiatal hölgy neve? - kérdezte Bat gyorsan.

- Maxell kisasszony. És a fiatalember, akit ártalmatlanná kellett tennünk, ön. Brown eszméje volt, hogy kifosszuk. Azután Londonban egyik barátja pénzt ajánlott volna önnek, amire feljelentették volna, hogy hamis ürüggyel pénzt csalt ki és így biztosan hüvösre kerül.

- Serpilot asszony csinálta a tervet?

- Nem, csak utasítást adott Brownnak. Nem is mondta, hogy mit tegyünk önnel. Csak azt kellett megakadályoznunk, hogy a fiatal hölgyet elkísérje.

- Ki az a Serpilot asszony?

- Nem tudom. Bizonyosan valami vén özvegy. Brown nem sokat mesélt róla. Párisban kapott tőle utasításokat, mást nem tudok. Vele mentem Madeirába, mert tudta hogy goromba ember vagyok - de nem voltam elég goromba, - tette hozzá mosolyogva.

Bat kezét nyújtotta.

- Vöröshaj, bocsássa meg a narancsot.

- Ó, az semmi, hozzátartozik a napi munkához. Kicsit bosszantott és a szemem is gyulladt, de ne törődjék vele. Most az a dolga, hogy vigyázzon Brownra, mert dühöng és a sarkában van, mint az ördög a bünös léleknek.

Majd megkeresem azt a Serpilot asszonyt. Valószínűleg Párisba megyek.

- Most nincs Párisban. A sürgönyt, melyet Brown Liverpoolban kapott, Montecarlóban adták fel.

- No, Montecarlo még vonzóbb hely.

XVIII.

Mikor Chelwyn elment, Bat sokáig gondolkozott. Ki lehetett az a Sarpilot asszony, akinek olyan fontos volt, hogy Mary egyedül utazzék? És miért ment Montecarlóba most, mikor a szezon már véget ért? Mert Mary és ő, Bat már régen elhatározták, hogy Londonban és Párisban csak rövid időt töltenek és utána a Rivierára mennek. Miért változtatta meg Sarpilot asszony is a maga tervét? Ez nem lehetett véletlenség? A villásreggelinél egyedül volt Maryvel, kísérlőjét fejfájás kinozta.

- Mary, - kérdezte Bat, - meg tudná mondani hogyan is történt, hogy tervünket megváltoztatva elhatároztuk, hogy Páris helyett egyenesen Montecarlóba megyünk?

- Hogyne, - felelte a fiatal lány azonnal. - Emlékszik, meséltem önnek, hogy milyen szép képeket láttam a hajón.

- Hol látta őket?

- Egyik nap a szobámban találtam. Valószínűleg a steward hagyta ott. Csodaszép képek, fényképek voltak, nem beszéltem róla?

- Most már emlékszem. Ugy, hát a kabinjában találta? No, az én ágyamra senki sem tett s ép montecarlói képeket, de azért mégis elmegyek és megnézem Montecarlót.

Mary most végre alkalmat talált, hogy megkérdezze, amit már egy hete akart:

- Szeretnék valamit kérdezni, Bat. Renfrewné mesélte, hogy magát mindenki, »Bizz mindent jószerencsédre« Andersonnak hívja. Miért?

- Bizonyára, mert mindig biztam a jószerencsében. Egész életemben.

- De csak nem kártyás? - kérdezte Mary komolyan. - Tudom, hogy fogadásokat köt és kártyázik is, de hiszen ezt sok férfi csinálja szórakozásból és nem baj. De ha egy férfi ebből akar megélni és csakugyan ebből is él, akkor más emberek közé tartozik.

Bat hallgatott.

- Ön tul jó az ilyen életre, Bat, - folytatta Mary. - Sokféle szerencse akad, ha a férfi eszt és erejét használni akarja. Ha ezzel próbálkozik, övé a szerencse. Ezt nem vesztheti el másnap, vagy a következő héten, mindig újabb nyereségre tehet ezáltal szert, Bat.

Bat első érzése a harag volt. Mary hiuságát érintette és Bat nem is tudta, hogy az ilyen érzékeny. Mindaz, amit mond, igaz, sőt kevesebb a valóságnál. Mary nem is tudhatta, mennyire irtózik a rendes munkától és milyen kevés szerepe van jövőre terveiben az igazi munkának. A munkát mindig csak átmenetnek tekintette két szerencsés pillanat között. Megijedt, mikor most ennek tudatára ébredt. A lányka vigyázott, hogy meg ne bántsa. De tudta, hogy kényes pontot érintett.

- Bat, szeretném, ha legyőzné önmagát. Magáért és érettem. Mert barátom, én szeretnék büszke lenni magára. Renfrewné ugy beszél magáról, mint hivatásos játékosról, azt mondja, hogy a neve már hirhedt azok között, akik játékból élnek. Igaz ez?

Kezét a fiatalemberére tette és szemébe nézett. De Bat elfordult.

- Bizonyára igaz, Mary. - Hogyan történt, ma már nem tudom. Kicsit tulmentem a határon és hálás vagyok, hogy megállított. Nem, nem bántam meg a multat, mindennek van haszna és mindig kihasználtam a szerencsét. De belátom, van más szerencse is egy férfi számára,

minthogy a ló gyorsaságára tegyen, vagy a nullára játszon. Ha visszatérek Londonba, tán letelepszem és becsületes polgárként csirkéket nevelek, vagy más ilyesmit.

Komolyan beszélt, bár Mary eleinte azt hitte, hogy gunyolódik.

- És nem játszik többet?

Bat habozott.

- Nem helyes, - mondta Mary sietve, - Nem helyes, hogy kérdezem. Kegyetlenség. Monte-carlóba megyünk és én azt kívánom, hogy ne játszó. De ígérje meg, Bat, hogy felhagy a játékkal, mihelyt én kívánom.

- Itt a kezem rá, - Bat sugárzott az örömtől, hogy egyáltalában játszhat még. - Mától kezdve -?
- ünnepélyesen emelte fel kezét.

- Különben ismer valami Serpilotnét?

- Sohasem hallottam ezt a nevet.

- Nincsenek rokonai vagy barátai Franciaországban?

- Nincsenek.

- Miért megy hát Franciaországba? Mikor megbeszéltük a dolgokat, Madeirába akart menni, hogy aztán Bathben telepedjen meg. Csak akkor tudtam meg, hogy megváltoztatta szándékát és külföldre készül, mikor megírta nekem.

- Már egy éve készülök külföldre, sir John halála óta. Akkor Renfrewné nem jöhetett velem - a legkisebb gyermek kanyarós volt.

- Ennek még gyermekei is vannak?

- Ne legyen már olyan furcsa. Persze, hogy vannak gyermekei. Ő volt az is, aki az utazást elhatározta. Tudnia kell, hogy a bathi ujságba gyermeknevelésről és más egyebekről cikkeket szokott írni. Nem ujságíró, csak irogat.

- Tudom már, néha verseket ír, néha meg fagyaltrecepteket, pl. »vegyünk egy csésze lisztet, egy csepp tejfelt, keverjük hat tojás...«

A fiatal lány nevetett. Bizonyos, hogy Bat eltalálta, milyen fajta irodalmat művel Renfrewné.

- Jövő héten lesz Párisban egy gyűlés, ahol az anyaságot beszélnek meg. Mikor Madeirában voltunk, Renfrewné kapott meghívót, szabadjeggyel, mely az utazásra szól, - nem nagyszerű?

- Nagyszerű és persze, ön jó alkalomnak tartotta, hogy vele menjen.

A fiatal lány bólintott.

- És mikor ideértek, megtudták, hogy a gyűlést tiz esztendőre elhalasztották?

Mary megdöbbenve nézett rá.

- Honnan tudja, hogy a gyűlést elhalasztották?

- Ó, csak kitaláltam, az ilyesmi gyakori.

- Az igazság az, hogy senki sem tud erről a gyűlésről és a levél, melyet Renfrewné a vezetőségnek Párisba írt, már itt várt bennünket a Carltonban. Az van reá írva: »Cimzett ismeretlen«. Renfrewné kívül reírta a Carlton címét.

Itt tág tere volt a találgatásnak. A titokzatos valaki, azért közeledett Renfrewnéhez, mert tudta, hogy az Maryt is magával vinné, ugyanez a sötét valaki két rablót bérelt fel, hogy Batot szemmel tartsák és ártalmatlanná tegyék, ha velük akar utazni Franciaországba. A helyzet tehát nagyon érdekes volt.

Három nap múlva a kis társaság átkelt a csatornán. Bat nagyszerű kalandokat remélt. A sors nem is tagadta meg tőle. Három napig maradtak Párisban és pompásan mulatott. Kiment a lóversenyre és örömtől ragyogva tért vissza, mert nem játszott. Benézett az enghieni baccarat klubba és este a szentek glóriáját érezte feje körül, melyet maga Mary tett reá.

- Nagyszerű fiu maga, Bat, - dicsérte, - de tudja, hogy egy utolsó játékot megengedtem.

- Azt Montecarlóra tartogatom.

Párisba érkezésük óta nem volt joga gunynevét használni, mert egyszer sem tette próbára a szerencsét. Ha este kisétált, a fényesen kivilágított boulevardokon vagy népes kávéházak közelében járt. Minden tolongástól távortartotta magát, - különösen olyan csődülettől, mely hirtelen és látható ok nélkül támadt.

Nem tettem próbára szerencséjét. Mert becstelenségnek tartotta volna élete jó szellemével szemben, ha azzal fásasztja, hogy a haláltól mentse meg. Csak egyszer, mikor Scribenél ebédelt, látta feltűnni Brown uram jólismert ábrázatát. Bocsánatot kérve, otthagya a hölgyeket, nagynehezen keresztülment a teli éttermen. De az ember már eltűnt. - Ezeknek a kávéházaknak annyi ajtaja van, mint a bűvészszipadoknak, - dörmögte, mikor visszajött.

- Barátja volt, akit látott? - kérdezte Mary.

- Nem, inkább érdek köti hozzám.

Renfrewnének nagyon jót tett Páris. Elfoglalta a képes lapok írása és három hasábon számolt be a bathi ujságnak párisi tapasztalatairól. Még verset is irt, mely úgy kezdődött: »Ó, Páris, csupa fény, Benned él a remény« és utána ritka és különleges rimek következtek, mint »Eifel torony - kéjes orom«, »dicső multad - elfakultak«, »bünös jelen - ó félelem« stb.

- Nagyon büszke vagyok erre a leírásra, - ismerte el Renfrewné. - »A fény városa«, nem találja ezt az elnevezést nagyon eredetinek, Anderson ur?

- Hogyne. Már kétszáz esztendővel ezelőtt is így hívták a párisiak. »Ville lumière«-nek.

- Ez csaknem ugyanaz, - ujjongott Renfrew asszony. - Milyen okosak ezek a franciák!

Nem tudott franciául és mindjárt barátságosabb volt a fiatalemberhez, mikor látta, hogy az tud. Bat feladata volt jegyekről gondoskodni, autót rendelni, számlákat kifizetni, mindenben gondoskodni a kis társaságról. Nagyon sürgette az utazásukat, mert alig várta, hogy megkezdhesse harcát az ismeretlen ellenséggel. Valahogyan úgy érezte, hogy a lányt nem fenyegeti veszedelem. Minden gondolatát az öreg francia dáma foglalta el, aki fejébe vette, hogy őt Marytól elválasztja.

Az étkezőkocsiban szokásos tolongástól eltekintve, minden kellemetlenség nélkül érkeztek Montecarlóba. Egy éjszakát a hálókocsiban kellett tölteniük, mely úgy rázott és zötyögött, hogy Bat azt hitte, mindjárt kirepülnek a sinekről. Hajnalban a Rhone-völgybe értek, a széles, habos kék folyó magas dombok között, elhagyott és furcsán körülfalazott várak mellett folyik el. Mintha évszázadok óta üveg alatt őriznék őket, hogy az utódokat az elődök harcaira emlékeztessék. Azután Marseillebe értek, majd hosszú, meleg nap után Nizzába.

A lánynak az ut csupa gyönyörűség volt. Egyetlen pillanatát sem engedte volna el. A kék tenger, a zöldzsalus, fehér villák, a falakat elborító rózsák, a meleg légáramlat és főként a ragyogó trópusi nap. Mindez új, csodálatos, mesészerű volt számára.

Montecarlo igazán szép. Olyan tiszta és jólápolta, mintha minden reggel gondosan leporolnák, kifényesítenék.

Semmi rikitó sincs benne, bár sok a dísz és gipsz. Bat a kaszinót a washingtoni Fehér Házhoz hasonlította, bár annál sokkal előkelőbb volt.

Bat a Hotel de Parisban vett szobát, ott lakott Mary is. Mindjárt tudakozódni kezdett.

- Serpilot asszony? - gondolkozott a portás. - Van egy ilyen nevű hölgy, de nem lakik itt.

- Hol kaphatnék utbaigazítást?

- A városházán, vagy ha a hölgy jómódu, talán a Crédit Lyonnais igazgatója tud utbaigazítást adni.

- Köszönöm.

Bat előbb a bankba ment. Az igazgató nagyon udvarias, de zárkózott volt. Nem szokás a bankban a felek címét elárulni. Nem mondja, hogy Serpilot asszony üzletfelünk, de ha az volna, sem árulhatná el címét akárkinek. Ebből Bat következtetett, hogy csakugyan üzletfelük. A városházán több szerencsével járt. A polgármester hivatása, hogy felvilágosítást adjon. És amit Montecarló polgármestere nem tud, azt a világ legokosabb detektive sem tudná kideríteni.

Serpilot asszony a villa Condamineban lakik, a legelőkelőbb negyedben, Cap Martin félszigeten.

- Régóta lakik itt a hölgy?

- Százhuszonkilenc napja, - felelte a hivatalnok rögtön. - A hölgy a villát Eleana nagyhercegnő megbízottjától bérlé, a hercegnő a borzalmas orosz forradalomban pusztult el.

A hivatalnok részletesen el akarta mesélni az orosz rémuralom tetteit, mikor Bat rövidesen bucsút vett. Utóvégre igazán nem a nagyhercegnő érdekelte, sem élve, sem halva.

XIX.

Először is a főuton lakó telekügynökhöz ment és annál megismerte a Villa Condamine fekvését.

- Öreg hölgy? - csodálkozott az ügynök, - azt nem mondhatom. Bár már nem is egészen fiatal.
- Gondolkozott, hogy mit mondhatna még.
- Nem láttam. - Özvegy, - tette hozzá - mint annyian Franciaországban, a nagy háboru óta.
- Akkor hát fiatal, - mondta Bat, - öreg embereket nem küldtek a harctérre.
- Talán öreg, talán fiatal, senki sem tudja.

Behívta segédjét, aki a hölgynek a házat megmutatta és aki az okiratot elvitte aláírás végett. A segéd tizenhat esztendő volt és ilyen korban mindenkit, aki husz éves elmúlt, öregnek lát az ember. Biztosra veszi, hogy a hölgy özvegy és nagyon beteg, mert bottal jár. Mindég sűrű fekete fátyolt visel még a kertben is.

- Hiszen érthető, - mondta az ügynök, aki egyszerre regényes lett, - hogy aki annyit veszített, nem akarja arcát a világnak megmutatni.
- Talán Montecarlóban érthető, - felelte Bat röviden, - londoni fogalmak szerint nem.

Megkereste a tervrajzon a házat, melyet a készséges ügynök eléje tett és azzal a szilárd elhatározással ment vissza szállodájába, hogy az első alkalommal felkeresi Serpilotnét és megtudja tőle, miért akar fiatal életének véget vetni.

Mary már várta, mégpedig nagyon türelmetlenül, - pedig hiszen azt állította, hogy irtózik a szerencsejátéktól!

- Az irodában kell belépőjegyet vennünk és a portás azt mondja, hogy külön tagsági jegy kell, ha a magántermekbe is be akarunk menni.

A jegyeket hamar megkapták és bementek a nagy terembe, ahol öt asztal körül néma ember-tömeg állott. Batnak ez a látvány vonzó és lenyűgöző volt. Ehhez képest a világ minden játékszele és játékasztala dilettáns volt. A nyolc croupier, akik minden asztalnál ott ültek, fekete ruhájukban, akár orvosok gyülekezete lehettek volna. A zsetonok csörgése, a golyó zaja a főcroupier egyhangú beszéde, mintha valami szertartás lett volna.

Nehéz volt elképzelni, hogy minden nap, reggel tiztől este tizig, a magántermekben éjfélig, itt ülnek ezek a feketefrakkos férfiak, gereblyéjükkel hadonásznak, és tévedés nélkül figyelnek meg minden bankjegyet és pénzdarabot, amely az asztalon megfordul. Olyan arccal dolgoztak, hogy a játék legnagyobb ellensége is azt a benyomást nyerte végül, hogy a roulette megengedett üzleti dolog.

És az embergyűrű is ott áll minden nap, minden órában, ha egyesek el is mennek, jönnek mások, öreg nénikék, kopott férfiak figyelik áhitatosan a játékot, minden nyereséget feljegyeznek és néha egy-egy ötfrankost maguk is tesznek. Rémműlten bámulják a gereblyét, mely a veszített pénzt irgalmatlanul beseprí és remegve teszik el néhány franknyi nyereségüket, ha a szerencse kedvez nekik.

Bat nagyon hallgatag volt, mikor beléptek a magántermekbe.

- Milyenek találja itt az embereket? - kérdezte Mary. - A fiatalember nem felelt. A rulett asztala nem vonzotta. Tovább sétált, hogy a trente et quarante játékosokat figyelje meg. Ez a játék nehezebb volt. A hivatalnokok egyike két sor kártyát osztott ki. Addig osztottak, míg a

kártyák összege valamivel harminc felett állott. A felső sor feketét jelent, az alsó pirosat és aki legjobban megközelíti a harmincat, az nyer. Aki ezt megértette, az tudta a játékot. Az ember tehet feketére, vagy vörösre, arra is lehet játszani, hogy az első osztott kártya a nyerő színhez tartozik-e vagy sem.

A játék érdekelte Batot. Megfigyelte, hogy a croupier a feketét sohasem említi. Mintha nem is léteznék. Vagy »vörös nyert«, vagy »vörös veszít«. Feltett egy aranyat és a dupláját nyerte. Azután háromszor nyert egymás után, habozott és lelkiismeretfurdalással nézett körül, hogy Mary merre van.

Mary még mindig a roulette-asztalt nézte, Bat kivett a zsebéből egy csomag bankjegyet és hatezret kiszámolt. Megfigyelte, hogy a játékosok három csoportba oszthatók: van, aki egy-öt aranyat tesz, van, aki ezekben játszik és van, aki minden fordulónál a legfőbb betéttel, tizenkétezer frankkal próbálkozik.

A pénznek nincs értéke. Odadobta a hatezret a croupiernek és hat keskeny csontlapot kapott érte. Ezret tett a feketére és veszített. Megint Maryt kereste, de a lányka a roulette asztal mellett állott. Megint ezret tett, megint veszített. Egy fiatal angol, aki az asztalnál ült, mosolyogva pillantott fel.

- Ma a veres játszik. Nézzen ide. - Megmutatta a jegyzőkönyvét, mely részekre volt osztva, egyik rovatban sok pont volt egymás alatt.

- Ez mind vörös. Csak kétszer jött fekete és mindig csak négyszer egymásután. Ha a vörös ellen játszik, tönkremegy.

Minden más helyen lehetetlen volna egy bizalmas tanács. De a játékerem, akár a sir, minden embert egyenlővé tesz. A játékosok titkos szövetségesek, akik közös ellenség ellen küzdenek.

- A vörös ellen játszom, - dacolt Bat, - legfeljebb mindent elvesztek.

Az angol nevetett.

A négyezer frank követte elődeit, Bat újra váltott hatezret és kettőt a feketére tett. Azután, a pillanat sugallatát követve, a többi négyet is hozzátette.

- Így játszik?

Bat mosolyogni próbált, de arca eltorzult.

- Ugyan, ez semmi. Csak frankok és az nem is igazi pénz.

Mary elfordult és elment. Bat követte. Az angol hátrafordult és mondott valamit. Bat azt hitte, azt kérdi, hogy vigyázzon-e a betétre és azt felelte: - Igen!

A fiatal lány egyik párnázott padhoz ment és leült. Olyan mélységes aggodás látszott az arcán, hogy Bat elszomorodott.

- Sajnálom, Mary, de ez az utolsó játékom és maga megengedte. Még ma mindent kikapcsolok, amit nem vezethetek a rovatba: »munkából származó bevételek.«

- Megijeszt. Nem az, hogy nagyban játszik, hanem - az arcának olyan kifejezése volt - majdnem rosszul lettem.

- Mary - kiáltotta Bat megdöbbenve.

- Tudom, ostoba vagyok. De Bat, én - én nem szeretnék rosszat gondolni magáról!

A fiatalember levert arcába nézett és tekintetében olyan szelid fény ragyogott, amilyent Bat még sohasem látott.

- Szegény Bat, - suttogta félig tréfásan, - most fizet azért, hogy egy lány a barátja.

- Azért fizetek, mert egy semmirekellő vagyok, - mondta a fiatalember rekedten. - Azt hiszem, egy csepp rossz vér van bennem Mary, tudom, mit veszítek, - megfogta a lányka kezét. - Elvesztem a jogot, hogy szerethesselek.

Kicsit szokatlan hely volt ilyen vallomás számára és Mary álmában sem hitte volna, hogy az első szerelmi vallomást Montecarló játéktérképében kapja. Feje felett nagy festményen a florenci gráciák mosolyogtak. Egyre hallatszott a croupier egyhangú jelentése:

»Rouge perd - et couleur.«

A fiatal angol most feléjük nézett és kérdve intett. Bat bólintott.

- Bizonyosan azt akarja tudni, hogy készen vagyok-e. És becsületesemre, Mary, kész vagyok. Visszamegyek Londonba, előlről kezdem és felküzdöm magam.

- Szegény Bat.

- Nem akarok neked hazudni és tettetni. Szeretlek, Mary és ha vársz rám, minden jó lesz. Játékos voltam, szegény, aljas, szerencselovag, és még hozzá azt hittem, hogy csuda milyen okos vagyok. Fontoskodva fujtam fel magam és olyan magasan hordtam az orrom, nem is láttam, hova lépek. - Bat nevetett. - Ez éppen úgy hangzott, mint az üdvhadsereg prédikációi. De őszintén és becsületesen gondolom.

- Tudom, Bat. De nem kell előlről kezdened, nekem van pénzem.

- Megállj, Mary! Tőled egy fillért sem fogadok el.

- Miért csöngettek most? - kérdezte Mary.

A trente et quarante asztalnál másodszor szólalt meg a csengő.

- Tudom is én, tán még több áhítatos népet akarnak összecsiszítani.

Az angol megint odanézett és valamit morgott.

- Mit akar? - kérdezte Bat.

- Azt mondta, tizenhét. Erre a számra tettél?

Bat mosolygott.

- Ennél az asztalnál nincsenek számok, csak egy és az a kövér, gereblyés ember. Mary, mondd, ha mindent jóváteszek, hozzám jössz feleségül?

Mary hallgatott és megint hallatszott a croupier hangja:

- Rouge perd - couleur gagne.

- Mit jelent, hogy »Rouge perd«? Annyiszor mondta már.

- Azt jelenti, hogy a fekete nyer, - magyarázta Bat.

- Mindég a fekete nyer?

- Nem mindég, - Bat hangja nagyon szelid volt. - Tán csak azért mondja, hogy visszacsaljjon az asztalhoz. Mary nekem mit felelsz?

- Igent mondok.

A szolgálak nagy megbotránkozására, Bat előrehajolt és megcsókolta Maryt.

Ez szörnyű látvány volt az aranyosruhájú lakájnak, aki méltóságteljes léptekkel közeledett.

- Uram, - mondta nyomatékkal, - ez tilos!

Bat felnézett. - Chassez-vous, - parancsolta kicsit furcsa franciasággal, de a szolga megértette, hogy menjen a pokolba.

Megint megszólalt a csengő. A fiatal angol felállt, egy halom bankjegyet tett zsebre és feléjük jött. Valamit hozott, ami olyan volt, mint egy fedél nélküli könyv. Arca eltorzult és homlokáról csurgott az izzadság.

- Öreg barátom, ez az idegeimre megy. Inkább játszott volna maga. - Átadta a könyvet Batnek. Az ostobán bámult az izgatott emberre.

- Mi ez? - nyögte ki végre.

- A fekete huszonnyolcszor jött ki egymásután, - magyarázta az angol. - Ez csoda! Hiszen azt akarta, hogy tovább játszak, ugy-e? A bankot négyszer robbantotta - nem hallotta, hogyan csöngetett a croupier több pénzért?

Bat bólintott. Szólni nem tudott.

- No és a hatezerjéből tizenkétezer lett. A maximumot hagytam futni. Megkérdeztem, hogy akarja-e és bólintott.

- Igen, bólintottam, - ismételte Bat gépiesen.

- Huszonhét és félszer nyerte a maximumot.

Bat a kezében tartott pénzre nézett, majd felpillantott a mennyezetre, azután nyelt egyet.

- Köszönöm önnek, - nyögte, - nagyon hálás vagyok.

Többet nem tudott kinyögni.

- Szóra sem érdemes, - mondta az angol. - Magam is rengeteget nyertem.

- Nem nagyon értek a számoláshoz, - mondta Bat, - talán ön meg tudná mondani, hogy huszonhét és félszer a maximum hány font!

Kicsit nevetséges helyzet volt, de egyikük sem nevetett. Az angol számokat firkált egy papírra.

- Egy font az harminchárom font, ez couponként 341 font. Huszonhét és félszer véve -

- Köszönöm. - Bat megragadta a másik kezét és alaposan megszólította. - Köszönöm önnek, jószágos gondviselés, - mert más nevét nem tudom.

Bat és Mary némán néztek az angol magas alakja után, aki nem is sejtette, milyen döntő szerepet játszott, nyugodtan sétált a roulette-asztalhoz és lenézéssel figyelte a játékot, melyben a maximum »csak« hatezer franc lehet.

- Bat, - suttogta a lányka, - nem nagyszerű?

Bat zsebre tette a pénzt, alig tudta begyömöszölni.

- Mit csinálsz vele? - kérdezte a fiatal leány.

- Egy szegénynek adom, - mondta a fiú és karonfogta.

- Szegénynek?

Megijedt, hogy a szerencse megzavarta a fiatalember fejét.

- Igen, egy szegénynek. Pénzt, amit játékon nyertünk...

- Ostobaság, - szakította félbe Mary, - miféle szegénynek akarod adni?

- A szegény Batnek! És most menjünk a büffébe, narancsszörpöt inni.

XX.

A zenekar a legújabb revu dallamait játszotta, a Café de Paris tömve volt. Sok vendég jött át Nizzából és Montecarlo olyan képet mutatott, mintha az idény közepén lenne. Renfrewné autón felment La Turbie-ba.

Telefonált Marynek, hogy csak másnap tér vissza és hozzátette, hogy »látja Montecarlo fényét ragyogni« és »a tenger sötétlő felülete különös borzongással tölti el lelkét«, amit a fiatal lány még azon frissiben elmesélt a szivtelen Batnek.

- Rettenetes, ha valakinek ilyen izlése van, - mondta Bat. - Mary, már régen várom, hogy rokonainkról bizalmasan csevegessünk egymással.

- Nekem semmi mesélnivalóm sincs, de te már annyiszor akartál nagybátyádról beszélni, hogy nagyon kíváncsi vagyok rá.

A történet, melyet el kellett mondani, csunya volt. Régi sebeket kellett feltépni, emlékeket megbolygatni, de meg kellett lennie, Mary nem volt úgy megdöbbenve, mint Bat várta.

- Tulajdonképpen semmi újat sem mondtál, - szólt Mary nyugodtan. - Mindég tudtam, hogy hármas keresztnévű közül kettőt kitől kaptál és John bácsi is említette, hogy ismerte egy rokonodat és gondoltam, ki volt az.

Majd hirtelen azt kérdezte: - Gondolod, hogy Cartwright Európában van?

- Bizonyosan, azaz, ha Marokkót Európához számítjuk. Mióta a bűntény megtörtént, mindég úgy hiszem, hogy Marokkóba menekült. Az együtt töltött pár perc alatt mesélt nekem a dolgról. Ismeri Marokkót és járt ott. Említett egy mórt, El Mograbot, aki már régebben ott szerette volna őt tartani és sajnálta, hogy az okos tanácsot nem fogadta meg idejében.

- Elmondtad ezt a rendőrségen?

- Nem. Az egész látogatásról nem sokat beszéltem. Cartwright megint megvádolta sir Johnt, az egész ügyet ki kellett volna kaparni, előlről kezdeni és ezt nem akartam.

- Miattam? - mondta Mary és szemébe nézett.

- Meglehet.

Egy kis csoport előkelő vendég ment most ki az étteremből. Lassan mentek át a keskeny termen. Bat elhallgatott és a távozókat figyelte, ahogy minden embert megfigyelt Montecarloban.

Mikor a csoport utolsó tagja is kiment, Bat egy kártyát pillantott meg maga előtt az asztalon. Egyik oldalán az állott:

»Ne mutassa ezt a kártyát senkinek.«

Megfordította és a másik oldalára a következő sorok voltak nem írva, hanem nyomtatva:

»Ha huszonkilencedikéig nem kap hirt rólam, kérem, jöjjön Tangerbe és a Continentál-szállóban keressen egy Rahbat nevű mórt. Az majd elvezeti hozzám. Rokonságunk kedvéért jöjjön el. Megkapta a pénzt?«

Bat letette a kártyát és a lányra bámult.

- Mi történt? - kérdezte Mary és kinyújtotta a kezét.

- Se-semmi.

- Ne mondd, Bat. Kérlek, mutasd meg.

Szó nélkül odaadta a kártyát. Mary elolvasta.

- Kitől jött? Cartwright-től?

- Bizonyosan. A rokonságra és a pénzre céloz, de hogy került ide a kártya?

Odahívta a főpincért.

- Kik voltak, akik most kimentek az étteremből?

- Valamennyit ismerem, - felelte a főpincér készségesen, - egy londoni ur, színházigazgató és állítólagos felesége, egy amerikai újságíró és egy angol ur, aki titkára egy hölgynek, itt, Cap Martinon.

- Serpilot asszonynak? - kérdezte Bat gyorsan.

- Ugy van. Sajnos, özvegy, de nagyon gazdag.

Bat zsebre tette a kártyát.

- Cartwright üzenete. És végére járok a dolognak, ha örökre Montecarloban kell is maradnom!

Elkísérte a fiatal lányt a szállodába, maga is szobájába ment és átöltözött. És éppen abban az órában, mikor a kaszinó kiürül, indult el a pálmákkal szegett útra, mely az országotra vezetett, hogy eljusson Cap Martinba. Nappal, tervrajzzal, nagyon könnyű lett volna egy házat itt megtalálni. De éjjel csaknem leküzdhetetlen akadályai vannak.

Cap Martin dombos, sziklás hely, fenyők és virágok borítják. Az utak a gazdag lakók szeszélye szerint készültek. Vannak széles utak, melyek nem is utak, csak valamelyik villához vezetnek. Már hajnalodott, mikor Bat megtalálta a Villa Condaminet.

Egészen a tenger partján épült, az országut felől magas fal zárta el, bár a fák is alaposan eltakarták kívülről.

Bat megkerült egy kis öblöt, hogy a terepet a tenger felől áttekinthesse. Zegzugos ut vezetett a háztól a partra és eldugott öblöcskében végződött. Most lépéseket hallott. Egy munkás jött a parti uton, pipázva. Barátságos jóreggelt kívánt és megállt beszélgetni egy fiatalemberrel. Valószínűleg kertész volt és a villába igyekezett. Mert a sziklás ut, melyen állottak, egyenesen a magas falhoz vezetett. Azt mondta, jó állása van, de jobb volna, ha közelebb lakhatna. De hiszen semmiféle személyzet sem lakik a házban.

- Ó, itt van! Ez egy mór ember! - és a tengerre mutatott.

Kis gőzjacht közeledett. - Bat már egy órája látta a lámpását - és horgonyt vetett. Habos vonalat hagyott maga után a tengeren.

- Mór? - kérdezte Bat, - ennek is van itt villája?

- Nem uram, - felelte a kertész készségesen, - ez egy előkelő mór, aki át szokott jönni Marokkótól. Hosszu ut ám, öt napig tart.

- A Villa Condamineba jön látogatóba?

- Persze. Barátja a hölgynek és két hónap óta már másodszor van itt.

A lehorgonyzott hajócskáról csónakot eresztettek le. Magas férfialak állott benne, fehér burnuszba burkolva.

Bat a kertész után nézett, azután követte. Valószínű, hogy a titokzatos hölgy több munkást is foglalkoztat, de hogy valamelyiküknek kulcsot is adjon... Pedig mégis így volt. A munkás kinyitotta a kaput, kicsit várt, nemsokára meg is érkezett egyik társa, de a harmadik még nem

mutakozott. Bementek hát ketten és a kaput csak behuzták maguk után, hogy elkésett társuk is bejöhessen.

Bat sietni kezdett. Betaszította az ajtót, utat látott maga előtt, mely magas orgonabokrok között vezetett el.

Ha valaha, úgy most bizott jószerencséjében. Hangokat hallott és nagyon óvatosan mozgott. Öt perc múlva hallotta a kertajtót becsukódni. Megjött hát a harmadik munkás és a kijárat bezárult. Senkit sem látott, a hangok is elhaltak a távolban, most már bátrabban lépkedett, egyenesen keresztültört a bokrokon és éppen a villával szemben lyukadt ki. Közte és a ház között legalább ötven méteres nyílt terecske volt. Szerencsét próbált és megkerülte. Célja: nyitott ablak volt, a földszinten.

Bemászni nem volt könnyű dolog, mert semmi támaszt sem talált. Más bejárást pedig hiába keresett. Azért két lépést hátrált, nekirugaszkodott és elkapta az ablak belső párkányát. Felhuzódott és beugrott.

Valami édes illat áradt feléje, amit már kívülről is érzett. Most megtudta, honnan árad. A csupasz föld vastagon volt rózsalevéllal borítva. Valószínű, hogy a tulajdonos maga készíti illatszerét és ezért is van az ablak nyitva. Butor ebben a szobában nem volt. Az ajtót nyitva találta és egy boltozatos folyosóra jutott. Előbb nem értette a dolgot, hogyan jutott a pincehelyiségbe. De aztán emlékezett, hogy a villa lejtőn áll és így főbejárata valahol fent lesz.

Néhány lépcsőfok vezetett a magasba. Óvatosan felment, de az ajtót zárva találta. Igaz, egészen kezdetleges zár volt, Bat emlékezett, hogy egy csomó kerti szerszámot látott egyik fiúkében, visszament oda és csakhamar leütötte a reteszt.

Most két embert hallott halkán beszélgetni. Lábujjhegyen ment át a szőnyeges előcsarnokon. Az ajtó előtt, ahonnan a beszélgetést hallotta, megállott hallgatózni és nem tudta, mit tegyen. Két ajtó is nyílt előtte. A második ajtóhoz is odaszoritotta fülét, onnan semmi hang sem hallatszott. Benyitott hát és benézett.

Ezt a szobát a másikkal csukott ajtó kötötte össze. A hangok erősödtek, de még mindig nem tudta megkülönböztetni őket. Kisebb lakószoba volt ez, szépen, de nem fényüzéssel berendezve. Magas francia ablakok nyíltak egy verandára, és ami nagyon fontos, vastag bársonyfüggöny lógott mindkét oldalán, ahová szükség esetén elbujhatott. Hallotta, hogy a másik szoba ajtaja kinyílt és valaki kiment. Azután ennek a szobának a kilincse is megmozdult. Éppen annyi ideje volt, hogy a függöny mögé ugorják, mikor valaki belépett. Nő volt. Mikor megszólalt - a folyosón álló valakihez beszélt, - Bat csaknem felkiáltott.

- A szobájába ment, - mondta az asszony. - Most csak reggelizzék meg, bizonyára még ma leküldi Montecarloba.

- Nappal? - kérdezte a másik és Bat ennek a hangját is megismerte.

- Pápaszemmel nem ismeri meg. Azonkívül bajusza is volt, mikor ő utoljára látta.

A folyosón álló férfi valamit dörmögött, az ajtó becsukódott. A szobában íróasztal állott, ehhez ment most az asszony. Hallotta a toll percegését és Bat most kilépett rejtékhelyéből. Az asszony háttal ült, nem vette észre, csak mikor árnyéka a papírra esett.

Az asszony hangos kiáltással ugrott fel.

- Jó reggelt, lady Maxell, - köszöntötte Bat.

Sadie olyan fehér volt, mint a papír, melyre irt.

- Hogy kerül ön ide?

Bat csak akkor felelt, mikor már az asszony és az ajtó között állott.

- Hol van Cartwright?

- Cartwright? Mit akar tőle?

- Kérem, beszéljen halkabban - rendelkezett Bat. - Milyen viszonyban van ön Cartwrighttel?

- Feleségül mentem Cartwrighthez, azaz Bensonhoz, még régebben.

- Felesége volt? Akkor értem menekülését!

Sadie nyugodtan pillantott rá.

- Ha ugyan érthető - hát igen. Mit akar most tenni?

- Szemébe akarok nézni annak az embernek, aki ott fent van, aki mórnak öltözve nemrégén érkezett. És átadom az igazságszolgáltatásnak.

Sadie mindkét kezével megfogta karját.

- Nem teszi, Anderson uram! - sikoltotta Sadie remegve, - igaz, azelőtt gyűöltem őt, de nem ismertem eléggé. Inkább lássam önt halva, ahogy a másoknak is meg kellett halni, semhogy még több fájdalom érje őt, akit szeretek!

- Engedjen el, - Bat megpróbálta lerázni magáról.

- Elmegy innen és elfelejti, hogy valaha is ittjárt! Ó, maga ostoba!

Bat kiszabadította karját.

- Beszélnem kell a barátjával és jobb, ha ön addig ittmarad. Nem szeretek családi ügyeket idegenek előtt tárgyalni.

Bat nem hallotta, hogy mögötte kinyílt az ajtó és csak a vasbot repülésének zaja figyelmeztette. Nem is találta éppen a fejét, ahogy szánva volt, csak érintette, hogy térdreesett. Támadójára nézett, de ugys tudta hogy Brown az.

- Agyonverjem? - kérdezte egy hang és a bot megint felemelkedett.

- Nem, nem! Az istenért, nem! - sikoltott az asszony.

Már késő is lett volna, Bat támadójára rontott. Brown hátrarepült, fejjel a falnak. Fel akart tápászkodni, de nyögve esett össze.

Bat felállt, megdörzsölte megsebesült vállát, egyetlen dühös pillantást vetett az asszonyra, kiment és orra előtt becsapta az ajtót. Kicsit szédülve ment fel a lépcsőn, feje is zugott. A felső lépcsőházban három ajtót talált. Csak egyik volt betéve, Bat oda nyitott be.

Egy férfi állott az ablaknál és kinézett a felkelő nap fényében csillogó tengerre. Tetőtől-talpig fehér köpeny takarta, fején sötétkék turbánt viselt.

- Most, Cartwright, - kiáltotta Bat, - Most leszámolunk egymással!

A férfi csak akkor fordult meg, mikor Bat már elhallgatott.

- Ur Isten, - kiáltotta Bat - sir John Maxell!

XXI.

- Bat, - suttogta Mary, - éppen az a szép ház jutott eszembe, melyet Cap Martinon mutattál.

- Igazán, szívem? - Batot nem nagyon érdekelte a dolog.

A csatornán keltek át, mögöttük elmaradt Boulogne.

- Tudod, - mondta a fiatal asszony, - úgy éreztem, mintha azért vittél volna oda, hogy megmutass valakinek, talán egy barátodnak. Egész idő alatt, míg a kertben sétáltam, éreztem, hogy figyelnek. Nem volt kellemetlen, de éreztem, tudtam. Szerettem Montecarlot. Nem gondolod, hogy egyszer megint eljövünk oda, majd -

- Valószínű, - mondta Bat elgondolkozva.

Mary felállt, végigsétált a fedélzeten, hogy egy arra haladó torpedórombolót megnézzen. Bat levelet vett elő a zsebéből és legalább huszadszor olvasta el. Keltezés nem volt rajta:

»Kedves Andersonom, ki sem mondhatom, milyen hálás vagyok jószágáért és nemes, nagy részvéteért. Boldog vagyok, hogy Maryt látnom engedte, mert nagyon vágyódtam a gyermek után. Kérem, bocsásson meg Sadienak. Tudtom nélkül cselekedett, de nekem akart jót, mikor önt megpróbálta Montecarlótól távortartani. Azt akarta, hogy viszontláthassam Maryt.

Igen, megöltem Cartwright-et, de önvédelemből. Holtteste kertemben, egy régi kutban fekszik. Tökéletesen igaz, hogy üzleteket kötöttem vele, hogy mór részvénytársaságának részvényese voltam és ugyancsak bele voltam keveredve. Annyira közel a tönk szélén állottam, hogy Sadie vagyónának hire elkábitott és feleségül vettem. Az elmúlt esztendőben nem győztem ezért Istennek hálát adni. Mert a leghüségesebb barát és élettárs, akit egy férfi csak kívánhat magának.

Magam löttem be ablakomon. El akartam Cartwright elől menekülni és erre ürügy kellett. Isten bocsásson meg érte. Sadie mindent sejtett és mikor a kertben megleste, hogyan keresem elő a zacskót, melynek tartalma bizonyíthatta, hogy Cartwright vádja alapos volt, akkor tudta, hogy közel a vég.

Tökéletesen boldog vagyok. Időmet marokkói birtokom vezetésével töltöm el, El Mograb régi mór barátom védelme alatt, akinek, mikor még trónkövetelő volt, nagy szolgálatokat tettem. Az évből hat hónapot Sadienál töltök. Ő a Rivierán vagy Cadizban él, mindkettőt könnyen megközelíthetem bérelt hajómon. Azt hiszem, mindenkinek, de különösen szeretett Marymnek legjobb, ha halottnak tartanak. Majd eljön az ideje, hogy mindent elmondjunk, de ma csak ártnánk vele. A kártyát Marynek irtam, de örülök, hogy az ön kezébe került. Ön eltalálta, én voltam, aki Mary pénzét az ön szobájába dobtam, nem mertem postán küldeni, nehogy irásom eláruljon és tudtam, hogy önnél jobb helyen lesz. Isten áldjon meg benneteket, adjon nektek boldogságot, jólétet. Remélem, hogy vagyonom, melyet reátok hagyok, hozzájárulhat majd ehhez.«

Bat összehajtotta a levelet, és zsebre akarta tenni. Azután megint elővette, mégegyszer átolvasta és apró darabokra tépve a tengerbe szórta.

Azután megkereste a feleségét. Még Párisban keltek össze, Renfrewné akarata ellenére. Igaz, hogy a derék asszonyság később nagyon szép novellát irt róluk, melyet »Illedelmes románc«-nak nevezett el.

Bat nem volt hajlandó elolvasni.

(Vége.)